

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—	
četrt leta 6—	četrt leta 5:50	
na mesec 2—	na mesec 1:90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalivala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto K 25—	za Nemčijo:	celo leto K 30—
pol leta 13—		pol leta 13—	
četrt leta 6:50		četrt leta 6:50	
na mesec 2:30		na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zatiranje Ljubljane.

I.

Vlada je predložila v najvišjo sankcijo dr. Peganovo novelo k mestnemu statutu ljubljanskemu. — Tendencia te novele je prozorna: na umeten način pomnožiti klerikalne deželnozborske volilce v Ljubljani. Vlada je ti tendenci ugodila in minister Heinold je stopil na stezo, po kateri je taval največji sovražnik Ljubljane, nekdanji minister Härtel, ki je bil izučen v znani politični roparski šoli, katero vzdržujejo krščanski socijalisti dunajski. Videti je, da se hočejo pokmetiti naša mesta. Za Ljubljano bi priporočali, da naj se deli na štiri okraje, en okraj naj se prideli Ježici drugi Št. Vidu, tretji Dobrovi, in zadnji Rudniku! S tem bi Ljubljana izgubila iz političnega življenja. Za sankcijo bi se pa klerikalcem ne bilo bati, ker jim da Heinold itak vse sankcionirani.

Da bo zadeva javnosti pojasnjena na vse strani, objavljamo

spomenico,

ki jo je župan oddal na pristojnem mestu.

Ta spomenica se glasi:

V poslednjem zasedanju kranjskega deželnega zbora je bil z glasovi Slovenske ljudske stranke proti glasovom naprednih Slovencev in pa Nemcev sprejet načrt zakona, ki ima namen, občinski red in občinski volilni red za Ljubljano v nekaterih točkah izpremeniti.

Ta-le spomenica se tiče predvsem nameravane izpremembe § 7. veljavnega ljubljanskega občinskega reda (zakon z dne 17. oktobra 1910, dež. zak. št. 31), a se bavi tudi z ostalim delom izpreminjavnega sklepa.

Obseg željene izpremembe § 7. ljubljanskega občinskega reda naj se razvidi iz primerjave veljavne določbe in načrta.

Veljavni § 7. glasi:

Občinski družniki so tisti avstrijski državljani, kateri v občini nimajo domovinske pravice, a vendar v nje ozemlju stanujejo in ali tamkaj posedujejo kako hišo ali kako zemljišče, ali od svojega, v občini izvrševanega obrta ali od svojega zaslužka ali od kakega drugega dohodka plačujejo v nji predpisani davek.

Načrt se glasi:

Občinski družniki so tisti avstrijski državljani, kateri v občini sicer nimajo domovinske pravice, pa posedujejo tamkaj kakšno hišo ali zemljišče, ali ki plačujejo od svojega, v občini samostojno izvrševanega obrta ali od svojega pridobitka direktni davek ali pa ki stanujejo v občini in tam od kakega drugega dohodka plačujejo davek.

Primerjava obeh določb nam kaže, da naj se občinsko družništvo davkoplačevalcev, izvenredni one, ki so dolžni plačevati dohodarino in plačarino, oprosti pogoja, da morajo stanovati v Ljubljani.

S stališča ljubljanskega občinskega in občinskega volilnega reda z dne 17. oktobra 1910, dež. zak. št. 31, ta izprememba besedila ne izpremeni pravnega položaja. S tem, da se naj onim ljubljanskim zemljiškim, hišnim in prodobninskim davčnim obvezancem, ki ne stanujejo v Ljubljani, prizna naslov »občinski družniki«, ki jim po dosedanjem besedilu § 7. obč. reda ne gre, se pravice teh oseb z ozirom na ljubljansko občino v ničemer ne predrugačijo. Zakaj edina pravica, ki je po § 11. obč. reda specialno pridržana občinskim družnikom, je njihova volilna pravica za občinski zastop »po določilih volilnega reda«. Pogled v §§ 15., 16. in 17. ljubljanskega občinskega volilnega reda nas pouči, da imajo v Ljubljani obdavčeni zemljiški, hišni in pridobninski davčni obvezanci že itak ljubljansko aktivno občinsko volilno pravico in sicer brez oziroma na to, ali v občini ljubljanski stanujejo ali ne, ter so pri občinski volitvi leta 1911. v občini nestanujoči davkoplačevalci omenjenih skupin resnično izvrševali svojo ljubljansko občinsko volilno pravico.

Pasivna volilna pravica ne prihaja v poštev, ker je po § 9. obč. vol. reda združena s pogojem prebivališča. Ker so ne le § 7. obč. reda, nego tudi omenjene določbe volilnega reda veljavni zakon, je vprašanje: zakaj so osebe, ki po § 7. obč. reda pravzaprav niti nimajo značaja občinskih družnikov, vendarle upravičene voliti, odveč, ter je izpreminjanje besedila § 7. nepotrebno. Da, s predlagano izpremembo besedila bi nastalo celo novo nesoglasje med tem § 7. in med določbami volilnega reda, ker bi po novem besedilu § 7. oni ljubljanski plačarinski davčni obvezanci, ki ne

stanujejo v Ljubljani (n. pr. višji ljubljanski uradniki, stanujoč v sosednjih občinah), ne bili več občinski družniki ter bi torej po § 11. obč. reda ne imeli več volilne pravice, medtem ko bi po § 15. i. n. obč. vol. reda smeli vendarle še nadalje izvrševati svojo aktivno volilno pravico. Prišlo bi se torej s tako izpremembo besedila v formalnem oziru le z dežja pod kap, dočim bi ostal resnični krog pravice in dolžnosti »oseb v občini« ista, kakor doslej. Sklenjena izprememba besedila je potemtakem za ljubljansko občinsko pravo brezpredmetna.

Predlagatelji torej z občinskega stališča niso mogli imeti pri taki izpremembi besedila nikakega interesa, ter je v Ljubljani javna tajnost, da se namerava s tem doseči le bistveno pomnožitev volilnih upravičencev za deželnozborske volitve iz mestne kurije za oba volilna okraja mesta Ljubljane, in sicer na korist politične stranke, ki je stavila tak predlog. Pripravek bi tvorili le kmetijski in predvsem pod vplivom omenjene politične stranke stoječi volilci, ki bi se naj postavili nasproti mestnim volilcem, katerih interesom mora služiti deželnozborska volilna pravica v mestni kuriji.

V dokaz tega položaja naj navedemo dotične določbe kranjskega deželnozborskega volilnega reda z dne 26. avgusta 1908, dež. zak. št. 15 (oz. z dne 5. novembra 1898, dež. zakona št. 40).

V § 3. cit., točki 1., sta oba volilna okraja Ljubljane, kurije mest in trgov, krajevno natančno opisana. Po § 13. cit. obstoja krog volilcev za ta dva volilna okraja iz onih ljubljanskih občanov (torej tudi občinskih družnikov), ki izvršujejo občinsko volilno pravico v Ljubljani v I. in II. volilnem razredu ter tudi iz onih III. volilnega razreda, ako morajo plačevati vsaj 8 kron državnih direktnih davkov.

Več sto ljubljanskih volilcev iz vseh treh volilnih razredov je, ki ne stanujejo v Ljubljani. Večinoma so kmetijski posestniki iz okoliških občin, ki jim je za kakšno v ljubljanskem mestnem okrožju ležečo zemljiško parcelo v Ljubljani predpisan davek; med temi volilci je tudi zelo mnogo branjevcev z zelenjavo, perutnino, jajci i. dr., ki donajajo svoje tlogo deloma iz zelo oddaljenih občin v Ljubljano na trg, in katerim je zato v

Ljubljani predpisan pridobninski davek.

Dokler nimajo te osebe značaja ljubljanskih občinskih družnikov, torej občanov, tako dolgo ne morejo izvrševati v Ljubljani nobene deželnozborske volilne pravice. Ako pa postane sklenjeno besedilo § 7. ljubljanskega občinskega reda zakon, potem dobe vsi omenjeni, v Ljubljani ne bivojoči občinski volilci kot občinski družniki, in v kolikor so občinski volilci I. ali II. volilnega razreda, ali ako so vpisani v III. obč. volilni razred ter ako plačujejo določeni davčni znesek 8 K, z enim mahom tudi ljubljansko deželnozborsko volilno pravico iz mestne kurije (*). Kakor že omenjeno, je takih občinskih volilcev več sto (600 do 700). S tem pa bi bilo mestno prebivalstvo brez razločka narodnosti (— saj so tudi nemški deželni poslanci glasovali proti nameravani novotariji —) iz svoje, docela opravičene pozicije iztisnjeno, in po deželnozborskem volilnem redu z ločljivo mest in trgov na eni strani od veleposestva, na drugi strani od kmetijskih občin postavljeni princip interesiranega zastopstva bi se za Ljubljano na nedopusten način zavrgel. Iz položaja, ki bi se s tem ustvaril, ne moreta imeti nikake koristi država in dežela, pač pa bi imela korist politična stranka, ki je stavila tak predlog ter ga, ker ima v deželnem zboru večino, sprejela kot sklep le z glasovi svojih deželnozborskih članov.

V koliko bi se izpremenil po mnenju predlagateljev deželni volilni red z izpremembo § 7. ljubljanskega občinskega reda, je razvidno iz sledečega:

§ 3. kranj. dežel. volilnega reda deli **teritorij občine Ljubljane** v dva volilna okraja, ki jim je sestava iz delov ljubljanske občine taksativno določena. Kraj volilcev za deželni zbor, v kolikor prihajata ljubljanska volilna okraja mestne kurije vpoštev, je torej geografično z največjo natančnostjo fiksiran. Zdej pa naj zunanji občinski volilci po § 13. dežel. vol. reda naenkrat postanejo kot novi »občinski družniki« (torej občinski člani) upravičeni voliti v Ljubljani tudi v deželni zbor. S tem pa bi nastala zadrega, h kateremu obeh teritorialnih volilnih okrajev mesta Ljubljane naj se pridele kot deželnozborski volilci,

*) Po mnenju predlagateljev.

ko vendar ne stanujejo v ljubljanski občini. Začelo bi se torej povsem samovoljno teritorialno uvrščanje, kar bi pomenilo potvorbo prava.

Na drugi strani so predlagatelji pozabili, da za deželnozborsko volilno upravičenost v mestni kuriji ne zadošča, da je kdo v zmislu § 13. dež. volilnega reda po občinskem statutu ljubljanskem za občinsko volitev upravičen občan, nego da je to občanstvo navezano še na pogoj gotovega davčnega postavka, čegar minimum znaša 8 K.

Ta § 13. kranj. dež. volilnega reda je postal zakon leta 1908. Ker se je, vkolikor prihaja vpoštev Ljubljana, ljubljanski obč. red, ozir. ljublj. obč. volilni red vzel za podlago § 13. dežel. volil. reda, tvorita ta ljublj. obč. red in ljublj. obč. volilni red **neločljiv, bistven del § 13. deželnega volilnega reda**. Takim neločljivim delom pa se nikakor ne more smatrati sploh kak poljuhen ljubljanski občinski red (in občinski volilni red), nego le oni gotovi občinski red, ki je bil v dobi izdave § 13. dež. vol. reda v veljavi ter je bilo baš zato mogoče, sprejeti ga tudi v deželne volilne določbe. V času izdave omenjenega § 13. dež. vol. reda pa je bil za Ljubljano v veljavi občinski red (obč. vol. red) z dne 5. avgusta 1887, dež. zak. št. 22, noveliran (le glede § 1. volil. reda) z zakonom z dne 16. maja 1898, dež. zak. št. 24.

Le ta dva zakona sta bila podlaga § 13. dežel. volilnega zakona, oziroma sta bila od § 13. dež. vol. zakona prevzeta.

Ta recepcija bi se mogla odstraniti le z izpremembo besedila § 13. volilnega reda, ne pa z izdavo novega občinskega reda za Ljubljano. Zato je mnenje deželnozborske večine, da je tudi glede na kranjsko deželnozborsko volilno pravo stopil na mesto omenjenega ljubljanskega občinskega volilnega reda kar molče nov ljubljanski občinski red z dne 17. oktobra 1910, dež. zak. št. 31, po vseh pravnih pravilih absolutno napačno.

Stari ljubljanski občinski red je v občinskem oziru danes sicer razveljavljen, toda v deželnozborskem volilnem redu živi še dalje.

Da je tako, je razvidno tudi iz tega, ker bi bile sicer določbe § 13. dež. vol. reda popolnoma nezmislne. Ker pa obstoja ta § 13. dež. dalje, je moral svojo smisel tudi ohraniti. Drugačna razlaga je nemogoča.

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prev. Oton Zupančič.

Drugi del.

(Dalje.)

»To bo zelo zanimivo. Hudo mi je žal, mi nimamo nikogar, ki bi nas spremljal, zakaj moj mož ne utegne.«

Duroy se je takoj ponudil. Sprejela je. — »Zelo vam bom hvaležna, moje hčerke in jaz.«

Pogledal je mlajšo Walterjevih gospodičen in si je mislil: »Ta pa ni kar tako, tale mala Suzana, res ni kar tako.« Bila je kakor drobna, plavalas punčka, premajhna, a fina, vitka čez pas, tenka v boke in pleča, minijatura podobica; mehke oči modro sive, kakor da jih je naslikal s skrbjo slikar-sanjač, polt prebela, pregledka, svetla, čista, brez madeža in barve, kodrast lasje vzvalovljeni, premlajšeno rodi, kakor lahen oblček, čisto podobni lasem dragocenih punčk, ki jih pestujejo deklice, mnogo manjše od svoje igrace.

Starejša sestra, Roza, je bila grda, pusta in neznanatna, ena tistih deklic, ki jih nihče ne opazi, nihče ne ogovori, nihče ne omeni.

Mati je vstala in se je obrnila proti Duroy: »Torej, zanesem se na vas, prihodnji terek ob dveh.«

Odgovoril je: »Pridem, gospa, zanesite se.«

Toliko da je odšla, se je vzdignila tudi gospa de Marelle.

»Na svidenje, lepi striček.«

Sedaj mu je stisnila ona roko, prav krepko, in dolgo mu je ni izpustila; in to tiho priznanje ga je genilo, in iznova ga je prijel hipno nagnjenje za to malo, cigansko meščanko, ki ga je mogoče resnično ljubila.

»Jutri pojdem k nji,« si je mislil. Komaj je bil sam s svojo ženo, se je začela Madelena iskreno in veselo smejati; pogledala mu je naravnost v obraz: »Ali veš, da je Walterica zate navdušena?«

Odgovoril je neverno: »Beži no!«

»Res, če ti pravim. Govorila mi je o tebi s kar blaznim zanosom. To je pri nji tako čudno. Za svoje hčere bi rada našla dva taka moža, kakor si ti! . . . K sreči nimajo te stvari pri nji nikakšnega pomena.«

Ni razumel, kaj hoče reči: »Kako to, nikakšnega pomena?«

Odgovorila je z uverjenjem ženske, ki si je v svesti, da sodi prav: »O! gospa Walterjeva je izmed tistih, ki jim ni nikdar nihče ničesar očital, več, nikdar, nikdar. Nedotakljiva je v vsakem oziru. Njen mož — saj ga poznaš kakor jaz. Ampak ona — to je nekaj drugega. Sicer jo je

bolelo, da je bila vzela žida za moža, toda ostala mu je zvesta. Poštena ženska je.«

Duroy je ostrmel: »Mislim sem, da je tudi ona židinja.«

»Ona? Kaj še! Ona je pokroviteljica vsem dobrodelnim prireditvam in napravam v Madelenskem okraju. Celo cerkveno poročena je. Ne vem več, ali se je dal šef na videz krstiti, ali je cerkev eno oko zatisnila.«

Georges je zamrmral: »Hm! . . . torej . . . sem ji po volji?«

»Prav gotovo, popolnoma. Da nisi že obvezan, pa bi ti svetovala, da zasnubi . . . Suzano; kajneda, njo rajši od Roze?«

Vihaje si brke je odgovoril: »I, mati pa tudi še ni za med staro šaro.«

A Madelena mu je nestrpno oporekla: »Veš, fantič moj, privoščim ti jo, mater. A nič se ne bojim. V njenih letih že več ne skoči ženska prvičkrat čez ojnice. To je treba že prej začeti.«

Georges si je mislil: »Pa če bi bilo vendarle res, da bi bil lahko dobil Suzano?«

Potem je skomiznil z rameni: »A . . . neumnost! . . . Oče me ne bi bil nikoli maral.«

Vkljub temu je sklenil, da bo opazoval posled vse skrbneje, kako se bo vedla gospa Walterjeva njemu nasproti; sicer pa se ni pral,

ali bi se utegnil s tem kako okoristiti.

Ves večer so se mu vsiljevali spomini na njegovo ljubezen z Matildo, spomini nežni in čutni hkrati. Domislil se je njene norčavosti, ljubosti, in kake sta uganjala skupaj. Ponavljal si je sam pri sebi: »Res je prav mično dekle. Tako je, jutri jo pojdem obiskat.«

Drugi dan takoj po obedu je šel na verneulsko cesto. Ista strežnica mu je odprla vrata in ga je pralaša po domače, kakor služabniki po manjših meščanskih hišah: »Vam je dobro, gospod?«

Odgovoril je: »Dobro, dete moje.«

In stopil je v salon, kjer je nerodna roka igrala skale na klavirju. Bila je Laurina. Misli je, da mu poskoči za vrat. A vstala je resno, pozdravila ceremonijozno, kakor bi bila storila odrasla oseba, in je važno odšla.

Držala se je tako užaljeno, da je bil presenečen. Njena mati je prišla. Prijel jo je za roke in jih ji je poljubil. »Koliko sem mislil na vas!« je dejal.

»In jaz!« je dejala ona.

Sedla sta. Oko v oko sta se nasmihala drug drugemu, in najrajši bi se bila poljubila.

»Moja draga, mala Clo, kako te imam rad.«

»Jaz tebe tudi.«

»Torej . . . torej . . . nisi bila prehuda name?«

»Bila in ne . . . Bolelo me je, potem pa sem izprevidela, da imaš prav, in sem si rekla: »A, kaj! Prej ali slej se vrne k meni!«

»Nisem se upal priti; nisem vedel, kako bi me vzprejela. Nisem se upal, a strašno me je imelo. Saj res, kaj pa je z Laurino? Toliko, da mi je rekla dober dan, pa je odšla s srditim obrazom.«

»Sama ne vem. A od tvoje poroke ji ne smemo več govoriti o tebi. Res mislim, da je ljubosumna.«

»Beži no!«

»Res, dragi moj. Ne pravi ti več lepi striček, imenuje te gospod Forestier.«

Du Roy je zardel, potem se je približal mladi ženi:

»Daj, ustnice!«

Ponudila mu jih je.

»Kje se bova videla?« je prala.

»J... rue de Constantinople.«

»A! . . . Torej stanovanje še ni oddano?«

»Ne . . . Jaz sem ga obdržala.«

»Obdržala?«

»Da. Mislija sem, da se vrneš.«

Ponosno veselje mu je napenjal prsa. Torej, ta-le ga ljubi, z resnično, stanovito, globoko ljubeznijo.

Zamrmral je: »Kako te imam rad, rad!« — Potem je pral: »In tvoj mož, kako mu je? Dobro?«

(Dalje prihodnjik.)

Za deželni zbor določa ta § 13. volilno pravico po odmeri davka.

Le oni ljubljanski občinski volilci, ki so vpisani v I. in II. občini, volilni razred, v III. pa le, če plačujejo najmanj 8 K direktnih davkov, morejo biti deželnozborni volilci v mestni kuriji.

Teh »osem kron« je najnižja davčna meja za volilno upravičenost za deželni zbor. Drugačno poimovanje je izključeno. Ne le v Avstriji, nego po vsem svetu, kjer so sploh pisani zakoni, velja — v kolikor gre za volilni cenzus — princip, da pripada poslednji (tukaj torej tretji) razred najnižje obdavčenim. Ako tedaj deželni volilni red citira tretji volilni razred in ž njim v zvezi davčni znesek 8 K, potem ne more nobena, še toli zavita razlaga zakona videti v tem ničesar drugega, kakor spodnjo mejo volilne upravičenosti po cenzusu. Čisto po besedilu pa se da to dokazati za naš slučaj z določbami onega ljubljanskega občinskega volilnega reda, ki je tvoril temelj za § 13. dežel. vol. reda.

V prvi občinski volilni red (§ 12) so spadali razen častnih meščanov oni davkoplačevalci, ki jim je bil predpisan v občini najmanj znesek 200 K (100 gld.) direktnih davkov; v drugi občinski volilni razred (§ 13) so spadali razen takozvanih honorarističnih volilcev (duhovnikov, doktorjev i. t. d.) davkoplačevalci, ki plačujejo najmanj 50 K (25 gld.) ali največ 200 kron (100 gld.); v tretjem volilnem razredu so bili (§ 14) davkoplačevalci, ki so plačevali manj ko 50 kron (25 gld.).

Ker v I. in II. volilnem razredu davčni zneski, ki bi bili nižji od 50 K, niso igrali sploh nobene vloge, sledi iz določb § 13. dežel. vol. reda edini ločni sklep, da je davčni znesek letnih 8 K najnižja meja, do katere daje deželni volil. red davkoplačevalcem kot takim še kak zakonit vpliv na sestavo deželnega zastopstva.

Tega edino možnega pojmovanja § 13. deželnega volilnega reda ni mogoče ovreči z izdavo kakoga novega občinskega reda za Ljubljano, ne da bi se obenem izpremenilo besedilo § 13. dežel. volil. reda. To pa se ni zgodilo; zatojre ta § 13. dežel. volilnega reda z novim ljubljanskim občinskim redom ne more biti prizadet. Deželnozborna večina pa hoče tako prizadetost iz dejstva, da obstoja nov ljubljanski občinski volilni red, izvajati na vso silo, in h kakšnim nemogućnostim se pri tem dospeva, naj bo tukaj tudi še omenjeno.

Po novem ljubljanskem občinskem volilnem redu z dne 17. oktobra 1910, drž. zak. št. 31, volijo vsi vpoštev prihajajoči zemljiški, hišni in pridobinski davčni obvezanci v I. ali II. občinskem volilnem razredu, medtem ko volijo plačarinski in dohodarinski davčni obvezanci v II. in III. volilnem razredu. Potemtakem volijo n. pr. oni zemljarinski obdačenci, kojim je predpisana le 1 K (ali celo še manj) državnega direktnega davka v Ljubljani, v II. volilnem razredu, ne pa v III. Ako prebivajo ti ljudje v Ljubljani ter so torej (po veljavnem § 7. obč. reda) občani, potem bi morali biti — po mnenju S. L. stranke — upravičeni voliti tudi v mestni kuriji ljubljanski za deželni zbor, kajti oni so kot občinski družniki občani in imajo pravico voliti v III. občini volilnem razredu ter jim torej po § 13. dežel. volil. reda (I. odstavek, točka a) gre omenjena deželnozborna volilna pravica. Ako naj nadalje z uzakonjenjem novoklesanega § 7. ljubljanskega občinskega volilnega reda postanejo še zunaj občine stanujoči občinski vo-

lilci občani, potem bi se morala taka razlaga § 13. dežel. volil. reda raztegniti še na te.

Posledica take »razlage« zakona bi bila, da bi kak prodajalec surovega masla ali sadja, ki potrebuje pol dneva, da dospe z železnico ali s pošto na ljubljanski trg, a ki plačuje v Ljubljani 2 K letnega državnega davka, postal v Ljubljani v mestni kuriji deželnozborni volilec, medtem ko bi v Ljubljani stalno živeči dohodarinski plačniki s 7 K letne davčne obveznosti ne imeli v Ljubljani (mestna kurija) nobene pravice voliti v deželni zbor.

Do takih protinaravnih in krivičnih absurdnosti pelje taka politično-strankarska razlaga zakona!

Toda, kakor rečeno, davčni znesek 8 K v § 13. dežel. volil. reda se v istini ne nanaša le na III. občinski volilni razred, nego na vse osebe, ki imajo zaradi plačevanja davka pravico voliti v občinski svet, oziroma v deželni zbor. Da spravlja § 13. dežel. volilnega reda davčni znesek 8 K baš le v zvezo s III. občini, volil. razredom, izvirja le odtod, ker je bil po ljubljanskih, iz tega paragrafa recipiranih občinskih volilnih določbah toli nizek davčni znesek pač le v III. občinskem volilnem razredu mogoč.

Zakoniti položaj je ostal torej ta, da (ne glede na vprašanje bivališča glasov § 3. dežel. vol. reda) morejo biti le tisti ljubljanski obč. volilni upravičenci tudi deželnozborni volilci v Ljubljani (mestna kurija), ki jim je predpisanih vsaj 8 K letnega davka v Ljubljani vsaj že eno leto.

Končno je vsebinska izprememba § 13. dežel. volil. reda s pomočjo nameravane izpremembe besedila § 7. ljubljanskega obč. reda tudi zategadelj nedopustna, ker je — kakor za izpremembo § 3. dežel. vol. reda — za izpremembo § 13. dežel. vol. reda prav tako potrebna kvalifikacija deželnozborna večina, namreč prisotnost treh četrtin vseh članov (t. j. 38, ker je vseh deželnih poslancev 50) in soglasje vsaj dveh tretjin prisotnih (26). Kakor že prej omenjeno, pa je sklenil kranjski deželni zbor izpremeniti § 7. občinskega reda ob prisotnosti 32 deželnih poslancev le s 25 glasovi. Ta sklep je torej ničev, v kolikor se tiče deželnega volilnega reda.

Spričo omenjene nesmiselne razlage deželnega volilnega reda s stališča politične stranke pa ostaja vsakakor še ugovor, da ima § 14. kranjskega deželnega volilnega reda, al. 5., sledečo določbo:

»Ako je volilec volilskih razredov mest in trgov ter kmetskih volilni občan več občin, tedaj izvršuje svojo volilno pravico samo v občini svojega rednega stanovašišča, in če v nobeni dotičnih občin nima rednega bivališča, pa tam, kjer plačuje največ neposrednega davka.«

Iz tega bi bilo sklepati, da se morajo po omejenih določbah oni novi ljubljanski občinski družniki, ki imajo zaradi svojega bivališča in obdavčenja zunaj Ljubljane svoje občanstvo tudi v občini svojega stanovašišča, a priori prištejati kot deželnozborni volilci k kmetski kuriji, volilni okraj svojega stanovašišča, ne pa k mestni kuriji ljubljanskega volilnega okraja.

Toda politična stranka, ki je predlagala in sklenila, da se § 7. ljubljanskega občinskega reda izpremeni, razlaga zgoraj navedeno določbo § 14. volilnega reda tako, da je to določbo uporabljati le takrat, kadar je treba odgovoriti na vprašanje, v katerega izmed dveh ali več volilnih okrajev ene in iste kurije naj se deželnozborni volilec prikladi, ne pa ta-

krat, kadar je rešiti vprašanje, kam naj se kak volilec, ki je občan v kakšni mestni, oziroma tržni občini, ter v kakšni kmetski občini uvrsti za kurijalnega volilca. V tem slučaju, če je torej preporno pridelenje kakoga volilca v volilne razrede različnih kurij, naj bi po mnenju sedanjih deželnozbornih večine ne odločalo volilčevo bivališče, ampak bi se naj poseglo po določbi § 14., alinea 4, kranjskega deželnozbornega volilnega reda, ki se glasi: »Kdor ima pravico voliti v volilskem razredu mest in trgov, ne sme voliti v nobeni kmetski občini.« Po tej določbi naj bi se take, v dveh kurijah volilno upravičence, brez ozira na njihovo bivališče prikladi kar mestni, ne pa kmetski kuriji.

Gotovo je taka razlaga umetna, prvič zato, ker iz besedila odstavka 5., § 14., nikakor ne izhaja, da bi se ne smela določba tega 5. odstavka uporabljati tudi pri konkurenci različnih kurij, in drugič zato, ker odstavek 4. cit. izključuje iz volilne pravice v kmetskih občinah le one, ki imajo pravico voliti v volilskem razredu mest in trgov. Osebe pa, pri katerih je treba vprašanje, ali naj volijo v mestni ali v kakšni drugi kuriji, šele rešiti, se ne morejo že smatrati volilnim upravičencem mestne kurije. Uporabljati ta 4. odstavek v našem slučaju bi pomenilo torej smatrati nekaj, kar bi bilo treba šele dokazati, za ugotovljeno pravno dejstvo.

Smisel 5. odstavka more biti sploh samo ta, da se s to določbo preprečuje, da nihče ne sme obenem v omenjenih dveh različnih kurijah izvrševati svoje volilne pravice. Saj ima enako določbo § 14. cit. tudi glede mestne kurije in glede veleposvesta.

Da je pa deželnozborni večini vendarle resno s tako protizakonito razlago, je dokazala v poslednjem deželnozbornem zasedanju z razveljavljenjem Reiserjevega in Ribničarjevega mandata. Omenjena deželna poslanka sta bila v Ljubljani (mestna kurija) izvoljena z veliko večino. Toda že med reklamacijskim postopanjem je poskušala Slovenska ljudska stranka reklamirati v volilni imenik vse one občinske volilce, ki ne stanujejo v Ljubljani, in sicer četudi ti občinski volilci po obstoječem § 7. ljubljanskega občinskega reda niti nimajo zahtevanega občanstva. Reklamanti so se oklenili izključno le tehle besed § 13. deželnozbornega volilnega reda: »Poslance (iz mestne kurije, volil. okraja mesta Ljubljane) ... volijo neposredno vsi tisti ... ki imajo po posebnem občinskem statutu mesta Ljubljane ... pravico voliti v občinski zastop ...« Da se pa ondi še glasi: »... vsi tisti občani!«, so reklamantje kar ignorirali. Reklamacijo za vseh onih sto in sto v Ljubljani ne stanujočih in občanstva ne posedujočih je zato c. kr. deželna vlada zavrnila. Nato vršivša se volitev kandidatov Reiserja in Ribničarja je iztekla čisto gladko, in proti volilnemu postopanju ni vložila nobena stranka nikakega rekursa. Oba izvoljenca sta imela tudi popolno pasivno volilno pravico, ter se jima je tudi od deželnega šefa dostavil certifikat v smislu § 45. deželnega volilnega reda. Vzlic temu pa je deželnozborna večina mandata obeh imenovalcev že v eni prvih sej po sestanku deželnega zbora kar kratko razveljavila in sicer zgolj iz povsem nezakonitega vzroka, ker izven Ljubljane stanujoči občinski volilci niso bili sprejeti v volilski imenik. Deželnozborna večina je torej docela ignorirala jasne tozadevne zakonske

določbe in iz teh določb izišlo reklamacijsko razsodbo c. kr. deželne vlade. (Razsodbe državnega sodišča se ni izšlo.) Iz določbe §-a 33. kranjskega deželnega reda, da ima o pripustitvi izvoljenca odločati deželni zbor, je deželnozborna večina izvajala, da ni pri tem vezana, ozirati se na pozitivno pravo ter je zakon odkrito prelomila. S tem se je čustvo pravne varnosti žalilo v vseh pravičnih mislečih volilcih tem bolj, ko so videli, da državna uprava kot zaščitnica zakonov ni smatrala potrebnim, ukreniti kaj proti takemu, v zakonodajni korporaciji zgodivšemu se škandaloznemu zanikanju prava, in se je torej po razumljivem nazoru širše javnosti vedla tako, kakor da s tem celo soglašala. Deželni glavar pa je pač vsekakor iz tega izvajal konsekvenco ter je svoje častno mesto odložil, čeprav je bil pristajal toli brezvestno postopajoče politične stranke.

Zgodovino tega postavlomstva smo vpleli v to spomenico zato, da dokažemo, da pri izpremembi §-a 7. ljubljanskega občinskega reda v istini ne gre za nič drugega, kakor da se poda neki politični stranki zakonito orožje, čeprav zelo šibko, za nadaljnje enako postopanje, kakršno je že doslej brez zakonitega pripomočka uporabljala, ne da bi jo zato zadel kazen.

Potemtakem je več kot opravičena bojazen, da bi bil resnični uspeh — in le za ta uspeh gre — izpremembe §-a 7. ljubljanskega obč. reda ta, da bi bilo z njegovo pomočjo in pa s pomočjo malce nasilja neoporekanega od merodajnih faktorjev, pričakovati izpremembo vsebine deželnozbornega volilnega reda. S tem pa bi bile one minoritet. stranke, katerih sodelovanje je za izpreminjanje deželnozbornega volilnega reda, ki je bil sprejet po soglasju vseh strank, neobhodno potrebno, kratkoma ogoljufane za svoj vpliv na izpreminjanje, ki jim je zajamčen z določbo o kvalificirani večini. To bi bilo torej že samo zase novo kršenje zakona.

Ako bi sklep, da se § 7. ljubljanskega občinskega reda izpremeni, postal zakon, potem je žal pričakovati, da bi c. kr. deželna vlada reklamaciji za vpis novih, zunaj mesta stanujočih občinskih družnikov v ljubljanske deželnozbornske volilske imenike ugodila.

Na drugi strani pa je skoraj gotovo, da bi c. kr. državno sodišče v tem slučaju izjavilo, da se je pravo kršilo. (Prim. razsodbo z dne 22. oktobra 1908, št. 420, ki se tiče volilskega imenika mestne kurije za volilni okraj mesta Kamnika na Kranjskem!)

Toda razsodbe državnega sodišča imajo le idealno moč, ne donesajo nikake pozitivne remedure in bi se končno taka odločitev pač težko da razglasila v času, ko bi vršesha se deželnozborna volitev še ne bila sklenjena. Da bi kranjska deželnozbornska večina, ako bi se kasneje razglasila taka razsodba državnega sodišča, iz nje ne izvajala konsekvenc ter bi na nezakoniti podlagi vzklili deželnozbornski mandati ne razveljavila, je po dosedanjem postopanju te večine več kot jasno.

Omenjeno bodi, da so se čuli glasovi, trdeči, da je nameravana izprememba besedila §-a 7. ljubljanskega občinskega reda opravičena z dejstvom, da se dotični paragraf v kranjskem občinskem redu (za ne-statutarične občine) glasi ravno tako, kakor sedanjí načrt za Ljubljano. Toda to ni nikaka argumentacija, niti za, niti proti, kajti oba zakona obstojata vsak zase in ni nikakih razlogov — zlasti ne zakonitih —, iz ka-

terih bi kazalo priporočati izjednačenje takih določb, ki so imele že od nekdaj različno besedilo.

Ker gre pri nameravani izpremembi §-a 7. ljubljanskega občinskega reda le za potuho za nadaljnje kršenje prava, za prelamljanje deželne ustave ter za najhujše žaljenje pravne zavesti, tedaj za oškodovanje državne misli, ne da bi se s takimi nedopustnimi žrtvami pospeševala kakšna druga korist, kakor korist v tem hipu močne, a neskrupulozne politične stranke, mora vsakdo, komur je pojem evropske pravne države več kot navadna fraza, upati in želiti, da se omenjeni deželnozbornski sklep kroni v odobrenje ne predložiti.

Treba je le še na kratko naglasiti, da so tudi ostale, od deželnega zbora obenem sklenjene izpremembe ljubljanskega občinskega volilnega reda ne le nepotrebne, nego tudi naravnost škodljive.

Sklenjena izprememba §-a 48. ljubljanskega občinskega volilnega reda ima tendenco, da naj se takozvani preostali mandati med stranke, ki se udeležujejo volitev, poslej razdele drugače kot doslej.

Po veljavnem zakonu naj se pridele ti mandati po vrsti najmočnejšim strankam, t. j. onim, ki so si priborile največ mandatov v občinski zastop.

To je samo želiti, ker se na ta način uglaja pot ustvaritvi zdrave večine v občinskem svetu.

Ako pa naj dobi predlagana izprememba zakonsko moč, potem bodo v bodoče preostali mandati pripadali onim strankam, ki pokažejo po vrsti največji volilskoglasovni preostanek po delitvenosti jim pripadlih mandatov. Tako postane pridajevanje ostalih mandatov docela igračka slučajja, kajti danes more imeti največji preostanek volilskih glasov najmočnejša, jutri pa najslabejša ali katerakoli volilska stranka. Posledica tega bi bila enkrat morda prav tako ojačenje velikih strank, kakor po dosedanjem pridajevanju ostalih mandatov, drugič pa tako okrepitev malih strank, da bi ne bilo v občinskem svetu nobene naravne večine, t. j. nobene že iz volilnega rezultata nastale večine več. Saj je morda čigava želja, da bi prišlo v ljubljanskem občinskem svetu do kolikor možno pisane kompromisne večine, toda kdor opazuje z lastnimi očmi, kako in kakšno občinsko politiko poskuša tukaj delati neki del manjšine, tisti mora priznati, da bi pomenilo za mesto pravo nesrečo, ako bi kdaj ne bilo vsaj v občinskih glavnih ciljih enotne večine občinskega sveta. Skrupana kompromisna večina bi ne bila složna, v nobenem vprašanju bi ne bilo možno pozitivno glasovati, na Avstrijskem gotovo ne premalo razširjena obstrukcija bi občinski svet kmalu razgnala. To pa bi ne bilo na korist niti deželi, niti državi, še manj pa občini ljubljanski, ki je morala pravkar prenašati skoraj poldrugo leto trajajoč državen komisarjat, radi katerega se je naravno da ustavila rešitev celega sporeda sila važnih in neodložljivih zadev in investicij.

Kar se končno tiče predlagane izpremembe določbe §-a 24. obč. volilnega reda, po kateri naj bi bile volilne legitimacije in volilne kuverte za I. volilski razred poslej ne več bele, nego zelene barve, je ta izprememba toli brezpomembna, da ni vredno glede nje izgubljati besede.

Nečesa pa se ne sme zamolčati, kar govori tudi proti tej zadnji izpremembi, namreč, da dela vobče slab vtisk, ako se državljane razburja z neprestanimi izpremembami jedva izdanih, praktično še prav nič preiz-

val, predznega, smelega vohuna — ha, srečna misel — Villani. — Hej — Angelo Villani!

Mladi komornik je vstopil. »Zdi se mi,« je rekel Rienzi, »da sem večkrat slišal, da si ti sirota.« »Da, gospod; stara avguštinska redovnica, ki me je vzgojila, mi je mnogokrat pravila, da so moji starši mrtvi. Bili so plemškega stanu, gospod, a jaz sem otrok sramote. In dostikrat si rečem in mislim vedno, da si mora Angelo Villani ime šele pridobiti.«

»Mladi mož, služi mi, kakor si mi služil dozdaj in če ostanem pri življenju, ti ne bo treba reči, da si sirota. Poslušaj! Treba mi je prijatelja — rimski senator išče prijatelja — enega samega prijatelja — milostno nebo! — enega samega prijatelja!«

Angelo se je vrgel na kolena in je poljubil plašč svojega gospodarja. »Recite — služabnika; nisem vreden, da bi veljal za Rienzijevega prijatelja!«

»Nisi vreden! Kaj govoriš! Samo podla duša z visokim naslovom ne velja nič. Jaz, dečko, priznam le eno plemstvo in to plemstvo podeli priroda. Pazi. Ti slišiš vsak dan govoriti o Gautierju de Montreaulu, bratu naših dveh Provencalev in velikem poglavarju velikih razbojnikov?«

»Da, gospod, videl sem ga.«

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton — Bulwer.

Deveti del.

(Dalje.)

»Župan, če vam je prav. Župani, ki delajo z ljudstvom grdo, so bili že mnogokrat pregnani in časih kamejnani — župani, ki so plemstvo razžalili, so bili dostikrat z bodalom umorjeni in časih zastrupljeni,« je rekel Savelli. »Vsak dan ima pač svoje težave. Za zdaj pa ne povejte medvedu Orsiniju ničesar o sklenjenem dogovoru. Taki možje skaze vse, kar zgradi modrost. Pojdite, Štefanello, in bodite veseli.«

»Luka di Savelli,« je dejal mladi baron ošabno. »Vi ne morete v Rimu toliko izgubiti, kakor jaz. Vam ne more noben župan vzeti dostojanstva, da ste prvi kavalir prvega mesta.«

»Če bi bili to rekli Orsiniju, bi zopet meči pek,« je dejal Savelli. »A jaz vam pravim, bodite veseli. Ali ni naša prva skrb, da uničimo Rienzija. In ali ni med smrtjo enega in povzdigu drugega dosti sredstev za odpornost? Bodite veseli, vam pravim, in če bomo skupaj držali, bosta

prihodnje leto Štefanello Colonna in Luka di Savelli rimska senatorja, ona dva velika moža pa bodo jedli črvi.«

Med tem pogovorom obeh baronov je stal Montreal, predno je legel k počitku, ob odprtem oknu svoje sobe in gledal čez pokrajino, ki je spala v svitu jesenskega meseca, dočim so v neki razdalji blede svetlikale luči iz taborja oblegovalcev.

»Sirne planjave in široke doline bodo kmalu v miru živele pod novim žezlom, kateremu se ne bo upal noben mali tiran upreti.« Tako je razmišljal vojskovodja. »Vi, platnene stene šotorov ne spominjate, kako se pridobivajo kraljestva. Kakor je v davnih časih iz nestalnih šotorov nastal mogočni Babilon, ki ga ni bilo, dokler ga ni ustanovil Asirec za tiste, ki so prebivali v puščavi, tako naj nov evropski Ismaelit ustanovi rodovino, na katero zdaj še nihče ne misli. Kar je bilo včeraj tabor, naj postane jutri mesto. Res, ko me je papež zaradi malenkostnega pregreška pahnil iz največje cerkve, si pač ni mislil, kakoga sovražnika ustvari s tem Rimu. Kako slovesna je ta noč, kako mirna sta nebo in zemlja. Celo zvezde svetijo, kakor bi bile pomirjene in obsevajo pozorno, kar se pripravljata. Ta slovesnost in ta mir se polasčata tudi mojega duha in doslej neznana mi zona me opominja,

da se približujem odločitvi svoje usode.«

Deseti del.

Bazalni lev.

I.

Sovražni planetje se snidejo v hiši smrti.

Četrty dan obleganja, ko so bili baronski vojaki pod vodstvom kneza Orsinija odbiti in pognani za svoje skoro nezavzemljive zidove, se je senator povrnil v svoj šotor, kjer so nanj čakala poročila iz Rima. Prečital jih je naglo do zadnjega, dasi bi jim bil nevarnost manj vajen mož posvetil večjo pozornost. Iz enega je izvedel, da je Albornož, čigar blagoslov je bil potrdil njegovo senatorsko dostojanstvo, silno prijazno sprejel odposlanca Orsinija in Colonne. Vedel je, da želi kardinal, ki so ga nazori vlekli na stran rimskih patricijev, njegovo propast; toda Albornož se ni bal; na dnu svojega srca je bilo željo, da bi ga papežev legat z očitnim napadom popolnoma pahnil na stran ljudstva.

Dalje je izvedel, da je za njegove kratke odsotnosti Pandolfo di Guido ljudstvu dvakrat govoril, a ne v prid senatorja, marveč zvito namigaval, kako škodo dela rimski trgovini odsotnost bogatega plemstva.

»Iz tega vzroka me je torej zapustil,« je govoril Rienzi sam sebi. »Naj se čuva!«

Vsebinska naslednjega pisma ga je zadel pri srcu. Gautier de Montreal se je javno prikazal v Rimu. Pohlepni, vse postave prezirajoči razbojnik — čigar roparstva so vse evropske banke polnile s plenom — čigar kompanija bi mogla biti armada kakoga kralja — čigar globoko, brezobrazno, velikano častihlepnost je natančno poznal — čigar bratje, ki so mu bili sumljivi, so stali v njegovem taboru — ta Gautier de Montreal je bil v Rimu.

Ta nova nevarnost je senatorja kar potrla. A s stisnjenimi zobmi je rekel:

»Divji tiger — ti si v levovem brlogu. Napačen korak si storil. Gautier de Montreal, in vse oborožene pesti velike kompanije te ne rešijo pred breznom. A kaj morem storiti? Vrniti se v Rim — dokler Montreaulovi načrti niso znani — in ni nobene obtožbe proti njemu? Pod kako pretvezo bi mogel častno opustiti obleganje? Zapustiti Palestrino — to pomeni, pomagati baronom do trumfa — pustiti Adriana na cedilu in onečastiti moje stvar. A vsaka ura, ko sem odsoten iz Rima, poraja izdajstva in nevarnosti. Pandolfo, Albornož, Montreal — vsi delujejo skupno proti meni. Zdaj bi potrebo-

val, predznega, smelega vohuna — ha, srečna misel — Villani. — Hej — Angelo Villani!

Mladi komornik je vstopil. »Zdi se mi,« je rekel Rienzi, »da sem večkrat slišal, da si ti sirota.«

»Da, gospod; stara avguštinska redovnica, ki me je vzgojila, mi je mnogokrat pravila, da so moji starši mrtvi. Bili so plemškega stanu, gospod, a jaz sem otrok sramote. In dostikrat si rečem in mislim vedno, da si mora Angelo Villani ime šele pridobiti.«

»Mladi mož, služi mi, kakor si mi služil dozdaj in če ostanem pri življenju, ti ne bo treba reči, da si sirota. Poslušaj! Treba mi je prijatelja — rimski senator išče prijatelja — enega samega prijatelja — milostno nebo! — enega samega prijatelja!«

Angelo se je vrgel na kolena in je poljubil plašč svojega gospodarja. »Recite — služabnika; nisem vreden, da bi veljal za Rienzijevega prijatelja!«

»Nisi vreden! Kaj govoriš! Samo podla duša z visokim naslovom ne velja nič. Jaz, dečko, priznam le eno plemstvo in to plemstvo podeli priroda. Pazi. Ti slišiš vsak dan govoriti o Gautierju de Montreaulu, bratu naših dveh Provencalev in velikem poglavarju velikih razbojnikov?«

»Da, gospod, videl sem ga.«

kušenih zakonov. Novi ljubljanski občinski red se praktično uporablja že tri mesece, občinski volilni red pa je posloval enkrat, t. j. dne 23. aprila 1911. In zdaj naj se to zakon-sko gradivo iz razlogov, ki se morajo nediti vsem »osebam v občini« popolnoma malenkostni, že popravlja in izpreminja. Državi ne more biti vseeno, ali ima avstrijsko prebivalstvo pravno zavest, da živi v kulturni državi, ali pa da ta zavest izginja, ker se zakoni izdajajo in zopet preklicujejo, kakor v kakšni, od strankarskih ključ vladani srednjeameriški republiki.

Občinski svetnik Jeglič.

Zadnji dogodek o meščanski šoli v občinskem svetu je marsikoga presenetil, ki ne pozna Jegliča tako, kakor ga pozna tovariši, kateri so tako srečni, da morajo služiti pri njem. Ker ga od občinskih svetnikov nikdo dobro ne pozna in ker bi bilo žalostno, da bi se takemu človeku pustilo uganjati komedije v občinskem svetu, za to smo se namenili pojasniti nekoliko njegov značaj. Ko je škof priredil za učitelje v počitnicah duhovne vaje, se je istih med drugimi udeležil tudi Jeglič. Med vsemi tovariši je igral on najžalostnejšo vlogo. Po končanih vajah je celo pobiral napitnino za služabnika, ki jim je stregel med vajami. Ko je kmalu na to dobil službo nadučitelja v Rakeku, so mu tam na prednjaki očitali, da so slišali, da je on klerikalec. V istem času so bili naprednjaki tam v večini. Jeglič je takoj poslal v »Slov. Narod« »poslano«, da on ni bil nikdar klerikalec, in da s klerikalci tudi nič opraviti nima. Pokojni poštenjak tovariš Kleč, ki je bil z njim pri duhovnih vajah, ni mogel verjeti, da bi bili sploh mogoči taki značaji. Pred nekoliko tedni še vodja klerikalcev si upa javno trditi, da ni bil nikoli klerikalec. Kleč je bil zelo pobožen, a nikdar klerikalec, kakoršen je bil in je Jeglič. Čez nekaj let je prosil Jeglič v Ljubljano. Šel je k bivšemu županu Hribarju in mu pripovedoval, kako navdušen naprednjak je in kaka krivica bi se mu godila, ako bi se stranka ne pognila za njega. Gosp. župan je prosil tedanjega zastopnika dr. Tavčarja, naj ga glasuje v dež. šolsk. svetu za Jegliča. In ravno z njegovim glasom je dobil večino, da je bil imenovan. Učiteljstvo je vedelo, da je prišel zopet klerikalec s pomočjo naprednjakov v Ljubljano, a bilo je že prepozno. Prva leta je nosil Jeglič vedno s saboj v enem žepu »Slovenca« in v drugem »Slov. Narod«. V kakršni družbi je bil, tak časopis je prinesel iz žepa. Sprva se ni mogel odločiti, kje bi boljše neslo, zato je igral obe barvi. Ko je pa po novi volilni reformi dobila klerikalna stranka v dež. zboru večino, je s polnim parom zajadral v »Slovenska-rj«.

Še kot navidezni liberalci je vedno skrivaj zahajal med klerikalne hujšake. Postal je za čudenje vseh, provizorični voditelj II. mestne šole. Sedaj se je pričelo pravo njegovo delovanje. Z vsa vneto je podpiral svoje pripadnike in brezobzirno denunciral in preganjal značajne učitelje. V svoji pisarni je imel vedno tajne sestanke s svojimi pristajši. Naklonil je vsikdar kak zaslužek svojemu pristašu, če tudi ni bil sposoben, a odjedel je vsak kosček kruha značajnemu učitelju, če je bil še tako potreben in sposoben (Cepu-

»Torej: ta je v Rimu. Le predrzna misel, samo dobro podprt in temeljito premišljen lopovski načrt je mogel napotiti bandita, da se je javno prikazal v italijanskem mestu, počigarozemljuješe pred kratkimi meseci pustožil z ognjem in mečem. Toda — njegova brata sta mi posodila denarja in podpirala sta moj povratak v Rim — seveda le iz sebičnih namenov. Toda moja navidezna obveznost jima daje resnično moč. Nemški vojaki bi mi prezevali vrat, če bi jim to ukazal njih veliki poglavar. On razuna na mojo navidezno slabost. Počnam ga izza prejšnjih časov. Uganil sem njegove načrte, a dokazati mu jih ne morem. Brez teh dokazov pa ne morem Palestine zapustiti, da bi ga obtožil in prijel. Ti si zviti, pameten in ostroumen — ali bi mogel ti iti v Rim, opazovati in dan njegovo početje — dognati, če hodijo k njemu odposlanci Albornoz in baronov in če obuje s Pandulfom di Guido — sploh opazovati ga, kakor sem rekel, noco in dan? On ne ljubi skrivljanja in tvoja naloga ne bo tako težka, kakor se zdi. Povej mi soprogi vse, kar izveš. Poročaj ji vsak dan, kar si novegališ. Ali hočeš to nalogo prevzeti?»

»Hočem, gospod!»

»Potem hitro na konja. In ne pozabi da nimam razen svojega, srca žene in nobenega zaupnika v Rimu.«

(Dalje prihodnjik.)

der in dr.). Pripovedovalo se je, da je v šolskem odboru za obrtno nadaljevalne šole, kjer niti glasovalne pravice nima, odločno nastopil proti svojemu suplentu, ki je poučeval risanje na obrtni nadaljevalni šoli, da bi bil tako plačan kot drugi, ki imajo posebni izpit, a sedaj v občinskem svetu ne polaga zopet nobene veljave na izpit, ampak samo na delo. Odkod ta preobrat? Suplent risar ni klerikalec, torej naj ne dobi enake plače radi izpita. Med izprašanimi učitelji za meščanske šole pa ni zopet nobenega klerikalca, torej izpit nič ne velja. Zares občudovanja vredni, kremenit značaj ta Jeglič.

Učiteljstvo opravlja sicer mestno službo, ker poučuje mestne otroke, a vendar plačuje iste dežela, kar je gotovo v škodo učiteljstva. Dežela bi morala torej skrbeti, da so učitelji tudi primerno plačani. Tu lahko vidijo tisti mestni uslužbenci, ki si tako žele pod klerikalni jarem, kako bi se jim godilo, ako bi prišli v oblast klerikalcev. Dežela absolutno ne privoli v nikako zboljšanje. Mestni zastop je že sklenil, naj se višji razredi preosnujejo v meščansko šolo. Dežela naj samo privoli, da bodo isti učitelji, ki sedaj poučujejo v višjih razredih, dobivali tudi kot meščanski učitelji plačo ljudskih učiteljev od dežele. Ves povišek, kar ga imajo meščanski učitelji, bi pa plačevalo mesto. Dežela bi pri tem ne izgubila niti vinarja, a učitelji bi dobili dostojno plačo. Tudi meščani bi imeli dobiček, ker bi njih sinovi po dovršeni šoli imeli spričevalo meščanske šole in ne osemrazredne ljudske šole. Učili bi se isto, a spričevala bi imela veljavo. Deželni odbor sklepa ni potrdil edino iz sovraštva do učiteljstva in do šolstva sploh. Sedaj se pa drzne oficijalni zastopnik klerikalne stranke predlagati, naj da mesto, ker noče dati njegova stranka, ki je po postavi vezana skrbeti za dostojne plače učiteljstva.

Kakor hitro so zvedeli, da hoče večina občinskega zastopa dati učiteljem, ki imajo izpit za meščanske šole, nekaj osebne doklade, se je takoj zglasil Jeglič, da bi s svojim predlogom mešal ali pa, da bi potem rekli, da je edino Jeglič prijatelj učiteljstva. Jegličev predlog mora napredna večina občinskega zastopa brezpogojno odkloniti. Ako hočejo klerikalci res kaj storiti za učitelje, naj store tam, kjer imajo dolžnost in večino. Ako napredna stranka želi učiteljem njih plače zvišati, a večina dež. zbora vsak predlog odklanja, kako pride potem njen zastopnik v občinskem svetu do takega predloga, da naj občina da, kar bi morala dati dežela. Res je, da bo moral občinski zastop nekaj storiti, ker tako ne more z učitelji iti več naprej, a pri tem nima Jeglič prav nikake besede, ker je njegova stranka načelna nasprotnica vsakemu izboljšanju učiteljskih plač. Ako hoče stranka ta madež izbrisati, naj v deželnem zboru stori svojo dolžnost. Hinavščine Jeglič ne bo igral na stroške napredne Ljubljane. — Vsaka prizanesljivost mora imeti svoje meje.

Socijalni pregled zagorskega proletarijata.

Grozovito veselje je zavladalo, ker smo dve soboti izostali s svojimi dopisi. — Čobal se je napram neki osebi izrazil: »No, hvala bogu, sedaj so se pa razmere že ublažile, ker opozicija nič več v »Slovenskem Narodu« ne poroča.« A možakar se je urezal, kajti mi smo le čakali, kaj da bo »Zarja« poročala glede razmer v Zagorju, katere so prav skrivnostno pretresovali na strankinem zboru. — Kaj ne, močati, to je najboljši sredstvo za nevedno ljudstvo. — Naše razmere v Zagorju so vendar tolikaj važne za razvoj socijalno - demokratske stranke med Slovenci, kakor otroku mati z močnimi prsmi — in to vse naj se javnosti zamoži?

Strankin zbor je bil dokaj vihar, pokazalo se je, da ni bil demokratskega značaja, kajti če se na ljubo dveh oseb razveljavil mandat vnetega agitatorja socijalno - demokratskih idej sodr. Mraka, je pač dokaz, da imajo gotove osebe kot voditelji slabo vest, ker se boje človeka, ki bi vse storil, samo, da stranko reši pogina. — Mi tudi lojalno danes popravimo, ker smo v št. 108. sodružga Mraka opozorili, misleč, da je morda od Čobala podkupljen, da naj se ne meša v priloge Čobala v naše razmere, da je sodružga Mraku samo na tem ležeče bilo, da stranka ne bi trpela radi par oseb.

Čobal se je širokoustil na zboru, da to ni prav, da se stranka največ samo za konzumna društva žrtvuje, politična in socijalna dela pa zanemarija. — O, ti jezuit Čobal, kdo od naše stranke se pač največ poteguje za organizacijo konzumnih društev, če ne ti? Tebi je pač konzum vse, za druge stvari se pa prav malo brigaš;

dokaz je: če bi se ti bolj vneto pobrigal za socijalno življenje ubogega rudarja, potem bi bilo pri »Uniji« še dvajsetkrat več članov, kakor jih je pa sedaj. A tebi se dopadejo le lepi dohodki, katere imaš pri konzumnem društvu in da si na strankinem zboru malo pomešal, si udaril zoper gospodarsko organizacijo. — Nas ne boš s tem premotil, kajti predobro te poznamo.

Zbor je bil jako vihar in nas le vesel, da se zavedajo naši sodruzi po slovenskem ozemlju, da danes se ne more več terorizirati tudi navadnega proletarijata ne. Če bi ne imel tako energični sodr. Milost predsedstvo v rokah, ne vemo, kako bi bilo izteklo zborovanje. Gotovo je, da edina zasluga gre sodr. Milosti, da se je dokončalo strankino zborovanje nekam povoljno.

Da so razmere v stranki gnile, je dokaz to, da bi morala »Zarja« začeti kom tega meseca prenehati, če bi je ne podprl Čobal s tisočaki. Kajti v Zagorju se je pred našo opozicijo razpečalo 235 iztisov dnevno, — a danes komaj okroglo 70 iztisov. To je odgovor zavedno mislečega delavstva, katero se ne pusti izkoristiti Čobalu. — Le tako naprej in videli boste, kam jadrate.

Radovedni smo, zakaj ni hotel Čobal prevzeti založništva »Zarje«? Ni res, Miha, tam ne nese toliko, kakor pa konzumno društvo; bolj je, če se da par tisočakov podpore in s tem se vendar pokaže, da je vnet socijalni demokrat.

Prva žrtev je že padla in ta je sodrug Mrakar. Edino Čobalu se ima za to zahvaliti; Čobal predobro ve, da ima v sodružgu Mrakarju odkritosrčnega nasprotnika, kajti nesteto grehov mu je že v obraz zalučal. Kot pravi socijalni demokrat mu je edino na tem ležeče, da bi se stranka okrepila in kot taka zastopala interese delavstva, a žalibog, njegove ideje niso našle milosti pri Čobalu, ker on pač hrepeni po marsičem drugem, kar ni za pravega demokrata dostojno.

Tudi vam, g. Hinek, bomo odslej posvečali večjo pozornost. Do sedaj smo nastopili le v svojo obrambo, a če se boste pustili od »gotovih« oseb voditi in mislite s tem morda doseči, da bo opozicija v Zagorju prenehala, vaše neslanosti v javnosti priobčevati, se motite. Mi vam danes le toliko povemo, da smo vsi uslužbenci »Trboveljske premogokopne družbe«, samo ta razlika je med nami, da ste vi kot akademsko napravljeni človek in mi kot navadni delavci vslužbeni. S tem pa se ni rečeno, da bodele vi nad nami tako brutalno vladali, in se vmešavali v naše politične zadeve na ljubo Čobalu. Tudi mi imamo zoper vas dovolj sredstev na razpolago, katere bomo uporabili zoper vašo osebo, ker tudi vam ni dovoljeno vse, pač pa je vam vaš delokrog odmerjen tako kot nam delavcem; če vi delavca kaznujete za malenkostni prestop, kateri se mu je le vsled vestnega dela pripetil, z odstranitvijo iz službe, pokažete s tem le svojo simpatijo do osebe Čobalove, kajti dotičnik je tudi slučajno v opoziciji, (kakor vsi drugi delavci) proti Mihi Čobalu.

Mi vas danes svarimo gosp. inženir Hinek, da krivico, katero ste storili (morda sporazumno s Čobalom?) sodružgu Mrakarju, popravite. Škoda, katere je nastala, je tako minimalna, da skoraj ni vredno, da bi o njej govorili, in vsled tega naj izgubi sodrug Mrakar celo službo. Nam so znane stvari, ako jih spravimo na dan, da ne bo centralnemu vodstvu na Dunaju vse eno in tudi rudniška oblast bo morala intervenirati.

V nedeljo imamo shod, po dolgem času enkrat bo zopet priromal sodrug Etnin Kristan v Zagorje, najbrže samo vsled tega, ker smo bili dve soboti tihi, a sodrug Kristan se moti, ako misli, da bo nas zedinil, dokler bo v Zagorju Čobal in čeprav celo svoje premoženje žrtvuje za »Zarjo«, ne bo edinstvo med nami, t. j. med opozicijo in Čobalom. — Prišli bomo na shod ter poslušali Etnina, a danes mu povemo, da se bo zaman trudil ter potil in rohnol zoper uporneže. Ironični smeh bo odmeval po dvorani. — In to bo uspeh.

Opozicijonci jugoslov. soc. - dem. stranke.

Štajersko.

Hrastnik. Kegljanje na dobitke, ki ga priredi Sokol v korist Sokolskemu domu, se prične v nedeljo ter se vrši ob delavnikih od 5.—7., ob nedeljah od 3. ure naprej in sicer v kegljiščih pri Rožu v Hrastniku in Peklarju na Dolu. Dobitki, med njimi lovška puška, samokres, zlata verižica itd., so krasni. Razstavljeni so v trgovini g. Meketa v Hrastniku. — Vabila k temu kegljanju smo poslali nekaterim bližnjim gostilnam ter društvom, katere prosimo, da jih v svojih lokalih obesimo. — Odbor.

Iz Celja. Dr. Ivan Benkovič se v »Straži« na naše očitanje, da navzlic

svojem odličnim političnim zmognostim in veliki moči klerikalne stranke še ni prav ničesar storil za napredek celjskega Slovenstva, zagovarja s tem, da je res vložil na »celokupno ministrstvo« v državnem zboru dne 14. decembra 1911 interpelacijo, v kateri poziva — vlado, naj predloži v štajerskem deželnem zboru predlogo za reformo občinskih volilnih redov v štajerskih avtonomnih mestih, kakor v Celju, Ptuj in Mariboru. Taka interpelacija v parlamentu pomenja prilično isto kot glasoviti Brenčičev predlog o tiskanju bankovcev. Treba bo dolgo čakati, predno bo — vlada predložila predlogo za reformo občinskih volilnih redov v Celju in Ptuj! Kako malo resno je jemal dr. Benkovič to interpelacijo in sploh v njej izraženo misel, kaže tudi to, da ni bilo pri pogajanjih za delazmožnost štaj. dež. zborazvlado in Nemci niti govorila o zastarelih in skrajno krivičnih volilnih redih v spodnještajerskih avtonomnih mestih. Kar se tiče praznih predlogov in interpelacij, je sploh dr. Benkovič pravi velikan. Kakim hribovskim kmetom lahko z njimi imponira — misleče slovenske javnosti pa ne bo prevaril. Toliko o tej interpelaciji — pri čemur smo smatrali »Stražino« poročilo in besedilo o njej za resnično. Sedaj pa še vedno ostane vprašanje, kaj je pravzaprav storil dr. Benkovič za napredek celjskega Slovenstva, nereseno. In bojimo se, da bo nereseno ostalo.

Celjske novice. Imenovanje. Minister za javna dela je poklical okrajnega komisarja dr. Franca Rajeja k začasnemu službovanju v ministrstvo za javna dela. — Celjski Sokol priredi v nedeljo dne 23. junja javno telovadbo članstva in naraščaja v Sokolskem domu. Po javni telovadbi redava dr. M. Hrašovec o Pragi. — Občinske volitve v mestu Celju so minule brez posebne nesreče. Možakarje, ki so bili na sumu, da so pristajali slovitega viteza Schönererja, so pometali kratkim potom ven in v občinskem svetu bo vladala še lepša sloga ko doslej. Razni koritarji pri mestnih uradih in mestnih zavodih bodo v miru preživeli. Za nas Slovence mora biti odslej vodilna le ena misel: utrujeno gospodarski svoje pozicije, kajti dan, ko bomo poklicani na volišče v mesto Celje, pride prej, ko si mislimo! Sedanjí stari volilni red je nesmisel in prva naša zahteva bode odslej: opraviti ga in nadomestiti z novim, modernjšim. Takrat pa se bodo razmere v Celju seve na mah spremenile. — Letno poročilo kmetijske šole v Št. Jurju ob J. ž. z a l e t o 1911. se je tiskalo v celjski slovenski tiskarni. S tem ni zadovoljen iz samega kruhorstva »Slovenski Gospodar« in napada ravnanje šolstva šentjurske šole. Prepričani smo, da so bili pri oddaji tega, sicer malenkostnega, tiskovnega dela odločilni le stvarni nagibi. Če bi se šlo za politiko, kakor misli »Slovenski Gospodar«, bi dela ne dobila nobena slovenska tiskarna, najmanj pa Cirilova tiskarna v Mariboru. Vodilni krogi v tej tiskarni se lahko tega imazanega kruhorstva in nevoščljivosti sramujejo. Ali jim tako slaba prede?

Iz Celja. »Straža« še vedno pisari o »zvezah« med tukajšnjimi slovenskimi naprednjaki in nemškimi nacionalci. Mnogi pravijo, da piše ta »senzacionalna« razkritja dr. Benkovič. Podatkov in dokazov seveda nima niti najmanjših — ali obrekuje hrabro, nekaj bo že obviselo. Taka je morala jezuitov in ljudi, čijih pojme o časti se mora korigirati v javnih lokalih s pasjim bičem. Dalo bi se narobe začeti jako zanimivo polemiko o dr. Benkovičevih odnosih z nemškimi nacionalci. Kako je že s tisto pogodbo s hrastniškimi nemškimi listi 1. 1907., ljubi Benkovič? »Narodni list« je priobčil svoječasno jako zanimivo pismo o njej. In ravno lani so svarili vodilni graški nacionalci barona Moscona iz Pišec, naj ne podpira dr. Kukovčeve kandidature, ker hoče Benkovič vplivati na kmete v sevniški okolici, naj ostanejo Marckhlu na ljubo doma in ne volijo Rebeka. Kaj pa pravi dr. Benkovič k temu?

Vransko. Prostovoljna požarna bramba na Vranskem obhaja dne 23. t. m. na Laknerjevem vrtu svojo petindvajsetletnico, s sodelovanjem slov. pevsk. društva »Vranska Vila« in narodne godbe iz Mozirja. — Vse natančneje na lepahih.

Učimo se doslednosti. Mariborski Slovenci smo zelo nedosledni. Kakor hitro smo kje drugje kot v Nar. domu, kar hitro, menda iz same servilnosti, pozabimo, da imamo lasten jezik, dovolj razvit ne le v domačo uporabo, marveč se ga lahko poslužujemo povsodi, kamor pride-mo, najsi je že potem na cesti, v javnih šetališčih ali pa v restavracijah izven Nar. doma. Izza dogodkov 1. 1908 smo po prvih nastopih glede našega materinega jezika postali ne-

kam prav čudnih nazorov, ali pa bolje — sramežljivi. Gospodje še slišimo tu in tam pogovarjati se v domačem slovenskem jeziku, a še to le bolj tam in takrat, kadar niso v gneči. Naše dame pa še prav pogosto smatrajo za »ne nobel«, če na cesti in drugodi ne govorijo nemški. Naša deca, naš up, pa v tem oziru vedno bolj nazadnje. Ker je je v ljudskih šolah, vse le samo nemškutari, včasih tako, da se ti naredi po telesu kurja polt. Če vpraša takega otroka, ali je Slovenec, ti bo z velikim zaničevanjem odgovoril: »Bos bndisch, mir san tačel«! To smo zamogli konstatirati pri otrocih staršev — ki jih štejemo v Mariboru celo med zavedne Slovence. In kaj je temu krivo? V šoli se časti nemškega moloha, a doma so starši, prav posebno pa še matere, mnogo prene-marne ali pa prezanikerne, da bi svojim malim obrazložili, kakšnega naroda in jezika so. Če greš danes po mestnih šetališčih, slišiš — razum dijakov in par dijakinj jedva kakšno besedo slovensko. Zeniramo se, zdimo se samim sebi, če se poslužujemo materinega jezika — barbari. Tako mi. V Mariboru je pa tudi še peščica Čehov. In, čudno, bi dejal človek. Teh ne slišiš nikdar medseboj govoriti drugače, nego češki, v svoji materinščini in naj so potem na cesti, v javnih nasadih ali pa — v nemških restavracijah. A ne le češko moštvo, tudi češke dame, stare in mlade, so v tem oziru strogo dosledne in nevstrašene. Želeli bi, da najdejo te vrstice zaželeni odmev in srcih naših rojakov, posebno pa rojakinj. Pokažimo najprej, da smo v Mariboru dve narodnosti. Dajmo omahljivcem dober vzgled in naloga, ki nas še čaka, nam bode izdatno olajšana.

Posledice nemške kulture. Iz Maribora nam pišejo: V »gornjih« krogih mariborskega »Kulturvolka« se že pojavljajo posledice Hans Bartshovega bolno nemoralnega romana »Deutsches Leid«. Pretečeni praznik, da se vračali dve Slovenki v starosti 16 in 18 let, ob približno polu deveti uri zvečer iz obiska v mestu proti svojemu domovju, neke v bližini naših parkov. Pota so bila še popolnoma ločljiva in še dokaj šetalec po njih. Obe mladi dami sta morali po nekem bolj zapuščenem delu mimo smrečja, ko zaslišita iz tega šepet, na to pa poziv: »Jetzt!« Trenotek na to je stalo zraven njih petero elegantnih, nemških akademikov, ki so ju takoj začeli nagovarjati in sramotiti. Ne dovolj na tem, je stopil eden k mlajši, dva pa k starejši. Prestašeni sta začeli najprej prositi, a uvidevši, da s tem pri edelsurovinah ne opravijo ničesar, je poklicala starejša na pomoč. Klic ni ostal neslišen, kajti par trenotkov pozneje je prihitel nek kavalerijski nadporočnik in dvoje gospodov v civilni dekletoma na pomoč. Bil je skrajni čas, kajti trenotek na to je omahnila mlajša vsled prestance strahu nezavestna po tleh. Gospodje, ki so prihiteli na pomoč, so pognali napadalec v beg, pri čemur je rabil oficir napram nemu zelo izdatno svoj pasjič. Le-ta se mu je bil namreč postavil, češ: »Windische Dirnen müssen damit gefüttert werden...« Žal, da nismo v stanu bilježiti za enkrat imen teh kulturnih — svinj, a ker se je izjavil eden g. rešiteljev, da je enega izmed petrice že parkrat srečal, upamo, da bode g. držav. pravdnik vendar še imel priliko tu primerno nastopiti. Gospodje, ki so prihiteli damama na pomoč, so ju tudi potem še spremili domu, ker si sami nista upali dalje. Kaj nam pomagata krasna javna vrta, za katere se vsako leto toliko žrtvuje, če ni v njem človek več varen ne na časti, ne na zdravju in imetju?

Drobne novice. Iz Konjic poročajo: Poročali smo pred kratkim, da je orožništvo prijel in zaprl po-sestnika Jožefa Bezenška v Prelogah zaradi požiga lastne hiše. V zaporu je priznal, da si je zažgal v sporazumu s svoji hišo še trikrat, in sicer v letih 1902, 1908 in 1910. Kakor dne 3. t. m., je vsakikrat vse zgorelo in ker je bil vedno nad vrednost hiše in premoženja zavarovan, je zaslužil vsega skupaj nad 4000 K. Bezenška, njegovo ženo, brata in dve sestri so izročili celjskemu okrožnemu sodišču. — Iz Dramelj pri Celju poročajo: V noči od 7. do 8. junija so v lo-mih neznaní tatovi v jedilno shrambo posestnika Antona Arzenaka. Ukrali so mnogo špeha, masti in mesa. Sum leti na sosedo. — Iz Gradca. V splošni bolnišnici je umrl nadoficijal Franc Lorber iz Kamnika, star 50 let. — Iz Ljubnega na Zg. Štajerskem poročajo: Franc Sneiderger iz Bizeljskega je otvoril decembra 1909 v kopalski Aussec s 300 K prihranka manufakturno trgovino. Priženil je kazneje 15.000 K. a je vkljub temu prišel v plačilne težave in moral prijaviti konkurz. Sodišče mu je prisodilo šest tednov strogega zapore. — Prestavljen je poštni praktikant Jože Evange-

list iz Gradca v Ptui. — Na Vid-
mu o b Savi je bil izvoljen za žu-
pana Mihael Planinc. Med svetovlal-
ci je tudi župnik Ver k.

Koroško.

Francoske nune. Česar Francozi
ne marajo, to vsprejema z odprtimi
rokami Avstrija. Tako je zopet neka
francoska kongregacija kupila več
posestev ob Milstatskem jezeru. Nu-
ne bodo napravile bržkotne kak de-
kliški zavod in bodo delale dobre
»kšefte«!

Vojaško sodišče v Celovcu je ob-
sodilo računskega podčastnika Anto-
na Modrijana iz Kočevja, ki je, kakor
smo že poročali, ustrelil v neki celov-
ški gostilni svojo ljubico natakario
Drobnicevo, na dve leti poostrene
ječe.

Judovsko poslovanje. Pred cel-
ovsko poroto se je vršila obravnava
proti uredniku in izdajalcu »Villacher
Zeitung«, Josipu Gitschthalerju. To-
žil ga je ravnatelj celovškega gleda-
lišča Karel Richter zaradi žaljenja
časti, ker mu je obtoženec v svojem
listu očital »judovsko poslovanje«
in nesramne zahteve. Richter prireja
namreč s svojo družbo gledališke
predstave v Beljaku in je pred krat-
kem zahteval od mesta znatno večje
prispevke in razne ugodnosti za se in
za igralce. Gitschthaler je to priznal,
vendar pa so ga porotniki opustili,
češ da imenovana izraza nista žal-
ljiva.

Primorsko.

Goriški mestni svet. V zadnjem
goriškem občinskem svetu je nazna-
nil župan, da je cesar privolil iz sku-
pička državne loterije v prvem četrt-
letju 5000 kron mestnemu zavodu za
paušalni otok. Laško olepševalno
društvo »Progresso« je določilo in-
auguracijo spomenika pesnika Zoruta
na dan 7. julija. Glede šole v ulici Le-
opardi pričakujejo še vedno odločitev
deželne odbora. Predlog glede la-
škega ženskega liceja v Gorici, kate-
rega ustanovitev je predlagala zveza
italijanskih učiteljev v Gorici, je šol-
ski odsek oziraje se na slabe občin-
ske finance in oziraje se na potrebo
ustanovitve drugih bolj nujnih šol,
zavrnil. Nato so svetovalci rešili več
drugih stavnih vprašanj, dovolili
nekaj podpor, nakar je bila seja za-
ključena.

Bojkotirana cerkev. Pred par
dnevi je poklicalo okrajno glavarstvo
v Gradiški starešinstvo občine Brna
zaradi cerkvenega vprašanja. Ob-
čani namreč bojkotirajo cerkev, od-
kar je prestavljen proti njihovi volji
vikar Pelka. Ne obiskujejo službe
božje, in približno 30 otrok v občini
še ni bilo krščenih. Na tozadevni opo-
min okrajnega glavarstva, naj ven-
dar ta bojkot občani opuste, je sta-
rešinstvo odgovorilo, da bo občina
vstrajala pri bojkotu, dokler se ne vr-
ne vikar Pelka. Če se pa to v dogled-
nem času ne izvrši, darovali bodo ob-
čani cerkev državi in si bodo sezidali
lastno evangelijsko cerkev. Župan Ja-
kob Venier Concion je izjavil, da je
cela občina za to, da izstopijo vsi iz
katoliške cerkve in pristopijo k evan-
gelijskemu veroizpovedanju in si
zgrade svojo cerkev.

Telovadno društvo »Sokol« v
Trstu. II. zlet »Tržaške Sokolske Žu-
pe« in tridesetletnice »Sokola« v Tr-
stu se vrši dne 16. junija na Opčinah.
Spored: V nedeljo ob 5. uri jutraj
tekmovalna telovadba. Ob 8. pred-
poldne začetek izkušnje za popoldan-
ski nastop. Ob polstirih popoldne iz-
prevod. Zbirališče ob 3. uri pri Obel-
isku. Po izprevodu pozdrav. Ob pol-
petih začetek javne telovadbe, po-
tem ljudska veselica na slavnostnem
prostoru. — Prosta zabava, petje,
godba, ples, paviljoni, umetniški ognji,
srečolov itd. Pri javni telovadbi svi-
ra godba c. in kr. pešpolka št. 19, pri
izprevodu in plesu pa godba N. D. O.
Vstopnina: na veselilni prostor 60 v.
Sedeži na tribunah: I. vrsta 2 K, vse
ostale vrste po 1 K 50 v, sedeži v pri-
tličju 1 K, stojlišča na tribunah 60 v.

Nesreča v kamnolomu. V kamno-
lomu v Predračah se je razletela
predčasno mina. Delavca, 25letni
Fran Šavli, in 21letni Ignacij Erjavec
iz Lokavca sta bila v bližini mine.
Zračni pritisk ju je vrgel čez rob
kamnoloma in padla sta eden v 15 m
in drugi v 40 m globok prepad. Oba
so našli popolnoma razbita med ska-
lovjem.

Milodari za »Beli križ«. Na Reki
je pobiral že cel mesec neki 20letni
Viktor Deskovski darove za »Beli
križ«. Nabral je čez 600 kron in nato
pobegnil. Včeraj so ga prijeli in od-
dali sodišču. Dobili so pri njem še
cel zaznam darovalcev, v katerem
so bile navedene tudi od posamnikov
darovane vsote.

Stekel pes je popadel v Št. Petru
ob Soči štiri osebe. Vse štiri so odpe-
ljali v Pasterjev zavod na Dunaj.

Tržaška porota. Včeraj se je na-
daljevala obravnava proti kamnose-
ku Škabarju in kovaču Krto zaradi

ponarejanja kovanega denarja. Po
pravoreku porotnikov je bil Krto opro-
ščen, Škabarja pa so obsodili na eno
leto težke, poostrene ječe. — Danes
se je pričela obravnava proti Ivanu
Kanoblu zaradi hudodelstva ponev-
be in goljufije. Obravnava bo precej
zanimiva in bo trajala dva dni.

Požar v Trstu. Ob 8. zvečer je
izbruhnil ogenj v manufakturni trgo-
vini Amalijske Bertoli na cesti Farnetto
v Trstu. Ogenj je nastal, neznano ka-
ko, v ročnem skladišču in se je silno
hitro razširil po vseh prostorih. Kljub
takojšnji pomoči gasilcev, polici-
je in vojaštva, se je posrečilo ogenj
še v treh urah omejiti. Obstoja je
velika nevarnost za celo ulico, ker je
potegnil ravno takrat hud veter in so
se plameni v mogočnih stremenih
dvigali skozi okna. Celo hišo so iz-
praznili. Škoda v trgovini znaša nad
20.000 kron, zavarovalnina pa je bila
na trgovini samo 15.000 kron visoka.
Ogenj je nastal, kakor sodijo, vsled
neprevidnosti.

Avtomobilska nesreča v Trstu.
Včeraj je trčil v Trstu avtomobil tr-
žaške taksameterske družbe na trgu
Goldoni v stojalo plinove svetilke in
nato v nek zid. V avtomobilu so bili
4 izletniki, ki so se vračali iz Šked-
nja. Da ni avtomobil zavozil v zid, bi
se bila lahko pripetila velika nesreča.
V tem slučaju bi se bil namreč zaletel
v kavarniško odprto verando, v ka-
teri je sedelo precej gostov. Nesrečo
je zakrivil sofer. Pri vsem tem pa se
je vse izteklo tako srečno, da sta bila
lahko ranjena samo sofer in en pot-
nik. Soferja so odpeljali takoj na poli-
cijo, po zaslišanju pa so ga izpustili.
Avtomobil je precej poškodovan,
škoda cenijo na 6000 kron.

Smrt pri delu. V strojnični arsenalu
v Trstu so našli včeraj mrtvega 43-
letnega kurjača E. Iliča. Zdravnik je
konstatiral, da ga je zadela kapa.

Srce na desni strani. V bolnišnici
v Voloski se je zgledil neki kmet
Marcelja iz okolice. Prosil je zdravnika,
da naj ga preišče, češ, da mu na-
gaja nekaj v prsih. Pri natančni pre-
iskavi bolnika so zdravniki konstatir-
ali, da ima Marcelja srce popolnoma
na desni strani.

Moderna kaznilnica. V kaznilnici
v Kopru, ki je bila vsled modernih
naprav že od sedaj posebno priljub-
ljena kaznencem, so napravili sedaj
še električno razsvetljavo in umetno
ventilacijo in celicah.

**Boj med finančnimi stražniki in
tihotapci.** Na avstrijski strani, neda-
leč od avstrijsko-laške meje, sta tr-
čila dva avstrijska finančna obmejna
paznika na tri tihotapce. Bila je tema
in nasprotniki se niso prej zaznali,
dokler niso zadeli drug ob drugega.
Tihotapci so začeli takoj streljati s
samokresi, toda brezuspešno. Ustre-
lila sta tudi paznika, in eden tihotap-
cev, 22letni Sukovič, je padel zadet
v čelo. Ostala dva tihotapca sta nato
pobegnila. Ustreljeni, ki je obležal na
mestu mrtve, je imel pri sebi vrečo,
ki je vsebovala 120 kg kave.

Avtobiografija pesnika Aškercu.

Ruski književnik Sergej Stejn je
leta 1908. izdal knjigo »Slavjanskije
poety, perovody i karakteristiki.« V
tej knjigi je prevedenih tudi 19
Aškercjevih pesmi.

Na prošnjo Sergeja Stejna je na-
pisal pesnik Aškerc za to izdajo
kratko svojo avtobiografijo, ki je
vredna, da se obvaruje pozabnosti.

Podajamo jo v naslednjem v toč-
nem slovenskem prevodu:

»Rodil sem se dne 9. januarja
1956. l. v Rimskih Toplicah na juž-
nem Štajerskem in tam sem tudi ob-
iskoval ljudsko šolo. Dovoljši leta
1877. gimnazijo v bližnjem Celju, sem
vstopil v Mariboru v bogoslovnico in
postal leta 1881. duhovnik. Nato sem
več let živel po raznih krajih sloven-
ske južne Štajerske. Leta 1898. sem
končno zapustil svojo službo in se
odpovedal duhovniškemu poklicu,
zakaj moja pesniška dela so s svojimi
idejami nasprotovala načelnim na-
ukom katoliške cerkve in neprestano
mi je bilo živeti v sporu z duhovnjaki
oblastmi. Preselilvši se v Ljubljano,
sem dobil mesto mestnega arhivarja,
— službo, ki jo opravljam tudi še danes.

V svojem življenju sem mnogo
potoval.

Prepotoval sem vso Avstrijo in
Ogrsko, bil sem v Italiji, videl sem
Pompeji in Capri; živel sem v Pari-
zu, na Rivierii in v Švici. Prepotoval
sem ves Balkanski polotok, zlasti
Bosno, Srbijo in Bolgarsko. Mudil
sem se v Carigradu in v Mali Aziji.
Dvakrat — leta 1901. in 1902.
sem bil v Rusiji. Iz Petrograda sem
potoval preko Moskve v Krim in na
Kavkaz, nazaj pa sem se vrnil po
Črnem morju preko Odese. Preteklo
leto (1907.) sem imel priliko, si ogle-
dati Egipt in od tod sem prinesel sa-
bo ciklus pesmi o domovini fara-
onov.

Se kot duhovnik sem se mnogo
zanimal za zapadnoevropske in slo-

vanske literature in s posebnim inte-
resom sem proučeval rusko poezijo.
Rezultat teh študij je bilo l. 1901. iz-
danie »Ruske antologije«, zbornika
pesnivet ruskih poetov v slovenskih
prevodih, ki sem jih napisal jaz in
drugi pisatelji.

Kot pesnik sem pred vsem epik.
Osobito ljubim balade, romance
in epske povesti v verzih. Mene živo
interesujeta — življenje in zgodovi-
na, zlasti življenje davno minulih ča-
sov.

Kot Slovenca, Slovana — sta mi
bili vselej osobito blizki — zgodovi-
na mojega naroda in prošlost Slova-
nov z njih globoko tragičnimi scena-
mi in dogodilji.

Smer moje poezije je bila neiz-
premenljivo svobodomiselnost. Jaz glo-
boko verujem, da more resničen pes-
nik biti samo tisti, ki stremi k solncu,
k svetlobi svobode in napredka. In
moje pero se je vselej borilo proti re-
akciji in temi.

Evo, to je vsa moja biografija.

U spomen Antunu Aškercu.

(Prozborio nad otvorenim grobom
dr. Albert Bazala, tajnik »Matice
Hrvatske«).

Non omnis moriar — neću sav
umrijeti! Tako kliče pobjedonosno ve-
liki rimski pjesnik uzdajući se, da djela
duha i uma ne ginu, ne umiru, a mi
nismo možda nikad bili tako blizu,
da shvatimo, da razumijemo utješ-
ljivu istinitost ovih riječi. U času,
kad u krilo matere prirode vraćamo
tijelo jednoga od najvećih sinova
slovenskoga naroda, osjećamo, da se
(posve prema riječima Venuzijskoga
labuda: magna pars... vitabit Libi-
tinam) jedan dio njegov izmiče silama
smrti, čini mi se, da se nevidjeno raz-
lijeva među nama i napunja nas uvje-
renjem, da Antun Aškerc nije umro.
I doista, on živi, duh njegov živi među
nama i ostat će uz nas!

Već to bi dovoljno bilo, da nas
izmiri s neumoljivim zakonima
prirode, koji su i na njegovu krep-
kom i ponosnom biću izvršili svoju
okrutnu zadaću. Ali u ovome času na-
lazimo utjehu i u poeziji odličnoga
pokojnika. Aškerc je vjerovao, da se
iz ideje dađe pokrenuti život, on je
vjerovao, da je u ideji snaga života,
da, sam život. I kao što je živio za
ideje i idejale, tako po idejama svojim
i idejalima i dalje živi. Čini mi se go-
tovo, kao da smo ga ispratili na
posljednju stanicu, na daleki put, s
kojega nema povratka ili kako naš
pjesnik Mažuranić veli, »kud za vazda
gre se«. Razkinuli su se lični vezovi
prijateljstva i rodbinstva, istrgnut je iz
našega društvenoga saobraćaja: za-
mknuo je njegov umiljati govor i sa-
krilo se simpatično lice njegovo. I to
je bolno! Ali jedno nas u toj boli
tješi, a to je, da rasap fizičkoga svi-
jeta ne povlači sa sobom u prah svi-
jet idejni. Aškerc je umro fizički, ali
nije umro idejno; Aškerc je samo za-
mijenio fizičku egzistenciju s idejnom,
prenio se u svijet duha — da u njem
žive, dogodi ima čovjeka slovenske
kvi i jezika, i da iz njega djeluje:
Aškerc po idejama svojim ostaje ži-
votni elemenat u kulturnom napretku
i nastojanju slovenskoga naroda.

No, vratimo se, skoro bih rekao,
kući s ove posljednje stanice, koja
vodi u nevidovni svijet ideja. Tad nam
se čini, tad osjećamo, da Njega nema
među nama, tad osjećamo, da je ne-
umoljivi zakon prirode u fizičko-
me svijetu nasilno stvorio prazninu,
koje nećemo preboljeti tako skoro. I
zato nas eto ovdje, da u ime naj-
uglednijih književnih društava hrvat-
skih, »Matice Hrvatske« i »Društva
hrvatskih književnika« izrazimo našu
duboku, iskrenu sućut bratskomu na-
rodu slovenskom. Nebrojani vezovi
kulturne uzajamnosti, što su se iz-
medju Hrvata i Slovenaca isprepleli,
čine, da nismo samo jedni u djelu i
veselju, nego i u boli i tuzi. Pa držeći,
da tumačimo osjećaje svih prosvjet-
ljenih Hrvata, kad svoj posljednji
»Zbogom« dozivamo Antunu Aškercu,
uvjereni smo i o tom, da će ne samo
dijelom slovenskih dubrava nego i hrvat-
skih poljana odjeknuti naš poziv: Slava,
vječna slava Antunu Aškercu!

Dnevne vesti.

+ Šuklje o deželnih financah.
Danes je izšla studija, ki jo je spisal
bivši deželni glavar pl. Šuklje o de-
želnih financah. Vsa javnost je pri-
čakovala to knjigo z napeto rado-
vednostjo, saj je pl. Šuklje brez dvo-
ma ne samo odlični finančni politik,
nego tudi temeljit poznavalec kranj-
skih deželnih financ in vsega, kar je
z njim v zvezi. »Deželni zbor kranj-
ski in deželne finance« je naslov te-
mu spisu, ki pa obsega mnogo več,
nego obeta naslov. To delo je rezka
kritika in huda obsodba delovanja
klerikalne večine v deželnem zboru
in v deželnem odboru in provzroči
brez dvoma velike diskusije in mor-
da tudi polemike, kar bo pa občin-
skemu interesu samo na korist. Priznava-

joč se odločno in brez zadržka za
pripadnika klerikalne stranke jemlje
bivši dež. glavar v svoji študiji naj-
prej v pretni finančni položaj deže-
le kranjske l. 1912., ki izkazuje efek-
tivnega primankljaja 1.658.814 K.
Odkar je dobila klerikalna stranka
deželno gospodarstvo v roko, rase
primankljaj od leta do leta in Šuklje
se boji, da bo dejanski uspeh dež. go-
spodarstva za leto 1912. izkazal še
večji primankljaj, kakor ga izkazu-
je proračun. Po trpki kritiki zadnje
proračunske debate v dež. zboru,
katere kritike zlasti dr. Krek, dr.
Lampe in dr. Žitnik pač ne bodo ve-
seli, razpravlja Šuklje o deželnih dol-
govih, katerih je vseh skupaj, trdnih
in plavajočih, 21.922.742 K, od kate-
rih pa je 8.618.232 K plodonosno na-
loženih. Čisto zadolženje dežele
kranjske znaša torej nad 133 milijon-
ov, bo pa še naraščalo od leta do
leta, dokler bo dež. zbor za pokritje
proračunskih primankljajev skrbel z
— novimi dolgi. Šuklje konstatuje,
da ima letošnji dež. proračun, ki ga
je on sam sestavil, izrazito agrarno
lice, tako agrarno, da dobi kmečki
stan v gotovem denarju skoro vse
povrnjeno, kar plačuje za deželo;
obsoja neusmiljeno novi običaj pvr-
šalnih kreditov, ki jih daje dež. zbor
dež. odboru, da ž njimi dela kar ho-
če ter razpravlja o melioracijskem
zakladu in o deželnih podjetjih. O za-
kupu užitnine, si obeta še mnogo,
glede deželne banke, električnih cen-
tral in dež. klavnice je pa mnenja,
da mora dežela računati za mnogo
let z neizogibno izgubo pri teh po-
djetjih, zlasti pri električnih centralah,
če se ne posreči dobiti od zunaj ka-
pitalije za industrijalna podjetja in še
posebno pri silno riskantni klavnici.
Pojasnivi potrebo novega deželne-
ga dvorca prehaja pl. Šuklje k dru-
gemu delu svoje študije, kaj je treba
storiti, da se naredi konec sedanje-
mu slabemu gospodarstvu in kako
naj se dobe sredstva, da se ustvari
ravnovesje med dež. izdatki in med
dež. dohodki. Za podlago si je napra-
vil načrt proračuna za dobo 1913
do 1914, a ne po načelu Dunajevske-
ga, marveč po načelu, ki se ga drži
klerikalna večina pri sestavljanju
proračunov. Za l. 1912. je proračun
izkazal primanjkljaja 1.659.000 K, po
Šukljetovem računu bo izkazal v do-
bi 1913/14 najmanj 2.014.000 K. Kako
ta za naše razmere velikanski pri-
manjkljaj pokriti? Po Šukljetovi
sodbi se da s prihranki le malo po-
kriti, upanje, da bo država en del
svojih dohodkov odstopila deželam,
kakor je te dni pisal dr. Lampe v
»Slovencu«, je po sodbi pl. Šukljeta
jalovno, ostaja torej samo zvišanje
dohoda. Če bi dežela hotela pri-
manjkljaj pokriti samo z zvišanjem
dohoda, bi morala te doklade zvišati
od sedanjih 40% kar na 100%, kar bi
bilo lahko usodepolnega pomena za
prebivalstvo. Šuklje konkretno svoje
predloge za saniranje dež. financ
tako-le: zvišaj naj se deželna dokla-
da na direktne davke od 40% na
60% in uvede naj se poseben deželni
davek na »zasebno vino«, to je tisto
vino, od katerega se sedaj ne plaču-
je niti državi niti deželni davek.
Užitnina se namreč pobira od vina,
vinskega in sadnega mošta samo v
Ljubljani in pa od tistega vina, ki se
na deželi prodaja ali toči v množi-
nah pod 56 litrov. Vse vino izven
Ljubljane, ki se prodaja v množinah
nad 56 litrov, ali kar ga zavzije za-
sebnik iz lastne shrambe, je drž.
davka in dež. doklade prosto. Šuklje
računa, da bi ta novi davek nesel
deželi čistih 400.000 K. Vrh tega na-
svetuje, da se sedanja dež. naklada
na že obdavčeno vino zviša od 40%
na 70%, kar bi zopet neslo novih
400.000 K. Vrh tega bo dežela vsled
spopolnitve svojega užitninskega or-
ganizma prevzela ves državni užit-
ninski zakup po Kranjskem, kar bi
zopet znatno zvišalo dež. dohodek.
Pl. Šuklje računa, da bi se dal pri-
manjkljaj dveh milijonov na ta način
in s prispevkom države za saniranje
dež. financ per 900.000 K oziroma
(po odbitku za regulacijo učiteljskih
plač potrebnih 500.000 K) per
400.000 K pokriti. — V predstojen-
jih vrstah smo kolikor mogoče na krat-
ko povedali, o čem razpravlja pl.
Šuklje v svoji študiji in kakšni so
njegovi predlogi. Ob sebi se razume,
da se bomo s Šukljetovim spisom še
obširneje bavili. Vzlic temu, da se ne
strinjamo z vsem, kar je povedano v
tej brošuri, in dasi je bivši dež. gla-
var sprožil marsikako pušico tudi
proti narodno - napredni stranki,
vendar priznavamo, da je ta brošu-
ra zaslužila delo in le želimo, da bi
provzročila nujno potrebni preobrat
v deželnem gospodarstvu, kar bi ne
bilo brez ugodnih posledic za sploš-
ne politične razmere v deželi.

+ Presenetljivo razodetje naci-
jonalnega ekonoma dr. Lampeta. Bo-
dite pomirjeni in potolaženi vsi, ki
vas je strah, kam da nas pripelje fi-
nančna modrost klerikalne večine v
dež. odboru. Nič se ne bojte, čisto
nič. Berite presenetljivo razodetje, ki

je je spisal naš najodličnejši naci-
onalni ekonom gosp. dr. Lampe. Pra-
na je vaša bojazen, da bo prišel bi-
rič in bo deželo kranjsko na dražbi
prodal, kakor prodaja omare, špam-
pete in kajže. Ne! Le verujte dr.
Lampetu, pri deželi je vsak polom
izključen. Dežela se lahko zadolži,
kakor hoče, njeni papirji lahko pade-
jo kolikor hočejo, dohodke iz naklad
lahko zapravlja kakor se ji zdi — za-
njo to nič ne pomeni, ker lahko de-
želni zbor vsako uro sklene, kakor
hoče visoke doklade. No, ljudje kr-
ščanski, ali ste zdaj pomirjeni. Deže-
la ne bo na dražbi prodana; če ne bo
nič več na upanje dobila, če ne bo
mogla plačevati obresti od svojih
dolgov, če dohodki ne bodo zadost-
ovali za pokritje potrebščin — no, de-
želi se ne bo nič zgodilo, le vi, ljubi
kristjani, boste krvaveli. Deželni
zbor vam bo zvišal doklade, saj vam
jih lahko naloži kolikor hoče in dlje
ko bo trajalo sedanje gospodarstvo,
višje bodo. Če ne boste mogli plača-
ti visokih doklad, bo seveda prišel
birič in vam bo prodal kajže, omare
in špampete; ta in oni bo moral ne-
sti ključa na sodnijo in napovedati
konkruz; ta in oni pojde v Ameriko
za kruhom ali se pa bo obesil, ampak
dežela bo ostala, tudi če vas vse
skupaj Lucifer vzame. Zapomnite si,
ljubi kristjani, tolažilno razodetje dr.
Lampeta in če kateremu ne gre v
glavo, naj si privoščil liter lurske vo-
de in takoj bo razsvetljen ter bo
spoznal kako znamenitega nacional-
nega ekonoma nam je podelila nebe-
ška milost v osebi gospoda dr. Lam-
peta.

+ To pa ne drži. Opravičuje sla-
bo gospodarstvo klerikalne večine v
deželnem zboru in v deželnem odbo-
ru se je nervozni dr. Lampe vsled
pomanjkanja pametnih razlogov po-
vzpel do trditve, ki zasluži, da jo
omenimo. Njegovo mnenje je, da je
prejšnja slovensko - nemška liberal-
na večina lahko dobro gospodarila,
češ, imela je doklade v isti višini,
kakor so sedaj, imela pa pol manjšo
upravo ter ni skoro nič delala. To se
prav lepo bere in kak naiven močje
bo to tudi na slepo verjel, a vendar
ni to nič drugega, kakor izgovor v
zadregi. Kaj je prejšnja slovensko-
nemška večina delala, tega pač ne
bomo tu na drobno naštevali, ker v
dnevnem listu vendar ne moremo
priobčiti zgodovine celih dvanajstih
let. Sklicujemo se pa lahko na sijajno
spričevalo, ki sta ga dala klerikalna
strankarja Detela in Povše gospo-
darstvu slovensko - nemške večine.
Ta je v svo vsmo, vestno in skrbno,
a tudi pametno in štedljivo skrbela
za občni blagor in pospeševala vse,
kar je spadalo v njen delokrog, toda
vedno z ozirom na deželna sredstva.
Denarja pa ni skozi okno metala, ka-
kor to delajo klerikalci, ni se spušča-
la v drzne spekulacije in ni porablja-
la deželnega denarja za strankarske
namene, kakor to dela klerikalna ve-
čina z brezobrazno predrznostjo.
Slovensko - nemška liberalna večina
je gospodarila, kakor gospodari ra-
zumen človek, klerikalci pa gospo-
dario tako, kakor ljudje, ki se jih v
zasebnem življenju dene pod kura-
telo. Kar se tiče stroškov za dež.
upravo, so bili za časa slovensko-
nemške uprave deloma zaradi tega
manjši, ker so bile plače dež. urad-
nikov nižje. Klerikalci so uradniške
plače znatno zvišali in to se mora pri-
prosoji stroškov za dež. upravo vpo-
števati. A klerikalci so šli še dalje.
Nastavili so polno uradnikov, ki jih
sploh ni treba. Nastavili so jih samo,
da so jih preskrbeli, ker imajo svoje
zasluge za klerikalno stranko. Vrh
tega so tudi kolosalno narasli dež.
izdatki za dijete, ker zdaj potuje vse
na dež. stroške največkrat po nepo-
trebnem. Nič ne pretiravamo, če re-
čemo, da je vsaj četrtina stroškov za
deželno upravo nepotrebna in da bi
se ti stroški prav lahko prihranili.
Argumenti, s katerimi si je hotel dr.
Lampe pomagati iz zadrege, torej ne
drže in lojskati bo moral bolje!

+ Ljudski prijatelj dr. Žitnik.
Spominjamo se dobro, da je čislani
poslanec dr. Žitnik že na različnih
shodih milo tožil, kako težko je bre-
me, ki ga nalaga kmečkemu ljudstvu
krvni in denarni davek za armado.
Posebno mil obraz je delal, kadar je
govoril, kako kmeta tare pomanjka-
nje delavskih sil in kako hudo je, da
je ravno cvet kmečke mladine pri
vojaki. Spominjamo se tudi, kako
je časih robantil dr. Krek, kako je
kvasil Gostinčar in kake otrobe so
častitim volilcem ponujali drugi ka-
toliški govorniki. To se je godilo se-
veda še v časih, ko so bili klerikalci
hudo revolucionarno navdahnjeni,
ko je Lueger v državnem zboru
zmerjal generale in armado, kranjski
klerikalci pa so po svojih agentih, ki
so jih pozneje preskrbeli z mastnimi
službami, uganjali po ljubljanskih
vojašnicah politično propagando. Od
tedaj se je to seveda vse temeljito
premenilo in te dni se je to pokazalo
v sijajni luči. V brambrenem odseku po-
slanske zbornice je zdaj na razpravi

novi brambni zakon. Ta zakon obsega navidezno olajšavo vojaškega službovanja. Pri nas v Avstriji mora vojak doslej služiti tri leta. V vseh drugih evropskih državah traja vojaška služba samo dve leti. Zda se bo to dveletno službovanje uvedlo tudi pri nas — pa ne za vse. Kdor bo potrjen k dragoncem in h kanonirjem, bo služil tudi v naprej tri leta. Zato, ker je krepkeje razvit od drugih, bo kaznovan in bo moral eno leto dlje službovati, kakor drugi vojak. Kaznovan bo tudi, kdor bo pri vojakih vreden, marljiv in priden. Ta bo namreč postal koprak ali celo četovodja — seveda bo to čast draga plačal, služiti bo namreč moral tudi tri leta. Tisti, ki bo len in zanikr, pojde pa že po dveletnem službovanju na dopust. No, in povrh bodo lahko še vsakega drugega vojaka, ki ima nekaj soli v glavi, lahko pridržali še tretje leto v službi pod zastavo, če se bo gospodu stotniku, ali majorju ali polkovniku zdelo to potrebno in koristno. Kar se hoče s tem novim brambnim zakonom v Avstriji uveljaviti, tega nimajo v nobeni drugi državi. Povsod izhajajo z dveletno vojaško službo prav izvrstno. Pri nas slišimo vedno, kako izvrstni in nadarjeni so naši ljudje in sposobni za vojaško službo. Ta hvala ni prav nič pretirana, a vendar noče vojna uprava privoliti, da bi vsi vojak služili le dve leti. V sredo je brambni odsek glasoval o tistem paragrafu brambnega zakona, ki določa, da bodo morali konjeniki, kanonirji in podčastniki služiti tri leta. In za to veliko krivico je glasoval tudi veliki ljudski prijatelj dr. Ignacij Žitnik. Seveda po naročilu klerikalne stranke. To je mogel storiti toliko laglje, ker se da naše dobro ljudstvo v svoji gorečnosti vernosti farbat kar se da, če se to le zgodi v znamenju katoliške cerkve in ker to dobro ljudstvo klerikalnemu poslancu nič ne zameri, naj se tudi še tako norca dela iz ljudskih interesov.

Izdatnost dr. Šusteršičevih vprašanj. Dne 18. aprila t. l. blagovoli dr. Šusteršič vložiti na ministrskega predsednika vprašanje, če misli vporabiti vsa njemu dostopna sredstva, da se neha divljanje komisarija Čuvaja na Hrvaškem. Ministrski predsednik je kaj lepo odgovoril in tudi obsodil Čuvajev režim. Čez par dni bo od tega preteklo dva meseca — a Čuvaj divlja na Hrvaškem navzlic dr. Šusteršičevi interpelaciji, ki so jo takrat klerikalni časopisi kovali v nebesa, češ, da je dosegel dr. Šusteršič z njo nezasišani uspeh, bolj kot kdaj prej. Ogrski krogi trdijo, da divja Čuvaj ne navzlic dr. Šusteršičevi interpelaciji, ampak ravno zaradi nje naprej. Čuvajev komisarij je bil že zdavnaj konec, toda Ogrji nečesto zdaj odjenjati, da bi ne izgledalo, da so se zbal odgovora, ki ga je bil dal naš ministrski predsednik na dr. Šusteršičevo interpelacijo. Hosana velikemu uspehu dr. Šusteršičevi interpelaciji!

Utajili bi radi. Na ustanovnem zborovanju »Katoliške Unije«, se je izrazil slovenski klerikalni poslanec dr. Korošec: »Mi ne vprašamo, kako bi potolkli nasprotnika, glavno je, da ga potolčemo.« Ta način uspešne borbe je na to Korošec stavil ostalim avstrijskim klerikalcem v zgled za posnemanje. Jasno je, da je hotel Korošec z onimi besedami povedati, da smatrajo slovenski klerikalci v borbi proti naprednjakom vsa sredstva za dovoljena, samo da se doseže končni cilj — popolno uničenje nasprotnikov. Seveda klerikalni poslanec ni povedal ničesar novega, poudarjal je samo staro jezuitsko načelo »Namen posvečuje sredstvo«. Pri tem pa seveda ni pripomnil, da klerikalci uporno taje, da bi bilo ono geslo res vodilno načelo jezuitov in z njimi vse klerikalne politike. Zato je spravi s svojo brbljavostjo v nemalo zadrego »Slovenca«, ki se sedaj že teden dni v potu svojega obraza trudi, da bi dokazal, da geslo »Namen posvečuje sredstvo« ni princip klerikalne politike. Seveda je ves ta trud brezuspešen, ker je način klerikalne politike dandanes vsemu svetu odprta knjiga. Ali so sploh naši klerikalci kaj dosegli s poštnimi sredstvi? Ničesar, vse samo z goljufijami, sleparstvi, nasilstvi, denunciacijami, obrekovanjem in natolcevanjem! In ti ljudje se potem delajo užaljene, ako se jih krsti z imenom stranke nemorale in korupcije, ter si upajo tajiti, da ne stoji na stališču, da je v borbi proti naprednjakom dobro in dovoljeno vsako še tako podlo in zavrgljivo sredstvo! Kregarjeva žena, preprosta in neuka ženska je rekla, kakor je dognala celjska obravnava. — »Liberalce goljufati ni greh!« Od kod bi naj imela ta preprosta ženska ta moralni nauk, ako bi v klerikalni stranki v resnici ne veljalo načelo, da je v borbi proti liberalcem dovoljeno vse — nož, bodalo in strup? Zato pravimo: Klerikalci naj nikar ne skušajo utajiti tega, kar je znano že vsemu svetu in naj se ne delajo moralne, ko je vendar že no-

torično, da ni večjih propalic pod solncem božjim, kakor so slovenski klerikalci!

Revizija trase in postajna komisija železnice Brežice - Novo mesto. Kot nadaljevanje železnice Dunaj - Aspang - Hartberg - Fehring - Radgona - Ptuj - Rogatec - Brežice se vrši te dni na Dolenjskem revizija trase Brežice - Novo mesto. Komisija vodi deželnovladni svetnik pl. Dežela. Deželna vlada je zastopana poleg državnega tehnika, stavbnega svetnika Bloudeka, tudi še po okrajnih glavarjih: krškem dr. Mathiasu in novomeškem, vladnim svetnikom baronu Rechbachu. Zastopani sta tudi železniško in vojno ministrstvo, tržaško ravnateljstvo državnih železnic, kot zastopnik kranjskega deželnega odbora stavbni svetnik Sbrizaj, odposlanca trgovske in obrtniške zbornice deželni poslanec Supančič in tajnik dr. Windischer ter župani vseh prizadetih občin, zlasti Novega mesta, zastopanih po županu Rozmanu in podžupanu Vojski. Komisija je pričela obhod dne 13. junija v Brežicah, šla preko Cerklje, Sv. Križa, Kostanjevice in St. Jerneja preko Krke v Belo cerkev. Dalje po levem bregu Krke, po prekrasni dolini in naravnem kazomeru po obljudenih krajih Šmarješke Toplice, Kronovo, mimo Otočic, St. Petra, pod Trško goro, Mačkovec, Ločne do Novega mesta. Pri novomeški novi gimnaziji projektirani predor je bil izločen iz projekta in komisija se je odločila za progo čez Bučno vas, kjer se bo ta železnica sklopila pred Bršljinom z obstoječo dolensko - belokranjsko železnico. Varijanta čez na pol izsekane hribovite gozdove in pušcave brez vasi in ljudi ob desnem bregu Krke do postajnice Kandija - Šmihelj, bodoče belokranjske železnice, kjer bi rad imel Šmiheljsko - stopiški župan oča Štembur - Zirc veliko postajo, mesto postajališča in s tem občutno škodo prizadejal ne samo Novemu mestu, marveč vsem občinam, ležečim na levem bregu Krke je pa dala v vodo. Zaslugo za to ima poleg drugih faktorjev gotovo tudi energični nastop župana prizadetih štirih občin, belocerkevške Majzeljna, škocijanske Cinkoleta, šmarješke Rodiča in šentpeterske Bojanca, ki so se par dni pred komisijo pod vodstvom trgovske in obrtniške zbornice svetnika Rohrmanna, pri vseh merodajnih faktorjih v Ljubljani zavzeli za progo ob levem bregu Krke in s tem preprečili samopašno nakano znane- ga Štembur - paše.

Škofu v album. Z Gorenjskega nam piše prijatelj: Kakor znano, birmuje naš škof sedaj po Gorenjskem, in sicer bo trajala ta birma do 24. junija. Obhodil je že dokaj krajev in povsod je našel več ali manj Potemkinovih vasi — to je — šolski otroci so mu odgovarjali dokaj dobro. Seveda, ko bi škof vedel, kake muke so morali ti otroci prestati zadnjih 14 dni, predno so jih posamezni kaplanje in župniki navadili to, kar so potem drdrali škofu, bi pač naš škof malce drugače gledal posamezne katehete. Le ti močje so porabili vse proste ure, cele četrtke zadnjih 14 dni, da so otrokom s palico, zapornom in grožnjo ubili to v glavo, s čimur so potem škofu postregli. — In sedaj, ko je škof odšel, se hočejo re- vežiti malo oddahniti. Od sedaj vemo za štiri župnike, ki so obljubili, da ne pridejo letos nič več v šolo poučevati veronauk, ker se hočejo odpovedati. Ako je škof drago, mu lahko postre- žemo z imeni, da bo poučil te vnete župnike, kaj je njih dolžnost.

»Zarja« se huduje zaradi volitve svetovalstva v Spodnji Šiški. Mi le svetujemo dopisniku, naj prečita tozadevne točke občinskega volilnega reda.

Slovenski socialni demokrat- je v Ameriki so povabili Etbina Kristana, naj pride v Ameriko predavati. V to svrhu nabirajo ameriški slovenski socialni demokratje fond za pokritje potnih stroškov. Tako poroča ameriški »Narodni Vestnik«.

Sožalje bolgarskega ministra ob smrti pesnika Antona Askerca. Urednik R. Pustoslemšek je dobil dures iz Sofije to - le brzojavko: »Moji globokija soboleznovanija po slučaju končiny slavnago slovenskega pevca - i književnika Antona Askerca, tvorca »Rapsodij bolgarskega guslarja«, poklon jeho prahu! — Mini- str narodnago prosviščenija S. S. Bobčev.« V slovenskem prevodu se glasi ta brzojavka tako - le: »Moje globoko sožalje povodom smrti slavnega slovenskega pesnika in pisatelja Antona Askerca, spsnetilja »Rapsodij bolgarskega guslarja«, poklon njegovemu prahu. — Minister narod- ne prosvete S. S. Bobčev.« — Mini- ster Bobčev je bil dober prijatelj Askerčev. Seznanila sta se leta 1906., ko je S. S. Bobčev, takrat vseučiliški profesor, prišel v Ljubljano vabit slo- venske književnike in časnikarje na kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev, ki se je vršil sredi meseca avgusta 1906. v Sofiji.

Po Askerčevi smrti. Prejeli smo naslednjo brzojavko: Slava spo-

minu velikega misleca Askerca. Nje- gov duh živi in ostani med nami. — Smartinska narodna dru- štva.

Askerčev pogreb. Pogreba pokojnega pesnika se je udeležil kot zastopnik kranjske notarske zbornice njen predsednik notar g. Ivan Plantan.

Najboljše spričevalo, da nara- šča vpliv »Slovenskega Doma« po deželi, je naraščanje klerikalne jeze nani. Na list, od katerega bi jim ne pretela nevarnost, bi se gotovo ne je- zili. S tem nam je tudi jasno začrta- na pot, po kateri nam je hoditi: v vsako kmečko hišo »Sloven. Dom«! S tem bomo najtemnejše maščevani za vse napade po prižnicah in po ško- fovskih pastirskih listih. Celoletno naročnino v znesku 3 K. pošljite na naslov »Slovenski Dom« — Ljub- ljana.

Vagon premoga — prvi dobi- tek. Na velikanski ljudski veselici, ki jo priredijo narodne dame ljubljanske inokoličanske na čast zaupnikom na- rodno - napredne stranke dne 7. ju- lija, bo na sporedu tudi bogat srečo- lov z najrazličnejšimi dragoceninami dobitki. Glavni dobiček je vagon pre- moga, kar bo za vsakogar »v oči- gled« hudi zimi, ki nas čaka, velike- ga socialnega pomena, da ga zaden- e in ga odpelje s štirimi nari konj. Drugi dobitki so vredni po deset do sto kron, tako da bo gotovo vsak že- lel imeti jih po par. To ne bo težko, saj jih bo par tisoč.

Cvetlice na velikanski ljudski veselici za Narodni sklad dne 7. ju- lija bodo eden glavnih virov dohod- kov, zato bi bilo prav, da bi jih naše požitvalne rodoljubkinje darovale v ta namen. Saj ni treba upustiti vrta, da se le nekaj pošlje in veselica bo imela veliko lepši gmotni uspeh. Prosimo prav lepo prijav v tem oziru od vseh strani. Nasloviti jih je na odbor za prireditve veselice za Narodni sklad v Ljubljani.

Poziv zaupnikom po deželi. Zaupnikom po deželi se je poslala pola za nabiranje dobitkov za veselico za Narodni sklad dne 7. julija. Ker se jih precej še ni odzvalo, kakšne uspehe so dosegli, pozivamo jih, naj to store čim prej, da bo mogoče vse o pravem času urediti. Čas hiti in nenadoma bo 7. julij tu! Vse dopise in pošiljkatve je nasloviti na odbor za prireditve veselice za Narodni sklad v Ljubljani.

Letošnja velika mednarodna avtomobilna tekma. Jutri v nedeljo ob 5. zjutraj se prične na Dunaju 8 dni trajajoča avtomobilna tekma, katera je vsled velike udeležbe tek- movalcev (100) in 2400 kilometrov dolge proge vzbudila velikansko za- nimanje sportnih krogov. Prvi dan pelje proga čez Semering, Bruck, Turski prelaz, Špital ob Dravi in je tekmovalna črta tega dneva 410 ki- lometrov dolga (približno daljava Ljubljana-Dunaj). Prvi dan preno- čujejo v Špitalu, drugi dan v Triden- tu, tretji v Toblachu, četrti v Trstu in dosegje v petek 21. t. m. čez Trst- Koper - Piranu - Buje - Vižinada- Kanfanar - Rovinj - Dinjan - Pula- St. Vincenti - Pazin - Učka gora- Matulje - Trnovo - Slovenska Bistrica - Sv. Peter - Postojna v Ljubljano, kjer tudi prenočujejo. Kranjski avtomobilni klub, ki ima celoten program glede stanovanj, garaže in cestnih predpisov že izde- lan, je imel minuli teden sejo, katere so se udeležili tudi odposlanci du- najske sportne komisije in sicer ve- leindustriec T. Dreher, H. Spanner in generalni tajnik K. Fassbänder. Določilo se je, da vozijo tekmovalci v naše mesto po sledečih ulicah: Tržaška cesta, Rimska cesta, Valva- zorjev trg, Vegova ulica, Kongresni trg mimo Zvezde čez Selenburgovo ulico, Dunajsko cesto, Marije Tere- zije cesto v skupno garažo, katera se nahaja na nekdanjem dirkališču v Tivoli. Tu se postavijo vsi avto- mobilni po startnih številkah in ima sportna komisija obstoječa iz gg. dr. Karl baron Borna, Viljem Tönnies, inž. R. Hille in Demeter Majdiča vo- dstvo avtomobilnega parka. Kot prvi boje vozil pokrovitelj alpske tekme nj. ces. vis. nadvojvoda Leopold Salvator s predsednikom mejnim grofom Pallavicinijem. Predsedstvo kranjskega avtomobilnega kluba, ob- stoječe iz gg.: Frid. baron Borna, Leop. baron Liechtenberga in vele- industrijalca V. Majdiča bo de na posebno določenem prostoru oči- jalno sprejemal člane cesarske hiše. Na dirkališču bo de za ta dan inštalir- ana telefonska postaja tukajšnjega poštnege urada. V hotelu Union bo- de ložiral v apartamentnih salonih Njega ces. visokost nadvojvoda Ka- rel Franc Jožef (bodoči prestolna- slednik) in nadvojvoda Leopold v spremstvu princa Lobkowitza. V hotelu Slon bo de ložiral Njega kra- ljeva visokost princ Elija Parmski s soprogo nadvojvodinjo Marijo Ano, hčerko nadvojvode Friderika, na- vojvoda Jožef Ferdinand bo de sta- noval pri g. Leopold baronu Liech-

tenbergu. Predsedstvo c. kr. avto- mobilnega kluba mejni grof Pallavi- cini, podpolkovnik Wolf itd. bodo stanovali v hotelu Union, medtem ko bo de vodstvo tekme princ Solms, princ Croy, baron Ekonomo. ritmoj- ster pl. Umlauf stanovalo radi bliž- ne poštnege urada v hotelu Slon. Vsled naporne vožnje se ne bodo vr- šile nikake slavnosti in priredi kranj- ski avtomobilni klub na čast viso- kim gostom le družabni večer v ve- liki dvorani hotela Union, pri kate- rem bo de svirala vojaška godba. Vstop k temu sestanku bodo imeh le vabljeni ker bo de v veliki dvorani postavljene mize za udeležence tek- me in je torej prostor omejen. Dvo- rana bo de tudi prireditvi primerno dekorirana in bo de skrbel za okusno opremljenje ces. svetnik I. Mathian. Drugi dan v soboto ob 7. zjutraj od- hajajo tekmovalci po gorenjski cesti čez Kranj, Tržič, Ljubelj v Gradec.

Najzgovornejši dokaz o tem, kako se je povsod priljubila Kolinska kavna primes, podajajo nešteti pri- znanli dopisi slovenskih gospodinj, ki jih dan za dnevom dobiva Kolins- ka tovarna v Ljubljani. V teh dopi- sih slovenske gospodinje hvajijo iz- vrstno kakovost Kolinske kavne pri- mesi in soglašajo v konstatiranju dej- stva, da je Kolinska kavna primes najizvrstnejši kavni pridelek sploh. Soglasno poudarjajo, da se samo s Kolinsko kavno primesjo da napra- viti res najboljša kava, ki ima one lastnosti, ki jih od dobre kave zahte- vamo, namreč izvrstno okus, prije- ten vonj in lepo barvo — in to v naj- popolnejši meri. Dajejo pa duška svojemu velikemu zadovoljstvu nad tem, da je ta najizvrstnejši kavni pri- delek — pristno domače blago, kar je dokaz, da tudi naša domača indu- strija lepo napreduje in s tujo v vsa- kem oziru lahko konkurira ali jo pa celo prekaša. — Mi želimo samo, da bi v kratkem ne bilo nobene sloven- ske gospodinje več, ki bi ne kupo- vala izvrstne in pristne domače Ko- linske kavne primesi. To je narodna dolžnost vsake slovenske gospodi- nje in obenem v njeno lastno korist.

Vzor naprednjaku v Spodnji Šiški g. Josipa Seidla so danes poslala vsa ljubljanska narodno - napredna politična društva iskrene čestitke k njegovi izvolitvi za župana.

Izvolitev naprednega župana v Šiški. Slava zavednim Šiškarjem, najiskrenejše čestitke k novemu žu- panu in našemu ustanovniku. — S t e p a n s k i » S o k o l «.

Novoizvoljeni župan g. Josip Seidl v Spodnji Šiški je dobil mnogo brzojavnih in pismenih čestitk, med temi tudi sledeče: Blagovolite k iz- volitvi za župana sprejeti moje naj- iskrenejše čestitke. Nadejam se, da bo de pod Vašo spretno upravo Spo- dnja Šiška v narodnem oziru napre- dovala. Iv. Hribar. — Ribnica. Iskrene čestitke vsem zavednim vo- lilecem kakor Tebi kot župan. Pir- ker, Križman. — Ribnica. Iskreno čestita. Ignac Merher, župan. — Litija. Čestitam, ampak ne Tebi, zavednim volilecem, ki so postavili moža na vrhunec, ki pozna in čuti s tistim ubogim slovenskim trpinom, ki stoji kot junak na svoji zemlji. In dokler bo stal velikan Triglav, ostal bo na svoji grudi ta junak, kar zapiši v spominsko knjigo Vaše občine. Tomazin. — Litija. Krepki Na- zdar! Robavs, Knaflič, Terš- k a n. — Iskreno čestitke k Vaši iz- volitvi. Dr. Fran Novak. — Ob pri- liki izvolitve za župana v Sp. Šiški pošlila svojemu ustanovniku bratske čestitke s krepkim Na zdar! Sokol Štepanja vas.

Z Viča pri Ljubljani: Marsiko- mu se čudno zdi, da v istem času, ko se vrši pri sv. Antonu krščanski nauk, hodijo igralci katoliškega tea- tra našemljeni po ulicah krog Dru- štenega doma. V jeseni je g. žup- nik kot občinski odbornik protestir- al, da bi se občinske seje vršile v času, ko je v cerkvi služba božja, g. p. Avguštin, zakaj pustite, da se igralci med popoldansko službo božjo pripravljajo za igre? Tudi mešanih vlog katoliška cerkev ne priznava. Naši patri poznajo gotovo samo »Slovenca«, kajti če bi čitali tudi klerikalen znanstveni list »Čas«, bi gotovo ne bili tako »podjetni«. »Čas« (VI. zv.) namreč poroča, da so škofje slovenskih dežel sklenili sledeče: »Ne moremo odobravati, da bi po naših družtvih pri predsta- vah, četudi poštenih, mladeniči in dekleta skupno nastopali.« Dalje pi- še v »Času« (letošnjem 2. zv.) dr. Ušeničnik: »Ne uvajati iger z meša- nimi vlogami«. Gospodi očetih franči- škanski, ali spolnujete s svojimi do- bičkanosnimi podjetji »obljubo po- korščine«? Čudne reči pripoveduje- jo o dogodkih za zidovjem »Društve- nega doma«. Pred nedolгим časom so nekateri govorili celo o ljubezen- skih nočnih sprehodih gotovega sladkega gaspuda s še sladkejšo go- spodinjo. S tem člankom smo hoteli pokazati župniku, kje naj skrbi za krščanstvo.

»Ta kunštni« Korbar. Dobrunj- ski župan Korbar ne slovi po vsej ljubljanski okolici samo, da je kleri- kalen od nog do glave, ampak tudi da je izredno »kunšten«, tako da mu pravijo »ta kunštni« Korbar. Svojo prebrisnost je pokazal zadnji čas s tem, da je dal vodnjak pri šoli gra- diti nekemu človeku, ki nima nobe- nega oblastvenega dovoljenja gradi- ti vodnjake, hoteč s tem seveda po- kazati obrtnikom - vodnjakarjem, da zna tudi kdo drug napraviti tako reč, tudi če ne plačuje obrtnega davka. Kako dolgo bo Korbar gradil vod- njak s takim »mojstrom«?

Zgodovinski dan. Stara resnica je, da je bila gora Sv. Ahacija pred časom zelo obiskana od ljubljana- nov in drugih daljnih izletnikov. Pri- jatelji lepe narave v nedeljo, dne 23. t. m. na Turjaške višave! Kakor znano se pri sv. Ahacijo nad Turja- kom praznuje spomin slavne kršča- nske zmage nad Turki l. 1593. Cerkev na razglednem vršcu hrani sama na sebi veliko zgodovinske zanimi- vosti. Ko si ogledamo starodavno stavbo, gremo prijatelji izletniki v Turjak v narodno gostilno g. Prajer- ja, da se malo pokrepčamo in odpo- čijemo. Vsak izletnik si tudi lahko med tem ogleda Turjaški grad in Trubarjevo rojstno hišo, ki stoji na Rašici pol ure od Turjaka. — Izlet- nik A. P.

Iz Gor. Logatca. Pri volitvi ob- činskega starešinstva v občini Goren- ji Logatec, ki se je vršila dne 12. t. m., bil je za župana zopet izvoljen ondoini nadučitelj g. Leopold Pun- čuh; kot svetovalci pa: Ivan Rihar, posestnik v Gor. Logatcu; Ivan Fer- jančič, posestnik v Gor. Logatcu; Franc Semrov, posestnik v Gor. va- si; Valentin Leskovec, posestnik v Gor. Logatcu; Ivan Marinko, posest- nik na Kalcih; Matevž Rupnik, po- sestnik v Gor. vasi. Vsi izvoljeni pri- padajo narodno - napredni stranki.

Občinski odbor idrijski ima v to- rek 18. t. m. javno sejo s sledečim sporedom: 1. Odlok deželnege odb- ra v Ljubljani z dne 24. maja t. l. v zadevi iztožitve zneska 8217 K 62 v. 2. Odlok deželnege odbora v Ljub- ljani z dne 7. t. m. št. 11766 v zadevi rešitve občinskega proračuna za le- to 1912 in 3. Slučajnosti. Občinski odbor idrijski bo torej moral zopet sklepati o občinskem poslopu štev. 509, o katerem je storil že toliko in toliko sklepov, ki so pa vsled Oswaldovih intrig ostali neizvršeni. Kakor vse kaže tudi letos še ne bo stavba pod streho, dasi že peto leto stoji v nedovršenem stanju in se na- pravlja občutna škoda občini. Jav- nost je radovedna, kak sklep bo stor- il občinski odbor in kako stališče zavzamejo klerikalci.

Lončaričeva smodnišnica na Rakeku. G. Lončarič, deželnega od- bora kranjskega prvi in največji pro- težiranec pri oddaji deželnih del, je sedaj najbrže tako zelo zaposlen v Beli Krajini z brezprimernim izsesa- vanjem delavskih moči, da nima ča- sa misliti na to, da je še lani gradil v Cerknici in na Rakeku vodovod; pozabil je že tudi na tamkajšnji svoj magazin, kjer ima shranjen smod- nik, dinamitne patrone in druge raz- strelišne priprave, ker vedoma gotov- ni tako brezobzirni, da bi puščal ta nevarni material tako neprevi- dno shranjen in tako malomarno za- varovan, da ga dobe lahko tudi majhni otroci v roke. Ena nesreča se je vsled tega že pripetila. Deček Ludvik Slokar se je igral s tako di- namitno patrono iz Lončaričevega magazina in jo je pri tem pošteno skupil: patrona se je razstrelila in mu prav močno osmodila roke in obraz. Imajo pa teh patron še tudi drugi otroci na Rakeku cele zaloge. Zato pozivljamo kompetentne obla- sti, da Lončariča, ki je sam pozabil na svoj magazin, nanj zopet spom- nijo in ga poduče, da je treba s ta- kimi nevarnimi razstrelilnimi snov- mi ravnati vse previdneje in obzir- nejše kot ravna g. Lončarič.

Slavnostna otvoritev Ljudske- ga doma na Rakeku. Ob slavnostni blagoslovitvi in otvoritvi klerikal- nega Ljudskega doma na Rakeku v nedeljo dne 9. t. m. je igrala prvo in glavno vlogo z vseh strani došla »Čukulada«. Kvantitativno še prece/ dobro zastopana, pa v kvalitativno uprizarjala pravo pravcato polomija- do. Kakor je nekdanj slavno živinče nosilo slavnega Don Quijota slavne kosti, tako je ta dan na čelu sprevo- da, ki je štel 43 čveterostopov z godbo vred, nosila generala Jeločni- ka neslavno meso in kosti mala re- brovita koblica, po vsem telesu bo- gato obdarjena s preklajajočimi križi — znak, da njen gospodar ni zastoj- pošlušal rabeljskih naukov Kreko- vih, temveč da se jih je tako teme- ljito priučil, da jih prav vneto udej- stvuje tudi nad ubogim svojim živin- četom. Druga, na Rakeku še nikdar ne prednašana znamenitost se je od- igrala pred Ljudskim domom. Res nekaj izvanrednega so bile že litani- je same. O. fajmoštri in kaplani se

pelj naprej, odgovarjala pa jim je čukarska godba z D. M. v Polju. Kakor da bi smrt oznanjevala, tako zamolklo so pela medena pihala, iz te muzikalične turobnosti pa se je zopet in zopet povzpnel jedgek rogov glas, prav tako kakor bi spočit čuk klical mlado sovo na veselo ženitovanje. Po odpetih in odpihah litanijah so nastopili razni poklicani in nepoklicani, več ali manj slabi slavnostni govorniki. Jeločnik je kričal in zabavljal čez napredno časopisje, klical sv. Duha in božjega blagoslova iz nebes ter kakor kak mlad omejen kaplan po jezuitsko bil beseden boj s samim seboj za nadvlado klerikalizma. Ima sicer dobro voljo ta general Jeločnik, a ravno toliko ima tudi zmožnosti — premalo. Najbeseje se je ustilo neko nezrelo, mlečnozobno kaplanče: kakor pijan mešetar v gostilni je vpilo, vpilo tako silno, da se mu je golša na vratu ko svirski mehur napihovala kar vidno. Slavlil je ljudski dom in pridigarško pripovedoval, kake koristi bo prinašal kmetu in delavcu v gospodarskem oziru, celemu narodu pa v narodnem oziru. Da jih le ni sram, te ljudi, uganjati tako hinavščino, ko je vendar vsem, ki na svoje oči gledajo, le predobro znano, s kakim tonom klerikalne ure bijejo! Zato tudi zastoni ves trud. Zavednega delavstva klerikalizem ne bo dobil nikdar več v svoje strupene prste. Na nešteti zgledih je delavstvo sprevidelo, kje se kar na debelo redi in umetno goji krumirstvo na katoliški podlagi, sprevidelo pa je tudi, da je vsem največjim ljudskim velepijankam že od nekdaj bil in je še vedno ravno klerikalizem in sicer v lastnem interesu najboljši zagovornik in zaščitnik. Se manje bodo šli na klerikalne limanice oni ljudje, ki v resnici narodno čutijo in to z razumom in s pravim svetim čuvstvom, ne pa kakor kaplani samo s koncem svojega sikajočega jezika, ki z njim zapeljujejo in zastrupljajo nerazsodno ljudstvo. Kdorve, da je po naukih klerikalizma vsako naglašanje narodnosti velik smrten greh, kdor ve, kako ravno v zadnjem času klerikalno časopisje te nauke v raznih variacijah znova in znova razširja, komur je znana najnovejša parola kranjskega dekana Koblarja: »... če tudi izkruvavi pri tem naš mučniški narod,« kdor je bral »Slovenčev« članek »Evharistični kongres in naša domovina«, kdor nadalje ve, da klerikalci v tem smislu ne samo pišejo, temveč da so tudi vsi svojo politiko napejali strogo in dosledno v to, za naš narod pogubonosno smer, ta se mora, če ima le še iskrico narodnega čuta v svojem srcu, z gnušom in gnjevom v duši obrniti proč od teh narodnih mlačnežev, proč od teh narodnih hinavcev in izdajalcev. Kot tretja točka je bila na sporedu javna telovadba. Pisati o njej podrobno kritiko, se tudi pri najboljši volji v resnici ne izplača. Telovadci so bili sploh le bolj na redko posejani, a še tisti, kar jih je nastopilo, so telovadili tako neokretno in sirovo (razun dveh izjem), da o kaki eleganci ali vsaj srednji dovršenosti, čeprav še toliko spregledamo, niti govora ne more biti. Vse bolj sigurno pa je obvladal telovadbo oni mladi Čuk, ki je bil postavljen koncem telovadišča za stražarja, da ne bi kak fante ali mlado dekle prišlo brezplačno preko plota na veselilni prostor. Tako junaško je operiral s svojo bridko sabljo — konjskim bičem, da je radovedna otročad odnesla marsikako krvavo klobaso na licih in na bedrih v spomin poseta v Krekovem duhu scivilizirane Čukulade na Rakeku. Na koncu koncev ne smemo pozabiti božanskega prizora, ki se je nudil radovednemu občinstvu takoj ob vsprejemu in pozdravu na kolodvoru. Iz trupe Bogomila in drugih božjih hčera, je stopila pred zbrano Čukulado v sinje oblačilo oblečena gospodična in je z zvonom glasom deklamirala pozdrav vsem došlim gostom. Ker pa ima gospodična preveč govorniške sile v sebi, je prav po receptu ljubljanskega »prevzvišenega« škofa Bonaventura plavala na lahkih krilih semtertja, s tem pa tudi prisilila za seboj stoječo suflerko z napisanim pozdravom v roki, da je vsa v zadregi skakala za njo, hoteč se skriti za njen hrbet, kar pa se ji ni nikdar posrečilo za dolgo časa. Da je pri tem neprosto voljnem baletu vsa navzoča Čukulada pritažena hihitala, tega dejstva ji predražestna kraljica onega dneva ne sme štet v zlo, saj ji ga celo mi ne štejemo, ki smo se morali sami prav od srca smejati.

Poneverjevalec občinskega denarja v Cerknici. Ivanu Ošabnu, prejšnjemu občinskemu slugi v Cerknici, se je zdel njegova mesečna plača za sedanjje drage čase premajhna, zato si je skušal na razne nepoštenne načine povečati svoje dohodke. Dasi je dobro vedel, da ne bo mogel vrniti, si je izposojeval denar vsepovsod, kjerkoli mu je kdo kaj

upal. Prav izurjen je bil tudi v poneverjevanju: izterjeval je pri raznih strankah prispevke za občinska čuvaja v gozdu Ravnik in Javornik, pobiral je denarne kazni, ki jih je več posestnikom naložilo okr. glavarstvo v Logatcu radi neudeležbe pri državnozbornih volitvah, pobral je tudi več denarnih kazni radi policijskih in drugih prestopkov, a v občinsko blagajno ni oddal od vse te iztirjane vsote niti vinarja, izgovarjajoč se, da ljudje nočejo ničesar plačati. Razun tega si je tudi pri živinskih listih od strank plačane pristojbine skoraj redno pridrževal zase, sploh je goljufal, kjerkoli je mogel, kjerkoli se mu je kdo dal. Slednjič so mu cerkniška tla postala vendar prevroča in 18. maja je izginil neznan kam. Ves poneverjeni denar bo morala utrpeti seveda občina, ker prizadete stranke imajo potrđila, da so prispevke in denarne kazni pošteno plačale, a indirektno zadene škoda vendar tudi občane same, zato mislimo, da je upravičen dvom, ki ga že dalje časa govorijo mnogi občani, namreč dvom: **je-li bi bile take tako dosledne in tako dolgotrajne goljufije sploh možne, ako bi se nahajala občinska uprava v bolj zrelih rokah?**

Dveleten otrok utonil v potoku na Grahovem. V nedeljo, dne 9. junija je ostala Marija Drobnič z Grahovega pri Cerknici sama doma s svojima vnukinjama: štirimesečno dojenko in dveletno Jožefo Drobnič. Medtem, ko je Marija v kuhinji hranila dojenko z mlekom, pa je odšla Jožefa neopaženo po rebri do potoka. Ko je stara mati opazila, da je ni doma, jo je šla takoj iskat, a našla jo je že mrtvo v potoku. Na mestu, kjer je otrok utonil, ni potok niti 40 cm globok.

Umrl je v Ložu distriktni zdravnik dr. Moric Neuberger. Pogreb se vrši jutri na pokopališču v Ložu.

Županstvo v Idriji izplačuje za vsako glavo ubite strupene kače po 1 K na račun kranjskega deželnega odbora. Doslej se je doneslo 36 strupenih kač, kar je pač veliko, če se vpoštevata, da sedanja neugodna vreme ne vabi posebno te golazni iz skrivališče. Čez vroče poletje se bo število ujetih strupenih kač zdatno pomnožilo, ker jih je v idrijski okolici vse polno. Lovilci kač pa prinesejo županstvu tudi več nestrupenih, kakor belice, belouške in dr. Pri lovu naj bi se pazilo, da se ne pokončuje koristnih kač.

Iz Novega mesta. V sredo zvečer je imel v veliki dvorani »Narodnega doma« gosp. L. Lotrič predavanje o Macharju. Uvodoma je pripomnil, kaj ga je napotilo k predavanju o ravno tem predmetu, očrtal je na kratko pesnikovo življenje in v jedrnatih besedah omenil glavna pesnikova dela in njih vodilne misli. Pokazal nam je pesnikovo mesto v češki literaturi, njegov pomen za češki narod in tudi za nas Slovence, pesnikovo stališče napram verstvi, prvotnemu krščanstvu in katoličanstvu. Prav umestno je bilo, da je predavatelj krenil na to polje in poslušalce peljal mimo slike prvotnega katoličanstva, mimo njegove karikature, katoliškega klerikalizma, premeril razvoj cerkve in postal pri današnjih klerikalcih, novodobnih farizejih, ki so jim vsi veliki duhovi, ki so se v svojih idejah najbolj približali Nazarečanu, najhujši trn v peti, kakor bi jim bil Krist, če bi nastopil v sedanjih časih, kar je dobro in lepo opisal pesnik Machar v svoji »Citanki«. Predavatelj je prevel nekaj mest iz originala, pri čemer ga je prekinil vladni zastopnik, naker je končal svoje zanimivo predavanje s trikratnim Slava — klicem na pesnika Antona Aškercu, moža, ki je med Slovenci po duhu Macharju najbližji in ki je isti dan legel v hladno zemljo. Z veseljem in odobravanjem so sprejeli poslušalci predavateljevo obljubo, da hoče v kratkem nadaljevati o pričetem predmetu.

Požar. V sredo popoldne je začelo goreti v mestnem gozdu pri Prečini. Bila je nevarnost, da se razširi požar po celem smrekovem gozdu. — Ravno o pravem času je prihitela na lice mesta požarna bramba iz Novega mesta in pogasila požar. Zgorelo je precej česla, last gosp. Mihe Mrarnorja iz Novega mesta in okrog 50, že obtesanih 15 do 20 m dolgih smrekovih debel. Kako je nastal požar, se dosedaj še ne ve. Najbrže je kdo v gozdu kuril in pozabil plamen pogasiti. Neka žena, ki so jo dobili v gozdu, je pripovedovala, da je videla mladega človeka, ki je klet, da bo zažgal, ker je bil po nedolžnem zaprt v novomeški ječi. Prihodnost bo dognala, koliko je resnice na tem.

Utonil je v Krki tik kopališča v Novem mestu 16letni Anton Koporec, učenec IV. gimnazijskega razreda, sin posestnika in gostilničarja iz Dobrnič. V sredo popoldne se je šel kopat s svojimi tovariši. Ker ni znal dobro plavati, je omagal in se začel topiti. Potapljačemu je priplaval na pomoč 18letni sedmošolček Jerin, ki ga pa ni mogel rešiti na suho. Ko ga

je dvignil s pomočjo sedmošolca Zajca v čoln, je bilo že nepozno.

Svoji hčeri je lobanjo prebil. Miha Kovačič iz Čužne vasi pri Kostanjevici je dobro vedel, da hodi za njegovo 18letno hčerko Marto posestnikov sin Jože Selko iz Čužne vasi, pa mu to ni bilo prav in je večkrat svaril hčer pred Selkom. Vendar pa je pil dne 25. maja dlje časa z njim v gostilni in ga je potem, ko je bil nekoliko židane volje, še povabil k sebi na dom. Kdo se je raje odzval temu povabilu nego Selko, ki pa se je kaj hitro poslovil od Kovačiča in navidez odšel, skrivaj pa hitro smuknil v vežo in se skril v temen kotiček, kjer je čakal, da sta zadremala zakonska Kovačič. Potem se je po tihih splazil k Marti Kovačič, ki ga je že pričakovala, Selko pa ga je menda vendar malo preveč pil, kajti bil je neroden in je zaropotal pri vstopu v sobo. — Kovačič se je zbudil, vzel pečno grebilo in hitel v hčerino sobo, kjer je zalotil Jožeta Selko. Temu sicer ni storil nič, toda hčer je opazil z držajem greblice s tako močjo po glavi, da se je toporišče prelomilo in da je prebil hčeri lobanjo. Potem pa jo je z zlomljenim toporiščem še pretepal po životu. Selko se je med tem kajpada zmuzal iz sobe. Ker je Kovačič sam bil v prvi vrsti kriv tega nočnega obiska pri hčeri, ker je sam pripeljal Selka v hišo, je pač prehudo kaznoval hčer. To se mu bo nemara na pristojnem, za Kovačiča zelo neprijetnem mesu še povedalo in si bo Kovačič najbrže zapomnil, kdaj je šel preganjat z grebilo častilca svoje hčere.

Um se ji je omračil. Dne 7. junija se je obesila v svoji podstrešni sobi 43letna Ana Čizmek, gospa sodnega oficijala v Novem mestu. Imela je v življenju 13 otrok, od katerih jih pa živi le še petero in od katerih najmlajša — Lea — je komaj 14 dni stara. Revici se je bilo, kakor smo zdaj izvedeli, že preje enkrat zmešala in se je hotela zastrupiti z neko kislino, pa so jo še rešili in oddali v blaznico, odkoder je kmalu prišla zboljšana domov.

Oče do smrti pritisnil svojega otroka. Na žagi Franceta Seidla v Novem mestu je zaposlen kot žagar France Glavič iz Bršljina, kamor ima od žage več nego četr ure hoda. Zato mu nosi opoldne kosilo njegova žena, Terezija Glavič, na žago. Tudi dne 3. junija mu je prinesla še proti drugi uri popoldne kosilo. S seboj je bila pripeljala tudi svojega, poldrugo leto starega sinčka Franceta, ki je veselo skakal po žagi okoli in skočil v neopaženem trenutku v spodnje prostore žage. Po kosilu je otrokov oče odstranil z žaginega vozička eno desko in hitro potegnil voziček nazaj, da bi začel z nova žagati. Z vozičkom pa je zadel svojega sinčka s tako močjo v prsi, da se je otrok takoj onesvestil in so ga morali brez odlaganja oddati v bolnišnico, kjer je še tisti dan umrl. Sodno raztelesenje je baje dognalo, da je otrok izkrmavel, ker so mu počila pljuča.

Malopriden sin. Jože Kastelic, sin posestnice pri gorenjem Kovaču v Zabji vasi pri Novem mestu, je star komaj 19 let, pa je že velik pijanček in slab sin. Kot voznik se je navadil popivanja, preklanja in drugih sirovosti, s katerimi tudi svoji lastni materi ni prizanašal, ker je vedel, da je vdova in da se mu torej očeta ni treba bati. Dasi si je pridrževal od voženj večje zneske in dasi je dobil kot voznik tudi sicer pijače dovolj, je vendar vedno zahteval od matere denarja, tobaka, piva, vina, mesa in druge boljše reči. Enkrat je razbil kar 10 šip v oknih, ker mu mati ni hotela dati zahtevanega denarja. Dne 3. junija je z vso silo hotel imeti piva, ki mu ga pa mati ni hotela dati, ker je zaslužek slab in ima skrbeti še za devet drugih otrok. Zlobni sin pa je vzel kramp in s silo vlomil v klet ter vzel piva in klobas. Čez štiri dni je šel zopet kar siloma v klet, ki se še od prejšnje poškodbe ni dala zaklepati in je zopet vzel pivo in klobase. Tedaj je šla mati v burkljani nad njega. Jože Kastelic pa je vzel mater burklje iz rok in jo z njimi pretepel ter ji grozil. Morala je iti po orožnike, ki so malopridnega sina zaprli. Pa še orožnikom se je zoperstavil. No, ta jo bo še daleč privozil.

Tat, ki je strasten kadilec. Med 16. in 17. majem je vlomil nekdo skozi okno v gostilno Franceta Kolenc v Mokronogu. Pobral je iz omare v gostilniški sobi nekaj drobiža in mnogo športnih cigaret. Iz gostilniške sobe se je splazil v prodajalno, kjer je pobral za kakih 20 K denarja, žepno uro in mnogo damskih cigaret. Ker si je povsod priskrbel cigarete, se sklepa, da mora biti strasten kadilec. Ljudje so videli tiste dni hoditi tam okoli nekega okoli 60 let starega postopača. Za storilcem še nimajo nobenega sledu.

Huda ženska je Franciška Kastelič, že čez 50 let stara vžitkarica na Pristavi. Dne 31. maja t. l. je šla namreč ta huda vdova domov in se srečala trinajstletno Marijo Golobovo, ki služi pri Janezu Cimermančiču za pestunjo, in jo je stavila na odgovor, kaj da je Golobovo pri Cimermančiču govorila, o njej. Pri tej priliki je ženska dekleta hudo osuvala z obuto nogo in sklofutala. Vzrok pa je bila menda le zavist, ker je Kastelic preje služila pri Cimermančiču za pestunjo, potem pa jo je Marija Golobova izpodrinila.

Razloček med zapravljivcem in štedljivcem. Pri zapravljivcu rastejo potrebe in izdatki hitreje nego dohodki, pri štedljivcu je pa obratno: njemu rastejo dohodki hitreje, izdatki pa počasneje. Tega razločka pa še nekateri deželni dostojanstveniki ne poznajo.

Iz Žirovnice. Pred nekaj leti sta dva gosp. inženirja od državne železnice na postajališču Žirovnica obljubila vpricho bivšega gosp. župana Kržišnika in občinskega svetovalca G. Čopa, da se bodo napravile nove rampe pred predorom v Žirovnici in sicer rampe z omrežjem, ker je župan pojasnil, da je že več ovac povozil vlak, ker so rampe brez omrežja. Dlje sta predlagala župan in gosp. Čop še, da naj se tudi napravi gosta ograja na obeh straneh železnice proti predoru. Gg. inženirja sta zaukazala železniškemu mojstru, da naj to v kratkem izvrši. Ali žalibog, to se ni zgodilo; še danes so rampe brez omrežja in vsled tega se godi tukajšnjemu ljudstvu krivica. Lansko leto novembra meseca je povozil vlak pri omenjenih rampah kravo gostilničarke M. Čop iz Žirovnice. Zgodilo se je to, ker je bila rampa od Most proti Žirovnici na višjem stebru nasajena in se ni pravilno zapirala, vsled česar je pa krava lahko šla skozi rampo; rampa na drugi strani pa je bila na nižjem stebru nasajena, vsled tega pa krava ni mogla priti skozi in je torej bila vsled nepravilnih ramp povozena. Par dni po tem dogodku je prišlo skozi imenovano rampo šest krav posestnika Matevža Svetine in bi se bila ravno taka nesreča zgodila, ko bi ne bil železniški čuvaj pravčasno zapazil pretečo nezgodo in odprl drugo rampo, da je mogla živina iti naprej. M. Čop pa je za imenovano kravo tožila državno železnico za odškodnino. Pri obravnavi dne 10. t. m. v Ljubljani se je državna železnica zagovarjala, da jo radi povozene krave ne zadene nobena krivda, češ, da je vsega tega kriv pastir. Ta ne more na noben način biti kriv; ali mar misli državna železnica, da bode pastir vsako kravo posebej na vrvički skozi rampe gonil? Na ta način bi morala imeti vsa Žirovnica čez 70 pastirjev, da bi se na omenjenem kraju ognili kake nesreče. Po izjavah več posestnikov je očito, da je povozenja krave kriva železnica radi nepravilnih ramp. Zato svetujemo državi železnici, naj povozeno kravo M. Čop plača. Dalje je pa še omeniti, naj državna železnica kakih 20 korakov zgoraj omenjenih ramp, kjer je dosti visokega sveta na obe strani železniškega tira, napravi most čez železnico, mesto omenjenih ramp, potem se ne bo zgodila nobena nesreča.

Elektrodiagnosti »Ideal«. Spored za soboto 15., nedeljo 16. in ponedeljek 17. junija 1912: 1. Jahnale vaje kavkaških čet. (Naraven posnetek.) 2. Mirko in skopa teta. (Velekomično. Igra gledni Abélard.) 3. Zračni kolešarji. (Krasen varietetni film.) 4. Skrivnost razvalin. (Dramatična življenska slika.) — Samo popoldne. 5. Amor na preži. (Krasna, kolorirana veseloigra.) — Samo zvečer. 6. Na trnjevih potih. (Nravna drama v dveh delih. Prvomučni umetnik. Izdala je film nemška mutoskopska in biografska družba v Berlinu. Dolgost filma 900 metrov. Predvajanje 3/4 ure.) — Samo zvečer. 7. Moric in njegova slika. (Velekomična učinkovitost. Igra Prince.) Zadnja večerna predstava ob 9. uri na vrtu s popolnim sporedom. Predstava na vrtu traja skoraj 2 uri. Pozor! Drug teden se igra pri vsakem vremenu na vrtu, ker je večina prostora za gledalce prekrita s plahtami. — Vsak petek specialen večer z izbranim sporedom.

Zdravstveno stanje ljubljanske občine. Od 2. do 8. t. m. je bilo 25 novorojencev, 2 mrtvorojenca. Umrlo jih je 20, med temi za jetiko 5, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 14. Za infekcijskimi boleznimi so oboheli in sicer za škrlatno 1, za mumpsom 1.

Nesreča na železniški progi. Snoči ob 1/4. 10. je povozil dolenski vlak pri mostu čez Poljsko cesto 1880. v Negastrnu rojenega samskega dninarja Jakoba Jerino ter mu pri kolenu odtrgal levo nogo in tudi znotraj čuti hude bolečine. Prvo pomoč mu je dal asistentni zdravnik tukajšnjega sanitetnega oddelka g. dr. Viktor Breskvar, na to so ga pa z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Jerin je pred kratkem prišel iz Trsta ter se udinjal za kosca pri posestniku »Martinu« na Viču. Ker je pa včeraj deževalo, ni delal, marveč je šel na Martinovo cesto, kjer je po raznih gostilnah pil vino, pivo in žganje ter pri tem zapravljal

kakih 10 K, kar ga je tako zmešalo, da ni prav nič vedel kam gre. Odšel je bržkone po Bohoričevi ulici in Poljski cesti, kjer je zablodil na železniški tir in se ponesrečil.

Sin ubil očeta. V Dravljah pri Šiški se je danes zgodila krvava žalost. 21letni Martin Sirknik je ubil svojega očeta. Oče, znan dobrovoljček, je bil nekaj pijan. Med njim in med sinom Martinom, ki je baje precej sirov in je pred 14. dnevi tudi svoji materi hudo grozil, je nastal prepir. Sin je očeta dvakrat z gnojnimi vilami udaril po glavi tako hudo, da je mož takoj umrl. Ubijalec se je baje v spremstvu prejšnjega zgornjeišenskega župana Galleta sam zglašil pri orožnikih. Sirknikova hiša v Dravljah, po domače se pravi »pri Požarju«, je znana klerikalna hiša in bo še prilika razmišljati o dobrodejnem vplivu klerikalne vzgoje in klerikalne morale.

Deklica pobegnila. Pred par dnevi je iz Viča pobegnila 10letna varovanka Antonija Zidarjeva, rodom iz Ljubljane. Deklica je bosa, gologlava in brez predpasnika.

Našla je šolska učenka Milena Gnezdova zlat prstan z zelenim kamnom.

Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši ob ugodnem vremenu jutri od 5. do 6. ure popoldne pod gradom »Tivoli«.

Zrakoplovni polet v Ljubljani.

Vsa večja mesta v Avstriji so že imela priliko, da vidijo zrakoplovne vzlete. Edino Ljubljana je ostala v tem oziru zapostavljena, pač zaradi tega, ker se je v njenem prebivalstvu kazalo premalo zanimanja za zrakoplovstvo.

Jutri pa pride končno tudi Ljubljana na svoj račun: na vojaškem vežbališču se jutri dvigne v zrak priznani aviatik Zani Vidmar, ki je prvi smelo preletel Tržaški zaliv ter že nešteto dokazal svojo frapirajočo umetnost v Trstu, Zadru, Splitu in drugodi.

In nikjer mu ni odpovedala letalna umetnost, povsodi se je kakor sokol dvignil v ozračje, povsodi je kakor gospodar obvladal zračni element.

Njegov prvi letalni poskus v Ljubljani, ki ga je izvršil pretekli četrtek, dokazuje, da bo tudi njegov jutrišnji vzlet izpadel tako sijajno, kakor vsi njegovi prejšnji.

Vidmar se bo dvignil trikrat v zrak. Pri prvem vzletu bo preletel Ljubljansko polje — polet nad mestom samim mu je **prepovedala policija**.

S tem poletom hoče dokazati **vztrajnost** svojega aparata.

Pri drugem vzletu se dvigne naravnost v **višino**, pri čemer bo skušal doseči najvišjo višino — par tisoč metrov.

Pri tretjem poletu se bo z višine spustil naravnost na tla na vojaškem vežbališču. Seveda vse te produkcije bo mogel izvršiti samo, ako bo ozračje mirno, če ne bo prevlekega vetra.

Najzanimivejše pri vseh produkcijah je brez dvoma **zalet in spuščanje na tla**.

Vse to se more videti samo od blizu, zato priporočamo občinstvu, naj se pravočasno preskrbi z vstopnicami, da bo moglo z neposredne bližine opazovati diven **zalet** in končno padanje zrakoplova na tla.

Vstopnice se dobivajo v **Šešarkovi trafik** v Štegenburgovi ulici, v kavarnah pri »Slonu«, v »Evropi« in v »Narodni kavarni«, jutri popoldne pa pri blagajni.

Vstopnica za prvi prostor stane 4 K, za drugi prostor 1 K 50 vin., za tretji prostor pa 40 vin. Naj bi ne bil nihče tako **umazan**, da bi hotel **drago** produkcijo gledat **brezplačno**.

Zani Vidmar je mlad, suh mladenič, star 20 let. Njegova rodbina je iz Nabražine, on pa je rojen v Trstu. Zrakoplovstva se je učil v Milanu. S svojimi vzleti si je pridobil že častno ime med svetovnimi aviatiki.

Pri zrakoplovni tekmi v Dunajskem Novem mestu je dobil nagrado 2000 K, za polet iz Trsta v Benetke in nazaj pa nagrado tržaškega mesta v znesku 3000 K.

Narodna obramba.

Vsem Ciril Metodovim podružnicam in družbenim prijateljem! Družba sv. Cirila in Metoda je sestavila ravnokar bilanco za leto 1911. Družbenih dohodkov je bilo brez volil in prehodnih zneskov leta 1911 179.973 K 85 v, leta 1910 225.865 K 59 v, družbeni dohodki zmanjšali so se torej za 45.891 K 74 v. Družbeni stroški naraščajo od dne do dne, pripevki pa se zmanjšujejo, kajti skoraj vsaki mesec pokaže se zdaten primanjkljaj. Družbeno vodstvo prosi vse podružnice, da vse do sedaj nabrane in neposlane zneske, bodisi

blanarine, darove, prispevke iz nabiralkov itd. dopošljejo vodstvenim članom. Tudi prijatelji družbe naj se spomnijo naše šoske družbe, ter naj po svojih močeh dopošljejo kak dar. Vsak znesek bo dobro došel. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 10. junija 1912.

Društvena naznanila.

»Radogojevim« članom je razpelo blagajnik poštne položnice, da plačajo zaostalo članarino za preteklo leto in pa za prejšnja leta. Vsak član ima na položnici zapisano število zaostanka na članarini. Z ozirom na to, da je »Radogojeva« blagajna skoro čisto prazna in bo mogoče podpirati v prihodnjem šolskem letu večino dosedanjih podpirancev, se »Radogojevi« člani vkladno prosijo, da naj čimprej vplačajo zaostalo članarino in pridobijo še novih članov, ter poskrbe za večja darila. »Radogojevi« dijaštvo, ki je samo interesirano na blagajniškem stanju »Radogojev«, se pa opozarja, da brez pridnega nabiranja daril, ne bo podpora v prihodnjem šolskem letu.

Veliko kresno veselje v Hribarjevem gaju bo jutri vsakdo obiskal, če ima le kaj smisla za pravo nepričakovano zabavo in lepi naravi. O veselici sami in o pripravih za njo smo že pisali, danes hočemo le še enkrat opozoriti p. n. občinstvo, da je vse to, kar se je govorilo in pisalo, resnično, da letošnja prireditev ne bo prav nič zaostajala za prejšnjimi, nasprotno, letos se bo vse vršilo pod pomnožnim programom. Saj letos nastopi korporativno slavno pevsko društvo »Slavec« in v poznem mraku se bo razžigal umetniški ogenj, da bo Hribarjev gaj kar izpremenjen v čarobnem sijaju. Izza kulis smo celo izvedeli, da je med dobroti kar poln voz premoga, tako da lahko marsikdo pridruži koristno za zabavo. Poleg drugega, je gotovo dolžnost vsakega naprednega Slovenca, da podpre s svojim prihodom marljivo »Gospodarsko in prosvetno napredno društvo za Krakovo in Trnovo«, ki priredi to priznani lepo veselico. Torej jutri gotovo vsi v Hribarjev gaj, če bo le po vsem!

K petdesetletnici »Društva zdravnikov na Kranjskem.« Predsednik »Društva zdravnikov na Kranjskem« dr. Démetér vit. Bleiweis - Trstenički je dobil potom mestnega magistrata obvestilo, da je vsled najvišjega povelja in glasom odloka gospoda k. kr. ministra notranjih zadev z dne 4. junija t. l. št. 5414/M. I. za izrazo udanosti, sporočene brzojavnim putem s 50letnice »Društva zdravnikov na Kranjskem« vsem udeležencem naznaniti Najvišjo zahvalo.

Športni program S. F. K. »Ilirije« za mesec julij. Prvo moštvo bo igralo dne 16. julija revanče - tekmo s prvim moštvom I. Klagenfurter Fussball - Atletiksportklubom; dne 21. julija v Zagrebu revanče - tekmo z zagrebško »Konkordijo« in koncem meseca, ako se bodo pogajanja ugodno dovršila z graškim Sturmom, ki je do sedaj za Grazer Atletiksportklubom najboljšje moštvo. Začetkom meseca marca pa revanče - tekma s hrvaškim akademskim športklubom.

Razne stvari.

* Zrakoplovi za avstrijsko armado. »Neues Tagblatt« poroča, da je avstrijska vojaška uprava pred par dnevi naročila štirinajst zrakoplovov. Naročili so samo Etrichove stroje in sicer v tuzemski tovarni.

* Žico je hotel ukrasti. Iz Prage poročajo: Blizu Pardubic je hotel neki delavec z imenom Fran Matejka ukrasti žico od električne napeljave. Splezal je po vrvi, da odreže žico. Pri tem ga je ubil električni tok 5000 voltov.

* Zaroka v vladarski rodbini. Iz Lvova poročajo: Kakor se govori, se bo v kratkem vršila zaroka nadvojvodinje Matilde, hčere nadvojvode Karla Stefana, s knezom Czartoryskim, ki biva v Poznaniu.

* Pariški apaši. Iz Pariza poročajo: Predvčerajšnjim popoldne so v nekem gozdiču blizu Pariza napadli trije zlikovci nekega potnika, ga pobili na tla ter ga popolnoma oropali. — Zvečer se je zavedel ter šel proti Parizu. Ko je vstopil na postaji Boulogne les Tours v vlak, je zagledal one tri moške, ki so ga napadli. Ko so ga ti spoznali, so začeli streljati na njega. Smrtno ranjen se je zgrudil. Potnikov se je polastila velika panika. To so roparji porabili ter pobegnili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vzrok zakasnitve jutranjih dunajskih vlakov.

Slov. Bistrica, 15. junija. Na postaji je skočil s tira danes po noči ob 2. tovarni vlak št. 163 ter zastavil

oba tira. 5 voz je popolnoma razbitih. Ob 6. zjutraj je bil promet zopet normalen.

Izpred upravnega sodišča.

Dunaj, 15. junija. Upravno sodišče je razveljavilo izvolitev 53 članov občinskega odbora v Lvovu. Pri nadomestnih volitvah namreč se voli v Lvovu le polovica članov občinskega sveta. Te volitve so se vršile lansko leto meseca februarja. Opozicija je vložila proti tem volitvam protest, ter dokazala da so se vršile pri skrutinju sleparije in da 5000 upravičencev ni dobilo glasovnic in legitimacij. Namestnik je zahteval, da se proglase te volitve za neveljavne in danes je upravno sodišče ugodilo. Razpisane bodo nove volitve.

Odseki.

Dunaj, 15. junija. Danes končata brambni odsek in proračunski odsek razpravo o brambnem zakonu ozir. proračunskem provizoriju.

Požar v Gradežu.

Gradež, 15. junija. Včeraj popoldne je pogorela v Gradežu velika trgovina bratov Markezani. Kako je nastal ogenj, ni znano. Škoda na blagu znaša čez 10.000 kron. Ogenj se je tako hitro razširil, da so rodbino Markezanijevo in uslužbence, skupaj 40, le z največjo težavo rešili.

Srečni padeč.

Dunajsko Novomesto, 15. junija. Francoski zrakoplovec Maudeli je padel z zrakoplovom iz višine 1200 m. Stroj se je popolnoma razbil; sam pa je ostal skoro popolnoma nepoškodovan.

Ogrska magnatska zbornica.

Budimpešta, 15. junija. Seja ogrske magnatske zbornice je bila danes ob četrti na 12. uri ob velikem zanimanju odprta. Okrog parlamenta je polno policije, tudi v parlamentu samem so bili navzoči redarji, ki so se morali na zahtevo članov magnatske zbornice odstraniti. Na galerijah je navzočih mnogo poslancev. Ob 10. so začeli prihajati vozovi s škofi, ki so imeli v parlamentu svoje posvetovanje.

Ruski anarhist prijet na Reki.

Reka, 15. junija. Tu so prijeli nekega neznanca, ki se je izdajal za mehanika Masjaka iz Rusije in je pokazal tudi potne listine, glaseče se na to ime. Ko so mu pa zagrozili, da se bodo prepričali o istinitosti njegovih navedb, je ta izjavil, da se piše Aron Cir in da je doma iz Bajle na Ruskem. Pri preiskavi njegove prtljage so našli ruska pisma od raznih anarhističnih zvez in laške liste, v katerih je bilo podrobno poročilo o atentatu na laškega kralja. Policija je mnenja, da je zasledil nevarnega ruskega anarhista. Po atentatu na kraljevskega komisarja.

Zagreb, 15. junija. Iz preiskovalnega zapora je bilo izpuščenih 22 dijakov, vendar pa vsi ti ostanejo še nadalje pod redarstvenim nadzorom. V zaporu je še okrog 120 dijakov. Včeraj so pripeljali semkaj 20 gimnazijcev, ki so jih aretirali v Karlovcu, Koprivnici in Krapini. Kaki nevarni »zarotniki« so to, se bo spredel, ako povemo, da obstoji v Krapini samo nižja gimnazija s štiri razredi. Aretacije med srednješolci se vrše zategadelj, ker je baje policija dobila v roke neki revolucionarni statut, ki so ga izdelali srednješolci.

Aretacije v Dalmaciji.

Spiljet, 15. junija. Sodišče je izvršilo hišne preiskave pri raznih tukaj stanujočih visokošolcih in pri celi vrsti gimnazijcev. Mnogo dijakov je bilo aretiranih.

Dubrovnik, 15. junija. Več dijakov je bilo tu aretiranih. Kasneje je orožništvo izvršilo hišno preiskavo na stanovanju teh aretovancev. Zapri so tudi nekaj meščanov.

Zader, 15. junija. Državna policija je izvršila hišno preiskavo pri raznih tukajšnjih hrvaških akademskih in srednješolcih ter zaplenila razne knjige, časopise in njihovo privatno korespondenco. Hišna preiskava je bila tudi pri nekem 16letnemu dekletu, ki obiskuje VI. razred realne gimnazije. V zaporu so obdržali učiteljskega Čurina in abiturijenta Filipovića.

Zader, 15. junija. Namestnika grofa Attemsa spremljata neprestano dva detektiva. Včeraj in predvčerajšnjim je bila v namestniški palači konferenca, ki je trajala čez polnoč. Udeležili so se grof Attems in višji namestniški uradniki.

»Veleizdajniški« proces v Bosni?

Sarajevo, 15. junija. List »Narod« piše: »Iz krogov, ki stoji blizu vladi, smo izvedeli, da se je neka oseba à la Nastić ponudila policijski oblasti, da dokaže revolucionarno stremenje »Narodne odbrane« v Beogradu in stike nekaterih bosanskih politikov s to organizacijo. Iz istega vira smo tudi izvedeli, da se po zvojniškem okraju potepajo agenti provokaterji, ki nudijo baje v imenu Srbije orožje kmetskemu prebivalstvu. Razen tega krožijo po mestu govorice, da je že

sestavljena lista »veleizdajalcev«. Ako vse to uvažujemo, mislimo, da lahko upravičeno zaključujemo, da se pripravlja v Bosni neka afera »en gros«. Ako se vse to dogodi, dvomimo, da bi se naš svet dal ostrašiti od takih sleparij«.

Smodnišnica ali Cuvaj.

Zemun, 15. junija. V minoli noči so aretirali tu srbskega dijaka Miletića, ker je na sumu, da je v zvezi z atentatom na kraljevega komisarja Cuvaja ali pa v zvezi z atentatom na zemunsko smodnišnico.

Pater Mačoh se je zastrupil.

Varšava, 15. junija. Pater Mačoh se je včeraj zastrupil v svoji celici ter je bil na mestu mrtev.

Mm. Curie.

Varšava, 15. junija. Poljska učejakinja Mm. Curie se preseli v Varšavo ter prevzame vodstvo laboratorija za pridobivanje radija.

Roparji.

Varšava, 15. junija. V bližini Lodza je napadlo 5 roparjev električni voz, ustrelili so dva potnika, druge oropali, ter nato brez sledu izginili.

Car in nemški cesar.

Petrograd, 15. junija. Državni tajnik Kiderlen-Wächter bo v spremstvu nemškega cesarja, ko se ta sestane s carjem in ruskim zunanjim ministrom Sassonom v drugi polovici meseca avgusta.

Francoska vnvanja politika.

Pariz, 15. junija. Zbornica je sprejela budget vnvanjega ministra. V tozadevno debato je posegel tudi ministrski predsednik Poincaré, ki je označil razmerje Francije proti drugim državam kot izborni.

Glede italijanske turške vojne bode ostala Francija strogo neutralna. Razmerje z Italijo, ki se je za časa dogodkov s parnikom »Manuba« in »Carthage« nekoliko poostrišlo, je povsem zopet zadovoljivo. Tudi razmerje s Španijo se je pobiljšalo. Tudi med Francijo in Nemčijo vlada sedaj še sporazum. Glede marokanskega vprašanja bode rešila ugodno vsa preporna in težavna vprašanja posebna konferenca. Zveza z Rusijo in prijateljstvo z Anglijo zagotavlja ohranitev miru. Ministrski predsednik je končal svoj govor s pomembnimi besedami: Iskali bodo zveze z nami na podlagi naše moči. Govor ministrskega predsednika je sprejela zbornica z velikim navdušenjem.

Stavke. — Nevarna grožnja.

Pariz, 15. junija. Generalni tajnik vpisanih pomorščakov Rivelli je izdal na skupine pomorščakov v vseh pristaniščih sledeči poziv: Če ministrstvo dovoli, da se vkrcajo na poštne parnike »Provence« mornarji vojne mornarice, potem bodite pripravljeni, da se na vsak način zabrani, da bi parnik z mornarji vojne mornarice odplul.

London, 15. junija. Stavka pristaniških in transportnih delavcev se je, kakor poročajo nekateri londonski viri ponesrečila. Skoro v vseh pristaniščih so pričeli delavci z delom, dasi še niso vsprejeli dela vsi delavci.

Prijeti portugalski rojalisti.

Bruselj, 15. junija. V Zerlerigu so ustavili parnik na katerem so bili portugalski rojalisti. Na parniku so našli tudi mnogo streliva.

Napaden ministrski pradsednik.

London, 15. junija. Ko je obiskal ministrski predsednik Asquith kraljevo palačo, da čestita kralju h godu, ga je napadla neka sufragetka, ter mu hotela odtrgati naramne našitke. Sufragetko so aretirali.

Volitev predsednika Zedinjenih držav.

New York, 15. junija. Pri seji narodnega sveta je prišlo danes do rokoorbe. Na vlak v katerem se je peljal predsednik Roosevelt z ženo v Čikago je bil izvršen atentat. Lokomotiva je skočila s tira in je bila poškodovana.

ITALIJANSKO-TURSKA VOJNA.

V Egejskem morju.

Carigrad, 15. junija. Prvi topničarski polk v Carigradu je odpotoval snoči v Gallipolis, ker se boji turška vlada, da nameravajo Italijani napasti tamošnje utrdbe. V Gallipolisu je do sedaj že baje 30.000 mož turške posadke. Dve bateriji havbic sta odpotovali snoči v Smirno.

Odločen odgovor Italijanov.

Rim, 15. junija. »Popolo Romano« piše včeraj glede vojne sledeče: Vsa pretirana poročila o zasedanju otokov Kios, Lemnos in Mitilene so provzročili Turki sami, zato da imajo povod neprestano pretiti z zaprtjem Dardanel in hočejo obenem tudi povzročiti sovražno mišljenje proti Italiji. Če bi hotela laška vlada zasesti še tudi druge otoke, bi ji ne bilo treba nikogar vprašati, če sme to storiti ali ne. Italija ima svoj vojni načrt in strogo po tem načrtu tudi postopa. Gotovo pa je, če bi hotela Italija forsirati Dardanele, da bi morala zavzeti v Egejskem morju vse važne otoke.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: za »Ciril in Metodovo družbo« Janko Premrov rač. nadsvetnik v Sarajevu K 22-20 v., nabrano med sarajevskimi Slovenci, napredni občinski svetniki v Spodnji Šiški K 10., nabrali po izvolitvi g. Seidla za župana Spodnje Šiške, dalje so poslali v spomin pokojnega pesnika Antona Askerca Anton Carli notar v Žužemberku 10 K., mesto venca na grob našemu velikemu Askercu, Rad. Vivod, c. kr. davčni kontrolor na Vranjskem K 33, mesto venca na grob velikemu Askercu, privatistke I. dr. gimnazije v Ljubljani 26 K., darovale mesto venca na Askercevo krsto: Perušek Milena (VI.), Zupanec Alma, Slajmer Nada, Pirc Milena (V.), llesič Milica, Stuhec Iza, Pirc Valeska (III.), Vrtovec Vida, Zelenka Marjeta, Kuklja Božena, Čretnik Anica (II.), Konvalinka Anuška, Konvalinka Ludva, Globočnik Vera in Pirc Zvezdana (I.), Lavoslav Schwentner, trgovec v Ljubljani 20 K., mesto venca na krsto prijatelju gu. A. Askercu in »Društvo slov. časnikarjev« 20 K mesto venca na grob Ant. Askerca. Skupaj kron 141-20 v.

»Obrambnemu skladu Ciril in Metodove družbe« Josip Bernik, mizarski pomočnik v Čikagi, Amerika vplačal 200 K za en kamen za »Ciril-metodarijo«. — Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošljila to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tachlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevali MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znanko in podpisom. 5 19

Kdor je izpostavljen mrazu, trpi večkrat na revmatizmu, protinu, trganju in ozeblinah. Dobrodejno, točno delujoče sredstvo za vdrgnjenje, ki se je hitro priljubilo, je Contrheuman iz lekarne B. Fragner v Pragi. Glej inserat. III. a

Zahvala.

Pred kratkim umrl trgovci in posestnik gospod Albert Schaffer je zapustil v svoji oporoki Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu zdatni znesek 200 kron, katerega je pokojnikova vdova, cenjena gospa Amalija Schafferjeva, ravnokar izročila društvu. 2166

V imenu društva se za vpisani znesek najtoplejše zahvaljujeva.

V Ljubljani, dne 14. junija 1912.

Fran Barle, Ludovik Stricelj, blagajnik, načelnik.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 15. junija 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912. za 50 kg 11-38
Rž za oktober 1912 za 50 kg —
Oves za oktober 1912 za 50 kg 9-12
Koruzna za maj 1913 za 50 kg 7-43

Premočna odvajalna sredstva so kakor znano škodljiva. Zato rabimo brez motečih postranskih učinkov skoro neopazno milo odvajajoče sredstvo, ki prebave ne ovira, nego jo pospešuje in jači — namreč dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. XII. a

Odol se ima za svoj svetovni sloves zahvaliti samo trajnemu učinku, edinemu te vrste. Medtem ko druge ustne vode učinkujejo samo malo sekund med izplakovanjem ust, se pa Odol pri umivanju ust vsrka v zobe in ustne sleznice ter učinkuje še dolgo potem, ko smo si izplaknili usta. Ta specifična lastnost Odolova zabranjuje razvitek zobe uničujočega procesa v ustih.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni likér

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Pristni »FLORIAN« ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: »FLORIAN« Ljubljana.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	2. pop. 9. zv.	729-2 732-5	19-5 15-4	sl. jzh. sl. svzh.	oblačno.
15.	7. zj.	735-8	14-0	sl. jug	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 16-2° norm. 17-6°. Padavina v 24 urah 5-4 mm.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob nenadomestni izgubi iskreno-ljubljenege očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Ivan Dogana

dalje za častno spremstvo ob pogrebu, ter za lepe darovane vence izrekamo najiskrenejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem v svojem ter v imenu vseh sorodnikov

rodbina Posch.

Deželni zbor kranjski in deželne finance

Spisal bivši deželni glavar Fr. pl. Suklje.

Dobi se v

„Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Cena: 1 K 80 vin., s pošto 20 vinarjev več.

☒ ☐ ☒
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
☒ ☐ ☒

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

☒ ☐ ☒
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasji itd.
☒ ☐ ☒

☞ Vedno krasne novosti, dobro blago ☞
in po že znanih najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Zadnja slika Antona Aškerca

es dobi edino le v fotografskem zavodu

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodna ulica 11.

BAŠKA morsko kopališče

na krasni peščeni obali.
Dolgo 1650 m. . . . Dnevna zveza z Reko,
Prospekte na zahtevo pošilja Uprava kopališča. 1933
otok Krk, Istra ☐ SOLNČNE KOPELJE ☐

Priporočilo.

V Krakovski ulici 20 in v podružnici Karolinska zemlja 11
se izdelujejo in prodajajo vsake vrste

domači in ameriški čevlji

lično, trpežno in ceno in ki prekosijo vse zunanje izdelke brez konkurence. — Cenjenemu
občinstvu se priporočamo v naročitev.

Av gust Skof.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznanih najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za
vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloge pnevmat-
ikov za avtomobile, motorje in kolesa
Popravila pnevmatikov potom
vulkaniziranja. Bencin in olje za
vse vporabe. Izposojevalnica ko-
les. Sola za vožnje z vsemi vo-
zili. Interesentom smo s strokov-
nimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatina,
srebrnina ter razne ure.

Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

„TUP“

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Razglas.

Gospodarski odbor občine Dovje na Gorenjskem
naznanja, da bode

dne 30. junija ob 3. popoldne pri županstvu
na javni dražbi prodanih

nad 1700 lepih smrek

Obseg posamezne smreke je 25—90 cm. Smreke stoje v planini Rožice.

Natančneje se izve pri načelniku

2147

☐ Ivanu Skomavc v Dovjem. ☐

Revmatizem, protin,
nevralgije in ozeblin

večkrat povzročajo neznosne bolečine. Za njih
hitro pomirjenje in potlačanje, za oplahovanje
oteklin in obnovo premičnosti členkov ter odstra-
njevanje občutka mrgolenja učinkuje presenetljivo
zanesljivo

CONTRHEUMAN

besedna znamka (mentolosolil-
iziran kostanjev izvleček).

pri vteranju, masiranju ter v obkladkih, 1 lonček 1 K.
Ako pošljete naprej K 1-90 dobite 1 lonček

K 6— 5 lončkov

K 9— 10

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni,

c. in kr. dvorni dobavitelj, Praga-III,

št. 203.

Pazite na ime izdelka in

zaloge v

lekarneh

V Ljubljani: Ikarne Jos. Mayr,

dr. G. Piccoli, Jos. Glzmár.

Zaradi opustitve

raznih vrst perila in švicarskih vezenin posameznih
prtov in spodnjih kril, se prodaja po zelo nizkih cenah.

Opreme za neveste

Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo
ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtiči, oprave za
kavo, nogavice in žepni robci.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe, kdor trpi na protinu, revmatizmu,
ischiasu, naj nosi le to perilo.

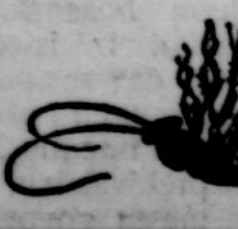
Opreme za novorojenčke.

Anton Šarc Ljubljana, Selen-
burgova ulica 5.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nede-
sejni „uničevalec mrčesa“.
— Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

Zveza slovenskih ljudskih knjižnic.

a) Po vseh slovenskih pokrajinah je veliko število »čitalnic«, »bralnih« in podobnih društev, ki bi lahko vsa imela svoje ljudske knjižnice. Nekatere teh društev imajo tudi res lepo urejene knjižnice; velika večina takih čitalnic pa je izgrešila svoj pravi namen ter se je prelevila v zgolj zabavna shajališča. Želeti bi bilo, da bi se slovenske čitalnice zopet spomnile, da so bile ustanovljene v prvi vrsti za čitanje knjig in časopisov ter za poljudna predavanja. Ko bi pogledali v sobo kakega takega »slavnega« bralnega društva, bi videli nemara, da se revije in knjige ne dajo vezati, nego leži vse to literarno blago zamazano, raztrgano, zaprašeno in razmetano po vseh kotih, navadno pod streho mišim v hrano. Naše beletristične revije in knjige »Matiče Slovenske« in »Družbe sv. Mohorja« lahko pogosto najdemo tudi na — straniščih.

Tako piše A. Aškerc v članku »Ljudske knjižnice« v ljubljanskem »Zvonu« leta 1901.

b) »Naši Zapiski« l. 1906. št. 11 priobčujo pod šifro: »Razno« sledeče:

»Akademija«, ljudsko izobraževalno društvo v Ljubljani je priredila v drugem poslovnem letu (1905/06) 22 predavanj. V zvezi s »Prosveto« in s »Sokolom« je pripravljena otvoriti in za prvi čas opravljati javno ljudsko knjižnico v Ljubljani, ako dobi od ljubljanskega mesta potrebno denarno podporo za otvoritev in za daljne vzdrževanje. Da postane »Akademija« centrala vsega poljudno izobraževalnega dela na Slovenskem v smislu moderne znanosti in modernega svetovnega naziranja, so se izpremenila pravila v toliko, da morejo biti tudi društva in korporacije redni ali izredni člani.

V načrtu za prihodnje delo »Akademije« so delavske šole, počitniški vseučiliški kurzi in reformiranje čitalnic in bralnih društev.

c) »Naši Zapiski« l. 1907. stran 175. pod šifro »Razno« prinašajo sledeče:

V Ljubljani se je otvorila Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica in čitalnica.

Za prihodnost podaja poročilo »Akademije« sledeči načrt:

Poleg predavateljskega in izobraževalnega kurza nastopaj knjižničarstvo. Sedanja oblika čitalnic in bralnih društev ne zadošča in ne odgovarja zahtevam. V njih veje več ali manj aristokratski duh, ki zapira pot izobražbe širšim slojem. Reformiranje izobraževalnih društev, knjižnic in čitalnic v smislu javnosti je ena izmed glavnih nalog izobraževalnega dela.

Pri vsem je treba koncentracije. Centraliziranje izobraževalnih društev je utemeljeno z duševnega in gmočnega stališča. Ljudska izobražba v smislu predavanja, poučnih tečajev, javnih knjižnic in čitalnic itd. je mogoča sistematično le, ako so dane duševne sile in gmočni pripomočki. Oboje je potrebno in se dosega le z združenimi močmi. To je kategorični imperativ za vsako organizirano delo.

K a) Aškerc ima v svojem članku čisto prav. Glede knjig in časopisov vlada skoro po vseh društvi grozna zanemarjenost.

K b) Ustanovljena Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica in čitalnica v Ljubljani s podporo slavne ljubljanske mestne občine prospera kar najbolje. Knjig šteje nad 4000. Izdaja letno katalog za svoje obiskovalce. Od početka l. 1907. pa do 31. decembra 1911. se je izposodilo okrog 80.000 knjig. Natančnejšo statistiko objavim ob priliki.

Glede centrale, ki naj bi postala »Akademija« v izobraževalnem delu, rečemo toliko, da je vse ostalo le na papirju, kakor tudi drugi lepi načrti o nameravani reformi čitalnic in bralnih društev.

K c) Knjižničarstvo se prav nič ne goji pri nas. Enkrat je izdala »Prosveta« vzoren katalog za knjižnice in to je vse. O reformiranju ne morem konstatirati nobenega uspeha, in to iz prav umljivega vzroka, ker se reformo ni nikjer poskušalo upeljati.

Koncentracija. Dobrobit koncentracije je enoten sistem izposojevanja knjig. Gregorčičeva knjižnica v Ljubljani ima sistem izposojevanja, ki se je povsod najbolje in najpraktičneje obnesel.

Skupen in natančen pregled o delovanju in stanju knjižnic. Dosedaj sploh ne vemo, koliko knjižnic je po deželi in kako vršijo svojo nalogo. Financijalna korist bi bila v tem, da bi se potom združile nakupovale knjige mnogo ceneje in ravnotako bi bili stroški za vezavo mnogo manjši. Sploh režija mnogo praktičnejša, preglednejša in cenejša.

Ker pa nimajo razna izobraževalna društva prepotrebnih sredstev za vse one zahteve, ki so navedene pod točko c), kaže vse na to, da se naj razvijejo v prvi vrsti dobro organizirane ljudske knjižnice. In to se da doseči le potom centrale. Po mojem mnenju bi bila v to najprikladnejša Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica v Ljubljani. Seveda bi bilo pri tem želeli, da se manjše knjižnice v Ljubljani po raznih političnih društvi priklopijo Gregorčičevi knjižnici, da na ta način se vsaj ena knjižnica razvija v potrebi sedanjega časa. Male društvene knjižnice itak nimajo dovolj sredstev, da bi se izpopolnjevale tako, kakor zahteva čitanja željno ljudstvo. Ker je pa naloga političnih društev v Ljubljani širiti kulturo, bi si usojal predlagati, da votirajo cenjena društva bodoči centrali slovenskih knjižnic vsakoletno podporo.

V imenu dobre stvari same pozivljajo podpisani vse knjižnice in čitalnice in vsa ona društva, ki imajo knjižnice in čitalnice »Akademij«, posebno pa naša akademična ferijalna društva »Prosveto«, »Vesno«, »Balkan« na pripravljeni sestanek nameravane Zveze slovenskih knjižnic v Ljubljani v prostore Simon Gregorčičeve ljudske knjižnice, Wolfova ulica 10/l. na 29. junija ob desetih dopoldne.

Povabljene so vse knjižnice in čitalnice iz vsega slovenskega ozemlja. Vljudo prosim, da bi se me preje obvestilo po dopisnici, kateri ga odposlanec bude zastopal knjižnico ali čitalnico.

Na sestanku se bode ukrenilo vse potrebno za takojšnje ustanovitve Zveze slovenskih knjižnic.

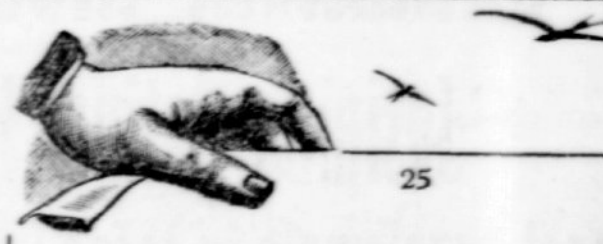
Se enkrat pozivljamo, da se knjižnice in čitalnice, posebno iz mest, trgov in obrtnih krajev udeleže tega sestanka. Ker ustanovitev knjižnične zveze je dalekosežnega pomena za razširjanje prosvete med našim ljudstvom.

Štefan Klavs, knjižničar.
(S. Gregorčičeva ljudska knjižnica v Ljubljani.)

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za preganjanje peg ter za pridobitev in ohranitev ne ne, mehke polti ni boljšega mila nego svetovnoznano **liljskomično milo s konjičkom**, znamka konjiček trdke Bergmann & Co., Dečim n. l. — Komad po 80 vinarjev se dobiva po lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh enakih trgovinah. — Istopako se Bergmanova liljska krema »Manera« čudovito obnaša za pridobitev nežnih, mehkih damskih rok. V puščah po 70 vin. se dobiva povsod.

Priporočamo
manufakturno trgovino
J. Ciuha
Stari trg št. 1
Pod Trančo.

Čevlji s pristnimi

podpetniki

izboren plen.

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC
preje F. Hiti

Pred Skofijo štev. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.

Kot prvi edini slovenski oblastveno koncesion. optik in strokovnjak priporoča svojo
optični zavod

kakor vsakovrstna očala in ščipalnike, toplovere, zrakomere, hygrometre, daljnogledne vse vrste, kakor »Zeiss, Busch, Goerz« itd., ter vse v to stroko spadajoče predmete. Vsa popravila izvršujemo točno in solidno v svoji z električnim obratom urejeni delavnici.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Ustanovljen 1846.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

xx | x | xx

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

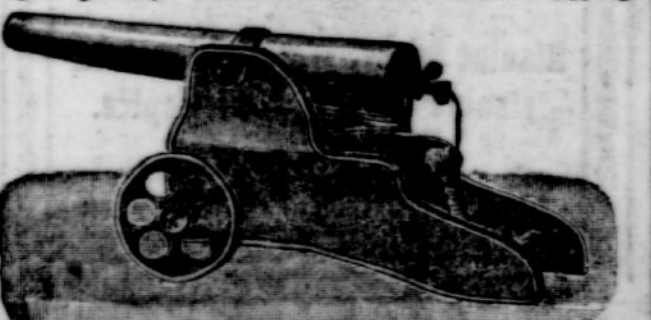
Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebtin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Godbeni avtomat

še povsem nov, se radi pomanjkanja prostora ceno preda. — Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda.« 1982

To briga vsakega!
Najboljše in najfinejše 569

svilnatogumaste specialitete
3, vzorci K 1-1, 6 vzorcev K 1-80, 12 vzorcev K 3-40 — tudi v pisarnih znamkah — poučna ilustrirana z zdravniškimi nasveti opremljena brošura gratis in franko (zaprti 20v.) **Nagijenična nanuaktura I. Singer, Dunaj I., Wiesingerstr. 8 F.**

Zajamčen uspeh

ali denar nazaj.
Zdravniški izkaz
o izvršnem učinku.
Bujne, lepe prsi
dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi
oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh.** Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8 — Razpošiljanje strogo diskretno. 1984
Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Bergasse 17/E

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Specijelna mehanična
pletilna industrija
in trgovina
za površne in spodnje
jopice, modertke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje pletilni material i. t. d. na drobno in debelo

Sivalni stroji od 70 K naprej;
pletilni stroj

patent »Wederman« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo.

Gramofeni — avtomati

iz prve roke se dobe le v
:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostilničarje z magnetnim vmetom, popolnoma sam delujoč, začne in jenja sam — K 80 — Enoletno pismono jamstvo. Pišite po cenik. Igle K 1-50 za 1000 Velika zaloga gramofonskih plošč.
Pazite natančno na naslov.

M. DRENIK
Ljubljana
KONGRESNI TRG ŠT. 7

priporoča

ŽENSKA ROČNA DELA

in pripadajoči material v največji izbiri. — Predtiskarja, Tamburiranje. Pližiranje itd.

Popolna zaloga
TELOVADSKIH OBLEK

Naročila se izvršujejo točno.

» Tvornica » plutovinastih zamaškov

Zuckerman & Löbl 1986
Praga, Pořic 26 nova. — Cenovniki gratis in franko.

Vinko Majdič

valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznana najboljših pšeničnih mlin in krmišč izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 34
V Ljubljani, Cerknici, Trnovem, Podgradu, Trstu, Pulju, Reki, Zadru, Spiljetu, Eregnovem, Kotoru, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Inostu, Bolcanu in Tridantu.
Brzojavi: Valjčni mlin, Kranj.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolg za	1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko sukno 20 K, dalje blago za površine turistovski ločen, svilnate kamgarne itd. razpošilja po tvorniških cenah za solidno in resno dobro znana tvorniška zaloga sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in franko. 541
Prednost, ki jih imajo privatni odjemalci, ako blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene. Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvršijo s popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

G. Hella & Comp.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, luskinam na glavi in v bradi, ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Pri polnih boleznih rabite jako uspešno.

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje:

Bergerjevo boraksovo milo

in sicer proti ogrecom, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprijetnim kožam.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev.

Novo: **Bergerjevo tekoče kotranovo milo**

je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih, luskinah na glavi in v bradi kakor tudi kot sredstvo za rast las. Steklencica 1 K 50 vin. Zahtevajte po lekarnah in zadevnih trgovinah izkušnjo **Bergerjevo** kotranovo milo in pazite na poleg stojičarstvo znamko in na poleg stojičarstvo podpis **G. Hella & Co.** na vsaki etiketi. Odklikovan s časno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetinjo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Tvornica:

G. Hella & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Lentska dedič, Ph. Mr. Josip

vižmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl.

Trnkóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Ohranitev zdravega želodca

zaradi poglavitno v ohranitvi, pospeševanju in uravnavanju prebavljenja ter odstranitvi nepotrebnega telesnega zaprtja. Preizkušeno, izabrano najboljših in najbolj učinkovitih zdravilnih zelišč skrbno pripravljeno, tek obujajoče, prebavo pospešujoče in voljno odvajajoče domače zdravilo, ki zmanjšuje in odstranja znane posledice nezmožnosti, slabe diete, prehladenosti in sopnega telesnega zaprtja. n. pr. gorčico, naspeljanje, predstoj trdnosti kisline ter krčne bolečine, je **DR. ROSE BALSAM ZA ŽELODEC** lekarna B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavolj niso nosijo oblastveno zavarovano vrsteno znamko.

Glavna zaloga i lekarna

B. FRAGNER,

t. in iz. dvorni dobavitelj

»Pri črnem orlu«, Praga

Malá strana 203. Ugeti Nerudova ulica.

Razpošiljanje po pošti vsak dan.

1 cela steklencica 2 K, 1 polovinska steklencica 1 K. Ako pošljete po pošti naprej K 1-30, dobite 1 malo steklencico, ako K 2-30 eno veliko steklencico, za K 4-30 dve veliki steklenci, za K 6-30 4 velike stekli, za K 22-30 pa 14 veliki steklence poštno prosto na vas postaje Avstro-ogr. monarhije.

V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. E. Piccoli, dr. G. Piccoli, Zala v lekarnah Avstro-ogr.

Zajci,

boljše pasme, hlev s 4 nadstropji z odtokom iz p očevine se ceno proda pri kleparju Justinu na Glincah št. 30.

Zidarski polir

želi spremeniti službo, gre tudi na manjšo stavbo. — Ponudbe s pogoji pod 2158 „Polir“, pošta Mojstrana, Gorenjsko.

Prodaja posestva.

Prodaj iz proste roke posestvo z gospodarskim poslopjem, nekaj zemlje, gostilno in prodajalno na pripravnem kraju v okolišju 10 vasi. 2148 Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron. 273

Drva

mehka in trda, suha, se radi pomanjkanja prostora prodajajo po nižjih cenah. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI za državnim kolodvorom, Šiška.

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje

2 minuti od tržnega prostora (preje Gosposka ulica št. 6),

išče nujno 2 natakarici na račun, 2 plačilni blaginžarici, samostojne delavke za kavarno, več kuharic za poletne mesece, sobarico za neki pension v Benetkah in v Cirkvenici, 2 slugi h gospodi, donasla jedi, točaja, kavarniškega kuharja, več deklic za Ogrsko, starejšo za nešljivo osnbo za trgovino itd. 2130 Pri vaanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

Nudležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Pušica za 4 K zadostuje. Raz-1985 pošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.

Ni več beganja kadilcev cigaret „Ottoman“

ker so s sodbo upravnega sodišča na Dunaju od 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

Vpokojen državni uradnik

zdrav, v najboljših letih, več slovenskega, nemškega in srbo-hrvaškega jezika, išče primerne službe. Ponudbe: poste restante Ljubljana »P. 4«. 2047

Čevljarški pomočnik

dobro izučen, išče dela.

Jožef Susterašič, Notranje Gorice, Brezovca pri Ljubljani. 2174

Popolnoma nov pisalni stroj „JOST“

se po ceni pod roko proda.

Ogleda se ga lahko v izloži gg. Maček & Komp., Ljubljana, Franca Jožefa cesta, kjer se izve tudi cena. 2164

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod tranco 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, očalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. ::

Zbirka avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.
I. zvezek:
Kazenski zakon
o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim
tiskovnim zakonom
z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.
V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro vibršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preizkušene. — Ilustrovani oeniki zastoni. 31

Ženitna ponudba!

Iščem za svojo nečakinjo akademično izobraženega gospoda, četudi še ni izstudiriral, v zakon. Dote 25.000 K. Gospodinjstvo in družabno dobro izvedena ter na najboljšem glasu. — Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod »Samo akademiki 999«.

Narodna knjigarna v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, poros, porosnikov, radirk, kamničkov, tablic, gobic, črtila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Redka prilika! Redka prilika! Zelo dober pianino

se po ceni proda na voglu Sv. Petra cesta, vhod Nadeckega cesta 2, I. nadstr.

!! 500 kron !!

Vam plačam ako moj izkoreninjevalec „mazilo RIA“ (Riasalbe) Vaših kurjih oces, bradavic, trde kože v treh dneh ne odstrani brez bolečin. Lonček z garancijskim listom 1 K. Kemény, Kašava L, Postfach 12/64 Ogrsko.

Notarskega kandidata sprejme

notar Hudovernik v Ljubljani. 2176

SUKNA,

loden in modno blago za gospode in dame razpoložljiva

Karel Kocian, tvornica sukna v Humpolcu

Vzorci franco. Tvorniške cene.

Zenitna ponudba 2118

Intelligenten, mlad, sred-njevisok, soliden posestnik in trgovec se želi spoznati z nedolžno, zdravo gospico mirnega temperamenta ki bi imela veselje do trgovskih poslov, gospodinjstva in okrog 40.000 K imetja. Ponudbe pod „Nad vse dobro, zvesto srce“, Trst I., glavna pošta, poste restante do 30. junija t. l.

Zenitna ponudba

Zenitna ponudba

Velečastitim damam se vlijudno naznanja, da se

v damskem mod. salonu I. vrste

Josipina Šetinc, Kongresni trg št. 6

zopet sprejemajo in točno izvršujejo vsakovrstna naročila

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

2182

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno, Neugasse 20. 1946

Prodaja se takoj pod ceno

eleg. koncertni harmonij

Obrniti se pod 2120

„Harmonij“ poste restante, Ljubljana.

Prodaja se 2171

HIŠA

z dobro vpeljano pekarijo in vrtom. — Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

2181

Zidarski polir

marljiv in zanesljiv dobi opravilo. Nastop takoj. — Vpraša se pri stavbeniku

Robertu Smielowski.

2187

Hiša

z štirimi stanovanji in vrtom na lepem kraju v Rožnidolini št. 227. se pod zelo ugodnimi pogoji iz proste roke ceno proda.

2187

Gostilna

v sredini mesta 2177

se odda v najem takoj ali z novembrom.

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

2177

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštne prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluže, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Slovansko Sokolstvo.

V Prago.

Z vseh delov slovanskega sveta prihajajo dan za dnem vesela poročila kako se slovanska mladina, združena v sokolskih društvih z ljubeznijo in navdušenjem pripravlja za svojo prvo Olimpijado. Strte so danes vse nade zahrbtnih nasprotnikov z obrekovanji in lažmi prepričati I. vseslovanski sokolski zlet, danes vseh vse slovansko Sokolstvo na dan z vsjo svojo silo, da dokáže s tem celemu svetu, da je stvar sokolska, ki je napolnila že tisočera srca z ljubeznijo do dela in do domovine, vredna biti najsvetejši zaklad slovanskim narodom.

Česko Sokolstvo in z njim vse slovansko Sokolstvo praznuje letos 50letnico svojega vztrajnega in neumornjivega delovanja za duševno in telesno vzgojo svojega naroda. Sokolstvo ne oslavi svojega jubileja z praznimi, brezpomembnimi slavnostmi, ono hoče pokazati, da je to jubilej dela — v korist celemu narodu. In že pred nekoliko tedni je začelo svoje slavnosti — odprla so se vrata velikanskega telovadišča in tisoče otrok je z javno telovadbo otvorilo začetek slavnosti. Teden za tednom se polni telovadišče z velikanskim številom mladine, da pokaže, kako vstrajno, kako premišljeno se mora gojiti telesna vzgoja. Vrhunec vseh teh slavnosti pa tvori javni nastop vsega slovanskega Sokolstva.

Vsakdo, komur je le mogoče, pohiti v teh dnevih v zibelko slovanskega Sokolstva — v Prago. Ne vajimo vas k zabavam, k puhlim slavnostim — ne, kdor se hoče samo zabavati, naj ne pride v Prago. Hočemo se učiti, sodelovati, dobiti novih moči, novega navdušenja za delo med našim Sokolstvom. Nastopiti moramo prvič pred očmi vsega Slovanskega sveta — za to bodi ta nastop za naš narod časten. V naših vrstah mora biti vzorna disciplina — posameznih odredb voditeljev se naj ne smatra za brezpomembno sitnarenje. Nastop naših telovadcev bodi vzoren, zato porabite še zadnji čas za pridno pripravo v telovadnicah.

Še je čas, bratje, kdor je do zadnjega časa omahoval, odloči se še ter pohiti v zlato Prago.

Prijave. Dosedaj so prijavi Slovenci okoli 500 Sokolov, Srbi 1100, Hrvati čez 900. Mesto Pariz je dalo francoskim gimnazijam 10.000 frankov za udeležbo na praškem zletu. Srbi se peljejo do Dunaja po Dunavi, od Dunaja pa z posebnim vlakom, ki ga preskrbi banka Bohemia. Po dosedanjih prijavih je sklepali, da se udeležijo zleta do 40.000 Sokolov v kroju in velikansko število drugih tujcev.

Ameriški Sokoli v Pragi. Dne 8. t. m. so prišli prvi zastopniki ameriškega Sokolstva v Prago. V zletni pisarni jih je pozdravil dr. Scheiner s celim slavnostnim odborom. Sprejem je bil prirčen. Dne 11. t. m. je stopil na prvi oddelek ameriških Sokolov na ladjo, ki jih odpelje v staro domovino. Drugi oddelek odide nekoliko dni pozneje. Ameriški Sokolovi pride v Prago okoli 2000.

Slovanski kažipot po Pragi izide v kratkem, najbrž že okoli 20. t. m. Priporočamo vsem udeležnikom zleta, da si kupijo omenjeni kažipot, ki je zelo vestno sestavljen. Priložen je tudi plan. V kratkem več.

Opozarjamo brate, ki se udeležijo zleta na sledeče podrobnosti:

1. Vsakdo naj skrbi za to, da bo imel na prtljagi natančen naslov (Zveza, župa, ime, kraj).

2. Skrbite za to, da bode imel vsak čist in pravilen kroj (telovadni in slavnostni). Kroj in znak sokolski naj vzame samo oni, ki ga ne bo onečastil, ne dopustite, da bi nastopali v kroju ljudje, ki jim je čast sokolska zadnja briga in se udeležijo zleta samo radi zabave in ugodnosti, ki se jim nudi ob takih prilikah. To je zelo potrebno, kajti v naših vrstah mora biti vzorna disciplina.

3. Pazite na zletni odznak (7 K). 4. Označite posamezne dele kroja s svojimi imeni, da ne bo kake zmešnjave.

5. Zbirališče Slovencev v Pragi je hotel »Adria«, Vavilavské náměstí.

6. Pevski zbori. Ako je v društvu pevski zbor, pripravi se dobro. Pojte ob vsaki priliki, v vlaku, v Pragi — toda povsod se naj razlega lepa narodna pesem; poje naj samo oni, ki zna, tudi pri petju je treba discipline, kajti drugače ni petje, ampak — kričanje in poslednjega se morate zlasti v Pragi izogibati. Bodi vesel, ali ne sirov in spomni se vedno, da nisi sam. Lepa slovanska narodna pesem naj se pa razlega povsod. Zato, pripravite se!

Književnost.

Milan Pugalj: »Brez zarje.«

»Malim ljudem«, novelam M. Pugalja je sledila v kratkem času druga beletristična zbirka. Knjiga obsega pet novel, ki jih druži v zunanjo harmonično celoto značilni naslov »Brez zarje«. Temno ubrane novele, gladko pripovedovane, s spretno dikcijo, široko, včasih nekoliko groteskno karakteristiko, prijetno zanimive in naslonjene na krepko epično ozadje — so vsebina te knjige. Kar jo razlikuje od »Malih ljudi«, je milieu, ki ni tako mnogovrsten, a je zato tim ubranejši in povzet večinoma iz socialnega ozračja, s primesjo napol inteligentnih krogov, ki se bore v vsakdanjosti, trpe v mraku in umirajo brez zarje. Pisatelj se je v tej knjigi psihološko poglobil, poiskal zanimivih duševnih problemov in jih skušal rešiti v lahki tehniki, brez iskanjih, prisiljenih prizorov, temveč z naravnimi, živimi ljudmi, ki mislijo in delajo trezno in premišljeno. — V prvi noveli »Črna lilija« slika pisatelj dvojce po značaju in notranji vsebini popolnoma nasprotni ljudi: Navinega sprevednika, dobrico, ki je podan s človeško istinitostjo in je takorekoč tip svoje vrste, ter žensko osebo temne preteklosti, ki jo njen boljši jaz skuša vsaj začasno odvzeti na zdravo in pošteno pot. Oba značaja sta dosledno izvedena: Sprevednik dela na to, da bi krenilo moralno izgubljeno dekle nazaj iz močvirja in bolnega trenutnega zadovoljstva, a ker se mu to ne posreči, gre sam v idilični krog svoje družine, ona pa se polagoma zopet izgublja.

»Pokočnik« je naslov drugi novele, ki bo pač najboljša v tej zbirki. Slika z lepo in naravno plastiko življenje privatnega uradnika Pušnika, ki se zagleda in zamisli v lepo ženo nekega bolnega moža. Zamisli se in zalubi, in ko umrje bolni mož, jo poroči. Živi na njeni strani, in zdaj ga vse na njej spominja na njenega prvega moža. Ljubi jo, a ji ne zaupa, mori se in trpi, dokler ne zboli za isto boleznijo, za katero je umrl njegov prednik. In novela se konča, kakor se je začela, samo da so vloge premenjene: Prejšnji ljubimec je zdaj bolnik, na njegovo mesto je stopil mlad človek, ki dvori njegovi, še zmeraj lepi ženi in čaka njegove smrti. Ta novela je zanimiva, duhovita in naravno in umetniško izpeljana. Prizoriv kavarni: karakteristika bolnega moža je vrlo pogojena, in ne manj je lepa, mlada žena podana z resničnimi barvami. — »Narasle so vode« je novela, edina v tej knjigi, povzeta iz kmečkega življenja. Mlada, zdrava lepa Katarina se zalubi v suhotnega, neumnega organista. Dobri so v tej noveli opisi naravnih lepot, noči in tudi prizor v krčmi je podan z značilno in jedrnatostjo plastiko. Polno zdravega humorja in nepriljene kmečke komike je v godcu, značilno je orisan skupuh Stiska. Krepkih primer in živih, originalnih rekel je mnogo v tem jeziku, ki ga govore pisateljevi kmetje. — »V temi« je povzeta novela iz dijaškega življenja. Riše dijak Tkalca, ki je telesno pohabljen, in ga ne marajo dekleta. Zato gre v vodo. Lahka psihologija, živo pripovedovanje in dobri opisi dijaškega življenja dičijo novelo. Naivni humor mladih ljudi in trpka resignacija nesrečnega pohabljenca je slikana verno in istinito. Značaji so naravni in povzeti iz življenja. Tudi poet Šimon se dobro obnaša. Mogoče bi bila na mestu večja psihološka poglobitev, a prevsaka dne vsakdanjosti naj bi odpadle. — Knjigo zaključuje groteskni spis »Splavljenci«, ki je nekolikostiliziran in nenaraven, a drugače zanimiv in kratkočasen. — V tej zbirki se je pisatelj poglobil in posegel v milieu, ki zahteva mnogo pisateljske zmožnosti. Obnesel se je z individualno dikcijo in karakteristiko, z jovijalnim smehom in tiho žalostjo. V urah brez zarje je pisatelj smeh grenak in trpka je črta okoli ust.

S. — **Totedenska številka »Slov. Ilustrovanega Tednika«** vsebuje: Italijanska - turška vojska: Premagani Turki na otoku Rodus odlagajo orožje Italijanom; planinski Kraljipohorski kmet Fr. Zvajgar; petdesetletnici Praškega Sokola (4 slike); pri požaru v Tomačevem poškodovani gasilci v bolnišnici; požar v St. Jurju pri Kranju; pogreb 84letnega Radekega veterana Petra Žunderl v Trbegovcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici; lončarji pri Sv. Duhu na Stari gori itd. Sokoli, ta številka mora posebno vas zanimati, naročite se na Ilustrovani Tednik in razširjajte ga!

— **Slovanski vodnik po Pragi** izide v založbi dr. E. Gregra in ima okoli 20. t. m. Opozarjamo že sedaj slovanske udeležence na to. Podrobnosti že naznamimo.

* Založil L. Schwentner.

Višjeje šibnega zdravila in fizika dr. Schmidta znamenito

Olje za sluh

odstrani hlino in temno, lito nastalo iz gluhote, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Slikovita slane K 4 - z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Ljubli.

Glupec! Ali si še sedaj nisi zapomnil, da kadim samo

JACOBIEVE ANTINIKOTINSKE

1468-1 cigaretne stročnice!

čisti samo

GLOBUS

PUTZ EXTRACT

čistilnim ekstraktom

Globus

Najboljše čistilo na svetu

Svetovna razstava St. Louis 1904 „Grand prix“

Suši bolje nego vsako drugo kofinsko čistilo

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — lasulje, brade in druge potrebnosti za maskiranje vse po zmernih cenah priporočila

Stefan Strmolli,

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Frančo št. 1,

(zraven čevljarškega mostu).

Izdružuje vsa lasniška dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmešane in rezane ženske lase po najvišjih cenah. 1788

STOCK

COGNAC

MEDIZINAL

parne destilatorije

CAMIS & STOCK

Barkovlje

v uradno plombaranih steklenicah.

Dobiva se povsod!

Spreten

2138

uradnik

se išče

za večje tvorniško podjetje.

Kristijan, 23—27 let star, samski, popolno znanje nemščine in slovenščine v govoru in pisavi. Splošna in trgovska izobrazba. Cenjeni dopisi pod: „Tüchtige Kraft Nr. 62071“ na anonimno ekspedicijo Henrik Schalek na Dunaju I. Wollzeile 11

Vodne elevatorje

Dobra, zračna in prostorna

transito

2102

vinska klet

se odda takoj v najem.

Vpraša se pri **A. Gerjolu, Vodmat.**

Stavbinska in naselbinska

zadruga v Črnomlju

ima svoj

redni občni zbor

dne 29. junija 1912.

v prostorih „Posojilnice“.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Uporaba čistega dohodka.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Provizijski zastopnik

pri detaljstih dobro uveden, se išče.

2124

Samo prosilci z referencami prve vrste naj ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja naslavlajo na

Stickeri & Damenwäschefabrik

Franz Zuleger, Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 33.

! Redkost !

Lepa vila, 20 minut od južne železnice na Dunaju, 1985 m², se zaradi od-potovanja takoj proda. Takoj je plačati K 4000.—. Cena K 39.000.—. — Prijavljen zdraviliški kraj. — Donaša K 2400 poletne najemščine. V pritličju: soba, kuhinja; kabinet, kuhinja. V I. nadstropju: hodnik, velik salon z verando, 3 sobe, kabinet, kuhinja ter 2 mansardni sobi. Parketni podi, leseni stropi, ogelna hiša. Stanovalno vse leto. Vprašanja na prof. B., Dunaj IV/1, Schwarzenbergplatz 16.

SALVATOR

gumijevi podpetniki

SPECIAL QUALITY

Nedosegljive trdnosti.

Glavna zaloga: Anton Krisper, Ljubljana.

Dobiva se povsod.

Lepa hiša

2015

s prav dobro ideo gostilno in mesarijo, lepo in udobno urejeno, z okoli 8 oralo zemljišča, v sredini prav lepega mesta Spodnje Štajerske se z zemljiščem ali brez njega **takoj proda.** Letnega prometa dokazano 240.000 K. Denarja je treba 30—40.000 kron. — Več pove upravništvo »Slov. Narodae«

Na obroke!

Iščem po vsem Avstro-Ogrskem odjemalce za velikansko zalogo zlatih veržic in prekrasnih ur. Najnižje cene. Dobavim takoj za 14 K prve vrste pristno srebrno uro remontoarko s 3 srebrnimi pokrovi najfinejše graviranimi. Dalje 14 karatno zlato veržico najmodernejše fasone, c. kr. puncirano, 60 gramov težko, za 140 K po najugodnejših pogojih samo 4 krome na mesec. Ura in veržica tudi za dame. Razpošiljanje na vse strani : takoj po povzetju prvega zneska 14 kron. :

! Trgovina z zlatnino !

L. LECHNER 2172

: Břeclav (Lundenburg) št. 1021. :

Prva avstr. zavarovalnica proti tatinskemu vlovu v Ljubljani, Wollfova ulica št. 6.

katera zavaruje: na življenje, proti tatvini, proti požaru, neizgoda itd.

sprejme več zanesljivih in spretnih

2212

potovalcev

»proti visoki proviziji«

Učinkovitost

te seje so novi modeli

— svetovno znanih — 1236

voznih koles

Helikal-Premier

Zahtevajte krasni katalog 1912 gratis!

Zastopnika:

A. Cerar, Domžale, Mat. Rozman, Stružice.

Več dobrih polagalcev parket dobi delo na Reki.

Več pove 2142

Ferdo Primožič, mizarstvo, Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

V najem se radi bolezn odda dobro vpeljana

2132

trgovina z meš. blagom

v prometnem kraju na Gorenjskem. Ob železnici in križišču deželne in državne ceste, poleg farne cerkve. — Vprašanja na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Trgovina 1912“.

Vino, jabolčnik

droženka slivovka šele zdaj žgana prodaja

Jvan Malus na Bizeljskem.

Cene primeroma nizke, ker so vina izborna.

Gostilna in kavarna

2015

v mestu na deželi (Einkehrgasthaus), na najbolj prometnem kraju, s hlevom, vrtom, kegljiščem in nekaj zemljišča, se pod ugodnimi pogoji takoj odda v najem. Od najemnika se zahteva razum za obrt in vodstvo dobre kuhinje. — Ponudbe do 20. t. m. pod „bodočnost“ na upravništvo »Slov. Narodae« 2136

Lepa hiša

2015

s prav dobro ideo gostilno in mesarijo, lepo in udobno urejeno, z okoli 8 oralo zemljišča, v sredini prav lepega mesta Spodnje Štajerske se z zemljiščem ali brez njega **takoj proda.** Letnega prometa dokazano 240.000 K. Denarja je treba 30—40.000 kron. — Več pove upravništvo »Slov. Narodae«

Na obroke!

Iščem po vsem Avstro-Ogrskem odjemalce za velikansko zalogo zlatih veržic in prekrasnih ur. Najnižje cene. Dobavim takoj za 14 K prve vrste pristno srebrno uro remontoarko s 3 srebrnimi pokrovi najfinejše graviranimi. Dalje 14 karatno zlato veržico najmodernejše fasone, c. kr. puncirano, 60 gramov težko, za 140 K po najugodnejših pogojih samo 4 krome na mesec. Ura in veržica tudi za dame. Razpošiljanje na vse strani : takoj po povzetju prvega zneska 14 kron. :

! Trgovina z zlatnino !

L. LECHNER 2172

: Břeclav (Lundenburg) št. 1021. :

Prva avstr. zavarovalnica proti tatinskemu vlovu v Ljubljani, Wollfova ulica št. 6.

katera zavaruje: na življenje, proti tatvini, proti požaru, neizgoda itd.

sprejme več zanesljivih in spretnih

2212

potovalcev

»proti visoki proviziji«

Učinkovitost

te seje so novi modeli

— svetovno znanih — 1236

voznih koles

Helikal-Premier

Zahtevajte krasni katalog 1912 gratis!

Zastopnika:

A. Cerar, Domžale, Mat. Rozman, Stružice.

Izdelovalni vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

dela mokre kleti, vlažna
stanovanja
zajamčeno suha
CERESIT
AVSTR. CERESITNA DRUŽBA z. r. o. o.
Dunaj, VIII, Martins-Strasse 71. T. Tel. 22288.

Najboljši češki nakupni vir.
Ceno posteljno perje!
1 kg. sivga, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; kg velefinnega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Narečila od 5 kg naprej franco.
Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega dreva, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 13 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir, 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir, 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za nengajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco. **S Benisch, Dešenice št. 767, Češko.**

Ustanovljena l. 1942.
Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Telefon številka 154.

Brata EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

Po najvišjem naročilu Njegovega ces. in kr. apostolskega Veličanstva.
Izredna c. kr. državna loterija
za dobrodelne namene c. kr. domobranstva in orožništva.
Ta denarna loterija,
edina v Avstriji zak. dovoljena, ima 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 K.
Glavni dobitok 200.000 K.
Javno žrebanje bo 4. julija 1912. — Srečka stane 4 krone.
Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju, III, Vorder Zollamtsstrasse 7, v loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, v menjalnicah itd. — Igralni načrti za kupovalce srečk zastoj. — Srečke se dopoljujejo poštne prosto.
Od c. kr. loterij. dohod. ravnateljstva (odd. za drž. loterije).

ELEKTROTEHNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA
PREJE
KOLBENIN DR. PRAGA-VYSOCANY
Dinamo stroji in električni motorji. — Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. — Električni obrat vseh vrst. — Ventilatorji. — Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. — Obločnice in žarnice vseh vrst. — Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). — Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. — Vse potrebe za instaliranje. — — — — —

August Repič
sodar v Ljubljani v Trnovem,
izdeluje in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejša fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Popravi la in preobleke točno in cenovno.
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.
Najcenejša
dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Najboljši in najcenejši nakup!
Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.
Predno se obrnete drugam, oglejte si
mojo bogato zalogo pravih, najfinejših
švicarskih ur iz
zlata in srebra, ure
za dame z diamanti
in briljanti, zapestnice,
uhane, vratne verižice,
poročne in druge prstane,
krasne nastavke iz
kina srebra, namizna
orodja itd.
Zahtevajte cenik,
pošljem ga zastoj!
Vsa popravila izvršujem v svoji lastni
delavnici točno in solidno.

Teodor Korn
(poproji Henrik Korn)
pokrivalet streh in klepar, vpeljalet
strelovodov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z
asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Nima in kuhinjske opreme. Postrojenja posoda.
Poprave točno in cenovno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Revmatizem Protin Ischias
Otvorjeno od 1. aprila do 1. decembra.
Niske cene kakor doslej vključno času primernim novostim, od 1. septembra do 1. junija 25 % popusta
Čudežiti zdravilni napoki in Radioaktivne termalne kopeli 35-44° Celzija.
KRAPINSKE TOPLICE.
Pitno zdravljenje s termalno vodo. — Razpošiljanje termalne vode. — Obisk 6000 oseb.
HRVASKO (Hrvaška Svica).
Bazenske, marmorne, pripe, lužne kopeli, fango, sudarji. — Prospekte in pojasnila daje toplotsko ravnateljstvo
Krapinske toplice, Hrvaško. — Zdravilni dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna
vojaška zdraviliška godba, Lift. — Telefon. Avtomobilska garaža.
Od 1. maja do 1. julija na železniški postaji Rogatec (stranska postaja proge Južne železnice Dunaj-Trst) avtomobilni omalbus pri vlakih ob 5. uri 35 minut popoldne. Julija, avgusta avtomobilni omalbus iz Rogatec Slatine k
vlakom ob 5. popoldne. Od 1. septembra do 1. oktobra zopet iz Rogatec kakor maja in junija. — Na železniški
postaji Zabok-Krapinske Toplice konjski omalbus pri vlakih ob 10. uri 14 minut popoldne in 4. ur 11 minut popoldne.
— Poleg navedenih čusov se vozovi ali avtomobili v vseh mesecih od 1. aprila do 1. decembra in k vlakom
na prejšnje naročilo priskrbe od ravnateljstva Krapinskih Toplic.

Združeni čevljarji
v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14
priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo.
Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev
lastnega in tujega izdelka.
Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd.
vedno v največji izbiri.
Specialisti za prave gorske in lovske čevlje.
Izdelujejo se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenike.

1887 — 1912 1887 — 1912
Prosiva, pošljite po vzorce.
V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.
Predobro znana, leta 1887 ustanovljena izvozna tvrdka.
Modno blago — celirji — pomladne in poletne novosti 1912.
Kanafas, brisalke, žepni robci, platnine, namizne
in kavne garniture, batisti, pralna svila itd., itd.
! Damasti — opreme za neveste !
zavoj s 40 metri sortiranih ostankov pralnega blaga v kosih
po 2-8 m pošljamo za 18 K s poštnim povzetjem franco,
od teh ne pošljamo vzorcev. Havličekove tkanine 1 kos
23 metrov za K 12-1, 13-20, 16-1, 17-50, 20-40, 22-40.
Izboren nakupni vir.
XXV. poslovno leto.

Večkrat sukan, šesterooglate, v ognju pocinkane žične strojne pletenine
s 13-120 mm širokimi petljami različnih debelosti
Butter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 23
tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.
Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in franco. 985-II
Dobiva se v vseh večjih železninskih trgovinah.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz **Bremna** v **New York**
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.
u se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kabo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo. itd.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilagojena svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

42 raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

prilagojena svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

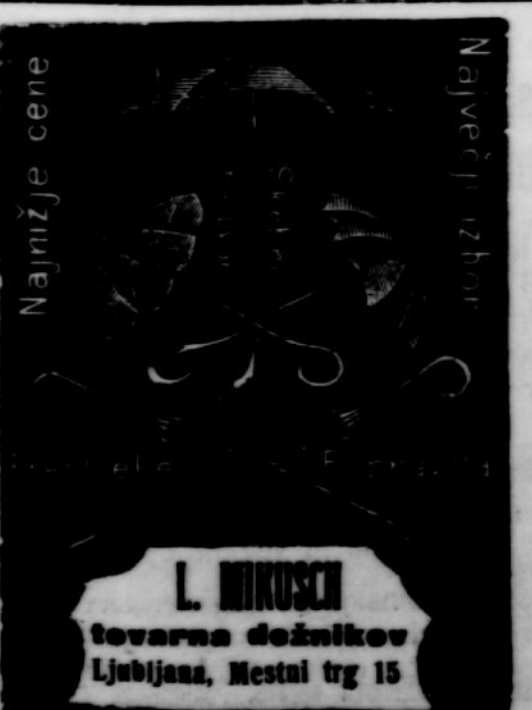
Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

prilagojena

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd. Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir

20

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Ustanovljeno 1862.

1335

Telefon šte. 584.

Najstarejša tvornica peči in ognjišč

Rudolf Geburth, Dunaj

VII. Kaiserstrasse 71, na oglu Burggasse.

Skladišče štedilnih, kuhinjskih in stroj. ognjišč, ognjišč za kavo, kopelnih in peči za likanje.

:: Vse vrste kurilnih in trajnogorilnih peči. ::
Plinove peči in plinovi kamini.

Specialni katalogi gratis in franko.

Mihael Kastner

Najcenejši nakup za:

špecerijsko blago, kuhinjsko in živinsko sol. Petrolej, tudi v originalnih pločevinastih kanglijah, obdavčeni in neobdavčeni bencin (za motorje in avtomobile). Gasolin, ligroin (za razsvetljavo). Kurilno olje za Dieslove motorje. Vseh vrst strojna olja. Parafin. Vse mineralne vode in vsi proizvodi izvirkov vedno sveži v zalogi.

Ljubljana, Kongresni trg 10.

Alfonz Breznik

sodni izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

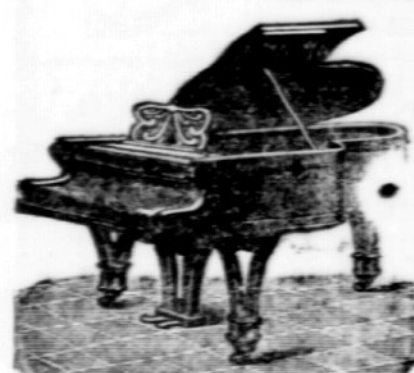
Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski pošto-
branični agent št. 124.605.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

Naslov brojavkam
KLAVIR - BREZNIK, Ljubljana.

(nasproti nunske cerkve).

Klavirje dvorne tvrdke Bösendorfer, Czapska, Böhl & Heitzmann, Steinhammer in Horgel (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mogoče najnižji ceni ali na čudovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvovrsten instrument z resnično

pismeno 10 letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnica najnižja. Popravila in uglasčevanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Viole, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov, rogovji in strune po tovarniških cenah. — Ves dan odprto!

Samo 6 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja čez

Havre v New York.

Veljavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobiš edino pri 3439

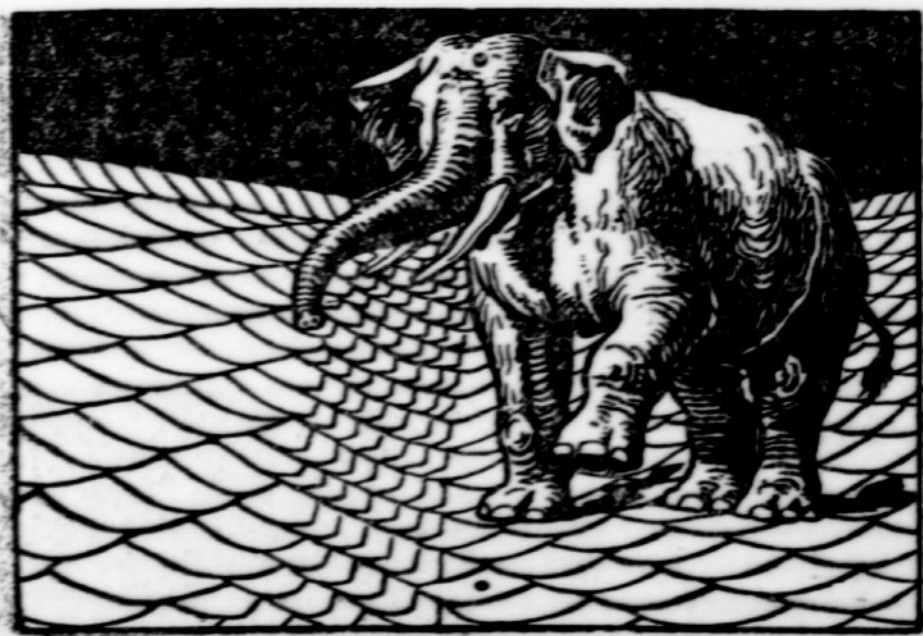
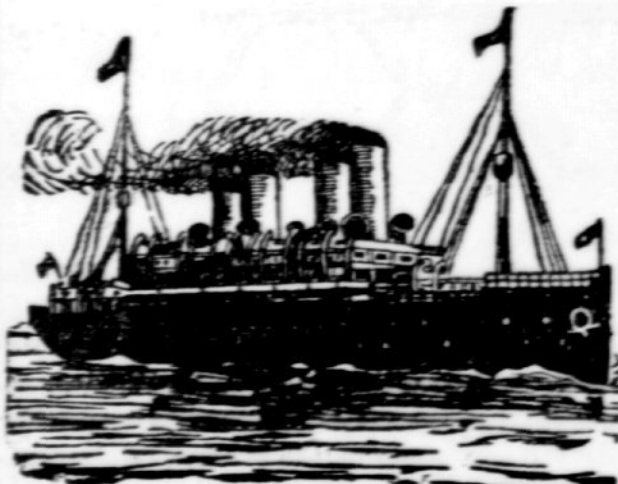
ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna pisarna v

Ljubljani, Dunajska cesta 18

v hiši Kmetijske posojilnice, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Vozne listke iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne listke po vseh železnica za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

:: Najboljši strešnik je ::

kamenita asbestno-cementna skril

Najbolj trpežna in proti ognju varna streha.
OTON WITHALM, LASKI TRG.

Zastopstvo v Ljubljani:

Mihael Prestenjak in dr.

krovec, Kolodvorska ulica šte. 28.

Prevzemanje kritja streha in prodaja blaga po nizki ceni.

130 lastnih podružnic doma in v inozemstvu.

957

Prve vrste elegantna in po niski ceni so naša

obuvala

Alfred Fränkel kom. dr.

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji

Prodajalnica v Ljubljani:

Stritarjeva ulica

Najboljše in najstanovitnejše lodnasto blago, športni in vremenski plašči lastnega izdelka

2146

Dobavlja Prva specialna izvozna tvrdka za plašče iz tirolskega lodna Anton Immerbier, Immoost, Abt. 29. Dobiva se po vseh boljših moških modnih trgovinah, kjer ne, se pošlje naravnost po povzetju.

Za nabavo vsakovrstne železnine se priporoča
veletrgov. z železnino Merkur

Peter Majdič :: Celje

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica

na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče ::
Zagorjanske žel. kopališče Stubica
Sezija od 1. maja do 30. okt.

Topli vrelci 50° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, ekzidatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, preboles. Najboljša poraba vreleškega mahovja, enakega onem v Francovih varih. Kopališki sadnik. Zdravilna godiša. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.

Radioaktiviteta.

Soba od K 1- naprej. — Pojasnila in prospekte daje uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brošurna postaja Stubica. — Postaja za interurbani telefon. Avtomobilna zveza pri vlakih ob 8. uri 59 m. dopoldne na postaji Zabok; 12 uri 21 m. in 6. uri 5. minut popoldne na postaji Stubice Toplice. 1773

Ključavničarstvo Ig. Faschinga vdova Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič
v Ljubljani.

Naznam naravnost se
pošlje s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožeta cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti

za olepšanje polti in telesa so:

Ada milo po 80 h.
: cream po 1 K;
da : Menthol :
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj lev

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska

tvornica klavirjev
Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Eksport v vse države.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa področja
solidno narejene pianos, klavirje in
harmonije tudi koncertne

za gotov denar, na dolga odplačila ali naposled.

Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

Zdravilišče Toplice Dolenjsko.

Železniška postaja Straža-Toplice.

1715

Topli vrelci 35° C, plina in kopalne zdravljenje. Izrednega učinka pri protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, bolečinah in temnih boleznih. Veliki kopalni bazen, posebne kopeli in mahovnat kopeli. Udobno urejene tušne, igralne in družabne sobe. — Zdravo podnebje. — Godovita okolica. — Dobra in cenovno restavracija. —

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.
Prospekti in pojasnila zastoj pri kopališki upravi.

Svetovna znamka

LAURIN & KLEMENT

d. dr. v Mladi Boleslavi

AVTOMOBILI

Zastopnik: Nikodem & Wetzka — Gradec.

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni,
lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji
: : za otroke in Lawn-tenis-čevlji. : :

Oklic.

V zapuščinski stvari po zamrlim

Franu Iglič

vršila se bode na prošnjo dedičev

prostovoljna dražba v zapuščino spadajoče hiše
v Ljubljani, Vrhovčeva ulica št. 1

dne 21. junija 1912 ob 9. uri dopoldne v pisarni podpisanega sodnega komisarja.

Izklicna cena 61309 K 36 h, vadij deseti del izklicne cene. Dražbeni pogoji
so v pisarni podpisanega sodnega komisarja v Ljubljani, Slovenski trg
št. 2 na vpogled. 1859

Fran Krisper

not. substitut kot sodni komisar.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5

naznanja **okasijsko prodajo**

poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke,
ter poletne damske konfekcije z globoko redu-
ciranimi cenami.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zealand, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost,
izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odlej **stov. 26,**

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri Starem Taborju.

Za tiste, ki trpijo na želodcu.

LJON, 5. februarja 1897.

Imela sem pregret želodec, piše gospa Bompard, trgovka s svinjskim mesom v Lijonu
Potem ko sem použila, me je sililo k bljuvanju in takrat sem čutila vroče stiskanje v prsih.
Čutila sem v želodcu delovanje žolča. Umazan jezik, usta sem imela suha, bolela me je glava
in tudi teka nisem imela. Poskusila sem magnezijo, grenčico, rabarboro, toda nič mi ni pomagalo.

Nekega dne mi moj soprog ukaže, vzeti ogljce „Belloc“ v prahu,
katerega je kupil pri lekarnarju — Vzela sem za dve navadni žlici po
vsaki hrani. Takoj po prvem poskusu sem čutila olajšanje bolečin. Dva
dni pozneje sem bila dobra. Vzpehavanje in drugi nerodni znaki so se
odstranili. V prav kratkem času sem dobila tek ter začela z veseljem
jesti. V osmih dneh sem pridobila izgubljeno zdravje in od tistega časa
sem popolnoma zdrava. FANNY MARTIN soproga BOMPARD.

V resnici zadostuje, da se uživa ogljce Belloc po vsakem ko-
silu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bo-
lezni, da celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsa-
kemu drugemu zdravilu.

Ogljce Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek,
pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, ogljce Belloc je ne-
prekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni,
vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo uživati ogljce Belloc v prašku je, da se v kupicah na čisti ali
posajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Ogljce Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo
Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so ogljce Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo
nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoči, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime
Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljcev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc.
2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo
popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto ogljce Belloc. Zadostuje v usta jih
dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy
A. Bohinc lekarna Ph. Mr. Jos. Čizmar.

Ljubljana Fr. Ševčik židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

58

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških stroge
preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke treceve in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino preste.

J. C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Potniki v Severno in Južno Ameriko
se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos itd.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vijakoma,
električno razsvetljavo, brezličnim brzjavom, na
katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da

dobi dovolj domače hrane z vinom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.
ODHOD PARNIKOV: V Severno Ameriko vsako soboto, v Južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila daje radevolje brezplačno in prodaja vozne liste glavni zastopnik za
Kranjsko, Štajersko in Koroško

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

NAJODLIČNEJŠA ZNAMKA

JAS. HENNESSY & CO. COGNAC
LE V IZVIRNI POLNITVI.

obiskal dne 26. julija 1807
kleti lordke

MOËT & CHANDON

ustanovljene 1743 v Epernayu

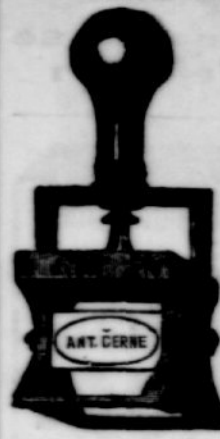
Cin kr. dvorna in komorna dobavitelja.

Kralj. ang. dvorna dobavitelja.

Najfinejši šampanjec.

Francoski izdelek

Generalni reprezentant: J. Weidman, Dunaj III.

Stampilije

vseh vrst za urade,
država, trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franco. 235

Marxov email in glazure za pode,

izvrstne specialitete, ki se hitro
suše in jih lahko vsak uporablja.
Zaloga tovarne lakov Ludvika Marxa.

Depot: 1041

Brata Eberl v Ljubljani.

Otroška igrača

je opravljanje domačega perila, ako
rabimo 1208

Persil

samodelujoče pralno sredstvo.

Zajamčeno neškodljivo! Ni klor!
Po polurnem kuhanju

bleščeče belo perilo.

„Persil“ varuje tkanine in perilo se v kotlu
obelj kakor od solca na trati

Tvornica: Begomil Voith, Dunaj III./I.

Dobiva se povsod.

Josip Gregorin

krojačnica prve vrste za
gospode in dame

:: se nahaja na ::

Dunajski c. 20

nasproti kavarni „Evropa“ — Tramvajska
postaja.

Zaloga inozemskega in
pristno angleš. blaga.

Cene solidne. :: Postrežba točna.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Gregorin, krojač.

Preporočamo

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

LJUBLJANA, STARI TRG 9.

Velika izbira, posebno:

fini kostumi, prašni plašči in krila
izdeluje tudi po meri.

KRASNE BLUZE

nočne halje, predpasnike, perilo, moderce, športne čepice in klobučke.

Potrebščine za otroke in novorojenčke
v največji izbiri.

➔ Pošilja na izbiro tudi na deželo. ➔

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emailne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

52

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

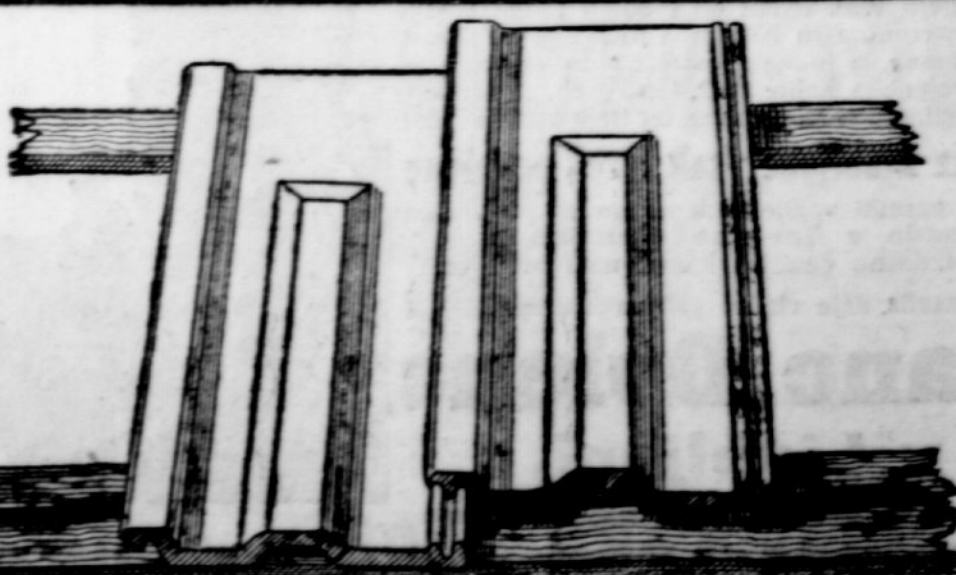
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

:: ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ::

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu. ::

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

:: tovarna zarezanih strešnikov ::

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem MARZOLA“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.
Spretni zastopniki so iščejo.

Za kratek čas.

Slabotna nervozna gospa je no-
vič poiskala zdravnika in mu poto-
žila, da ponoči nima spanja.
Zdravnik: Izpijte čašo mleka
in snejte par piškotov predno ležete
v posteljo.

Gospa: Pred tremi meseci ste
mi pa rekli, da ne smem nič užiti...
Zdravnik: Pred tremi meseci,
da! Ali od tedaj je medicinska zna-
nost zopet kolosalno napredovala.

Mož: Ti brezvestna ženska!
Torej priznaš, da si mi bila nezve-
sta?

Zena: Da!
Mož: Kolikokrat?
Zena: Ne-ve-ve!
Mož: To bi bila pa lahko šte-
la. Pa taka si vedno! Ti — ti —

Fajmošter Jaka: Škof pa
res ni pameten! Liberalce prekolve
pri vsaki priliki...

Fajmošter Matevž: Blag-
oslavljaja naj jih. Verjemi meni, to bi
jim bilo dosti bolj neprijetno, kakor
da jih kolne.

Ženin: Sladka nevesta —
krono bi dal, če bi vedel, kaj zdaj
misliš.

Nevesta: Ah, te misli pač
niso vredne cele krone.

Ženin: Povej torej — na kaj
si pa mislila?

Nevesta: Nate!

— Gospod doktor, jaz sem se
prišel zahvaliti za izbornico medicino,
ki ste mi jo zapisali.

— Me veseli! Torej vam je po-
magala!

— Imenitno!

— Koliko steklenic pa ste izpili?

— Jaz nobene. Pregovoril sem
pa strica, da je eno izpil in — danes
sem že vse njegovo premoženje po-
dedoval.

— Kaj je pa rekel gospod svet-
nik, ko si zasnubil njegovo najsta-
rejšo hčerko?

— Kaj je rekel! Žal mu je bilo,
da ne morem poročiti vse tri nje-
gove hčere.

— Tako debele ženske pa še ni-
sem videl, kakor je farovška kuha-
rica.

— Verjamem! Kadar je bolna,
morajo vedno okrajnega zdravnika
poklicati, drug ji ni kos.

Kaplan: To bi pa le rad ve-
del, če alkohol res voljo slabi?

Fajmošter: Larifari! Bolj
ko ga zeham, bolj sem odločen, da
ga nikoli ne pustim.

— Ti, kaj se pa tvoja žena da-
nes tako jezi?

— Zato, ker se je najprej razje-
žila nad dekle, potem se je jezila na-
me, ker se jaz nisem zaradi dekleta je-
zil in zdaj je sama nase jezna, da se
je razježila zaradi dekleta...

Služkinja: Milostiva so rek-
li, da jih ni doma.

Obiskovalec: In vi recite
milostivi, da mene sploh ni bilo tu-
kaj.

Učitelj: Jakec, ali veš, kako
nastane rosa?

Učenec: Zemlja se suče
okrog svoje osi in kadar se poti, pa
nastane rosa.

— Ali ga vidiš, tistega starca
tam-le? Ta me je danes teden za
20.000 K ociganil.

— Ali je mogoče? Kako pa to?

— Zaslužil sem njegovo hčer
in on mi je ni dal.

Fajmošter Jaka in njegov mež-
nar sta se skupaj peljala na železni-
ci. Spotoma je stopila k njima v voz
mlada gospa. Ravno tedaj je faj-
mošter Jaka vzel viržinko iz žepa in
jo začel vžigati.

»Gospod župnik« je dejal mež-
nar, »pa vendar ne boste kadili, ko
je gospa v kupeju.«

»Viš ga,« se je začudil fajmošter.

»Saj ti vendar sam kadiš!«

»E« je dejal mežnar, »jaz pa
smem, saj sem popolnoma neiz-
obražen človek.«

— Kje si pa dobil ta prstan?

— Moja ljubica mi ga je dala!

— In ti si ga obdržal? Sram te
bodi! Ko sem bil jaz v tvojih letih,
nisem nikdar obdržal ženskih daril,
ampak sem vse — prodal.

Mati: Lepo delaš! V nedeljo so
te videli z nekim frizerjem, včeraj
z nekim pisarjem, danes pa z nekim
krojačem...

Hči: Kaj se pa jezite? Saj sem
vam že povedala, da me hočejo
vzeti.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda v
Ljubljani je imela meseca maja 1912
sledenice prispevke, in sicer:

I. Prispevki iz nabiralnikov.

Moška podružnica Maribor, i. s.
»Narodni dom« 16 K, Meden 6 K,
Vrtnik 3 K, skupaj 25 K; M. Gombač,
Matavun, 5 K; J. pl. Kappus, Celov-
ce, i. s. »Narodni dom«, Pliherk, 10
kron, gostil. Potočnik, Deresavas, 2
kroni, Jenko 50 vin., skupaj 12 K 50
vin.; podružnica Lonjer, i. s. konzum-
no društvo 4 K 15 vin., Ferljuga 65 v.,
A. Kljuder 5 K 92 v., Zupan 6 K, sku-
paj 16 K 72 vin.; V. Berce, Št. Janž,
i. s. Iv. Prijatelj 11 K 20 vin., Iv. Maj-
cen 17 K, Iv. Repovč 2 K 90 vin., sku-
paj 31 K 10 vin.; gostil. Robič, Lim-
buš, 10 K; trnovsko župnišče, tu, 11
kron; podružnica Žužemberk, i. s. J.
Pehani 20 K 08 vin., Fr. Pehani 6 K
33 vin., skupaj 26 K 41 vin.; moška
podružnica Kamnik, i. s. I. Trpinc 28
kron 70 vin., Žerovnik 20 K 55 vin.,
»Društveni dom« 2 K 80 vin., F. Le-
vičnik 7 K, tobakarna Stele 3 K 50 v.,
skupaj 62 K 55 vin.; Ignacij Bajželi,
Kamna gorica, 2 K 70 v.; W. Watzak,
Šmartno, nab. Javorje 3 K 92 vin.;
R. Gorčeva, V. Loka, 15 K; hotel
»Avstrija«, Sloven. Bistrica, 5 K 50
vin.; gostil. Mavčič, Nova Cerkev,
1 K 80 vin.; P. Starkl, Sevnica, 6 K
08 vin.; Anton Vilfan, Ježica, 58 K;
J. Perič, Sv. Križ, 6 K 40 vin.; podr.
Fala i. s. Ilgo 8 K, Mesarič 8 K, Fikfak
7 K, skupaj 23 K; Iv. Benčina, Stari
trg, 14 K 30 vin.; F. Prijatelj, Trži-
šče, 17 K; restavracija Mencinger,
Bohinjska Bistrica, 19 K 46 vin.; J.
Korže, Slov. Gradec, i. s. »Narodni
dom« 3 K 20 vin., Iv. Kac 1 K 90 vin.,
skupaj 5 K 10 vin.; podružnica Št.
Rupert, Dolenjski, i. s. J. Frelih 5 K
70 vin., J. Knez 1 K 09 vin., J. Zu-
pančič 3 K 03 vin., J. Škarje 90 vin.,
J. Bulc 1 K 38 vin., J. Škarje 1 K 80
vin., L. Vidmar 50 vin., M. Kolenc 28
vin., skupaj 14 K 68 vin.; moška po-
družnica Ajdovščina, i. s. J. Vidrih
22 K 80 vin., Št. Stehar 4 K, J. Marc
1 K 25 vin., S. Sterle 4 K 40 vin., F.
Repič 27 K 70 vin., J. Horvat 12 K
23 vin., Edinost 5 K 72 vin., Ig. Ko-
vač 2 K 90 vin., M. Malik 2 K 03 vin.,
notarska pisarna 3 K, skupaj 86 K
03 vin.; gostilna Mrak, tu, 24 K 75 v.;
gostilna »Slepi Janez«, Županje, 11 K
70 vin.; »Narodna kavarana«, tu,
vložna knjižnica, ki se je razglasila za
285 K 87 vin. in 77 K, skupaj 362 K
87 vin.; V. Kenda, tu, 1 K 19 vin.;
podružnica Vel. Dolina, i. s. gostil.
Vel. Dolina 6 K, J. Kalin, Bregana, 5
kron; M. Dolinar, Bregana, 3 K 20 v.,
skupaj 14 K 20 vin.; podružnica Ka-
nal 23 K 37 vin.; pri Bregantu, Pod-
gora 19 K 04 vin.; J. Borštnik, Krka,
5 K 43 vin.; Josip Komljanec, Ptui,
i. s. čitalnica 3 K 46 vin., Mahorič 7
kron, Muršec 75 vin., Zupančič 69 v.,
skupaj 11 K 90 vin.; pri Gašperlinu,
Senčur 6 K 08 vin.; E. Dereani, Gori-
ca, 15 K; Alojzij Pogačnik, tu, 4 K 34
vin.; moška podružnica Kranj, i. s.
Benedik 9 K 50 vin., Rozman F. 7 K,
M. Šmid 3 K 14 vin., F. Pogačnik 3 K
36 vin., Rebolj L. 1 K 80 vin., Mayr
5 K 24 vin., narodna čitalnica 34 vin.,
Bedenk Iv. 3 K 60 vin., skupaj 33 K
98 vin.; A. Žnidaršič, Lož, 3 K; po-
družnica Št. Vid pri Vipavi, i. s. Ru-
dolf 7 K, Bizjak 5 K, Žgur 1 K 22 vin.,
Pelicon 1 K, skupaj 14 K 22 vin.; mo-
ška podružnica Idrija, i. s. »Črni
orel« 30 K 80 vin., kavarana Kavčič
12 K 20 vin., gostilna Šepetavec 5 K,
pl. Premerstein 2 K, skupaj 50 K, Jo-
že Klemenčič, Sv. Trojica v Slov. go-
ricah, 21 K, C. Gašperlin, Senčur, 10
kron 20 vin.; budijeveška pivnica,
tu, 16 K 79 vin.

II. Prispevki podružnic.

Kranksko: Ljubljana, šent-
petrska, ženska 292 K 85 vin. + 13 K
12 vin. + 10 K 04 vin. = 316 K 01 v.;
Žužemberk 80 K; Tržič 25 K; Bohinjs-
ka Bistrica 98 K 80 vin.; Ilirska Bi-
strica - Trnovo, ženska, 106 K 70 v.;
Litija 112 K; Sodražica 100 K; Št.
Vid pri Vipavi 200 K; Skofja Loka
90 K 45 vin.; Cerklje - Čatež 100 K;
Idrija, m. 98 K 80 v.; Bled 44 K; sku-
paj 1371 K 76 vin.

Štajersko: Limbuš 20 K +
32 K 82 vin., skupaj 52 K 82 vin.; Ga-
brje 31 K 06 vin.; Maribor, moška,
20 K; Št. Juri, moška, 95 K; Hrast-
nik, Fala, Selnica, i. s. 7 K; Petrovče
47 K 40 vin.; Maribor, ženska, 200 K;
Mozirje, ženska, 10 K 40 vin.; Št. Pa-
vel - Prebold, moška, 41 K 40 vin. +
10 K, skupaj 51 K 40 vin.; Vransko
9 K; Ptui, moška 58 K 60 vin.; Gra-
dec, izvenakad. 100 K; Št. Pavel-
Prebold, ženska 100 K; skupaj 832
kron 68 vin.

Koroško: Borovlje 25 K 20
vin.

Primorsko: Sv. Lucija 23 K
45 vin.; Verdelca 200 K; Gorica, mo-
ška, 88 K; Sežana, moška, 100 K;
Podgora 40 K; Kanal 12 K; Kormin
6 K + 6 K = 12 K; skupaj 478 K 45
vin.

III. Prispevki od družbenega blaga.

»Kolinska tovarna«, od kave
1000 K; A. Aleks., Jacobi, Dunaj, od

cigaretnega papirja 223 K 09 vin.;
Andrej Oset, Tolsti vrh, prispevek od
slatine 11 K 40 vin.; skupaj 1234 K
49 vin.

IV. Zbirke časopisov.

»Slovenski Narod«, tu, 190 K
43 vin.

V. Prispevki Slovencev v Ameriki.
Valentin Stalich, Roch Springs
(po Sakserju) 34 K; L. Andolšek, New
York (po Sakserju) 200 K; skupaj
234 K.

VI. Prispevki za obrambni sklad.

R. Oswald, Jesenice, 10 K; M.
Lj. Novak, Gradec, 8 K; učiteljsko
društvo za postojnski okraj 50 K; ta-
rokisti, rodbini Močnik - Orožen,
Kamnik (po »Slovenskem Narodu«)
50 K; Janko vitez Bleiweis - Trste-
niški, tu, 5 K; L. Petovar, Ivankovci,
5 K; J. Bregant, Maribor, 3 K 33 vin.;
F. Oset, Trbovlje, 5 K; narodni du-
hovnik št. I., tu, 80 K; žen. podruž.,
Mozirje, 100 K; L. Schwentner, tu,
50 K; prijatelji in kolegi pok. prof.
dr. J. Cerka, tu, v spomin 200 K; obi-
telj Gorupova, Reka, v spomin na po-
kojnega Josipa Gorupa vit. Slavinj-
skega 5000 K; uradniki »Kmetске po-
sojilnice«, tu, 120 K; stalno omizje
pri »Roži«, tu, 200 K; Iv. Pahernik,
Vuhred, 200 K; stalno omizje pri
»Roži«, tu, 200 K; Jakobina dr. Žit-
kova, Novo mesto, 30 K; dr. J. Šav-
nik, Trst, 5 K; neimenovan, Slovenji
Gradec, nabral 26 K; Ciril - Meto-
dovski fantje v Kranju, 200 K; šale-
ško učiteljsko društvo 50 K; ženska
podružnica, Trst, i. s. 17 kamnov na
ime M. Mankoč, Trst, 3400 K, 1 ka-
men na ime M. Costaperaria, Trst,
200 K, 1 kamen na ime Tržaške Slo-
venke 200 K, skupaj 3800 K; podruž-
nica Cerklje - Čatež 100 K; F. Papst,
Celje, 5 K.

VII. Razni prispevki.

Ivo Erhatič, Celje, 3 K 50 vin.;
A. Primožič, Ziri, dobilek od prodaj-
nih srečk 5 K 35 v.; posojilnica, Po-
stojna, 50 K; dr. V. Kac, Maribor,
mesto venca + Slavi Kranjc 20 K; ne-
imenovan, tu, 50 K; V. Picek, Ribni-
ca, mesto venca + g. Murgel 10 K;
F. Jelinek, Jesenice, nabrano ob po-
roki M. Kalinove z Aleksiče 18 K 25
vin.; M. Marinček, Tržič, na občnem
zboru 14 K 20 vin.; M. Hafner, Ko-
stanjeva, 2 K; M. Bobek, Celje, 11
kron; prijatelji in kolegi pok. prof.
dr. Cerka, tu, 2 K; dr. Bergman, Za-
lec, nabrano ob priliki poroke Ježov-
nik - Vodenik 50 K; Al. Hudovernik,
tu, nabral narodnega davka 24 K;
neimenovan, 3 Josip - srečke, v no-
minalni vrednosti po 2 gld.; neime-
novan, tu, 10 K; Antonija Cvar, Ortnek,
mesto venca + Karolini Werli, Cer-
nica, 6 K; M. Velkavrh, tu, od pro-
danih sladice na jurjevanju 3 K; I.
Suher, tu, dar 4 K; A. Srebot, Diva-
ča, nabrano na ženitovanju Josipa in
Kriste Perhavec 8 K 60 vin.; dr. Ivo
Dimnik, Krško, neka kazenska po-
ravnavna 50 K; narodni davek gori-
škega srednješolskega dijaštva za le-
ti 1910 in 1911 za otroški vrtec v Go-
rici 350 K; ob birmovanju Črnoje-
vega »Mladena«, tu, 2 K 55 vin.

Ze stoletja znani

MATTONIJEV
GLIESSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

kot podpirajoče sredstvo
pri zdravljenju v Karlovih varih.
Marijinih laznih, Frančiškovi laznih
vedno sijajno preizkušena.

Proti

18

zobobole in gnjilobi zob

izborne deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Realnaja cesta št. 1

1 poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani

bošniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet

tri steklenice Vaše izbornice delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katere je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust je bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovoli vzorce poslati. 40

G. F. JURÁSEK

prvi in edini slovenski uglaševalec in
trgovec glasovirjev

Ljubljana, Poljanska c. 13. I.

Glasovirje, pla-
nine in harmo-
nije iz prvost-
nih dvornih in
komornih trvd-
imam v lastni
zalogi bogato
izbiro po solid-
nih cenah. Jam-
čim pismeno 10
let! Tudi stare

glasovirje imam vedno v zalogi. Vglaševanje
vseh sistemov glasovirjev in harmonijev ter
vsa popravila izvršujem precizno in ceno.
Stare glasovirje ugodno zamenjam! — Glas-
beni Matici in drugim slovenskim zavodom
uglašuje glasovirje izključno le

koncesijonirana trdka G. F. Jurásek.

Svoji k svojim!
Zastonj
dobi vsak 1 plošč
in 200 igel,
ako naenkrat na-
roči 6 plošč. ::

: Zastonj :

dobi vsakdo 1 album in 200 igel, ako
naenkrat naroči 10 plošč.

Gramofoni že od 21 K naprej

Avtomati že od 80 K naprej

tudi na prav primerne mesečne obroke.

Posebno ugodni nakup za gg. gostilničarje.
Vsa popravila gramofonov izvršujem v svoji
lastni delavnici točno in solidno. — Glavni
zastopnik največjih trgovnic, kakor znamenke
Angel Zonophon, Favorite, Odeon, Jumbo idr.

Preprodajalci dobijo popust.

Zahtevajte cenik, pošljem ga zastonj.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

□□□□□□□□□□

Josip Stupica

jermendar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opremo

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse

druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ne ščine, že obrabljene vozove in u-

konjske oprave.

□□□□□□□□□□

Specialna trgovina

finih

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

Dobro izurjenega

2137

kovaškega pomočnika

ter zdravega in krepkega

učenca

sprejme takoj

kovaški mojster v nekem trgu na Gorenjskem.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Sprejemem trgovskega pomočnika

2139

železninarja

ki je dobro strokovnjaško izvežban,
slovenskega in nemškega jezika zmo-
žen in dober računar. — Ponudbe v
katerih naj se navede dan mogočega
vstopa in plačilni zahtevek, so poslali na:

Petra Majdič v Celju.

Pozor gostilničarji!

Radi starosti lastnika se iz proste roke proda

velika hiša

v Trnovem na Notranjskem.

Brzojavko: Prometna banka Ljubljana.
Telefon št. 41.

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 31. maja 1912

== K 74,144.050 —. ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 52,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje **horiznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, latin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.** 1660

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskrat brezplačno.

Bolnikove živce

že najmanjši napor utruja in napravi nezmožne kljubovati navali premnogih bolezni na organizem. V takih slučajih lahko pravilna poraba elektricitete dela čudeže. To zdravilno sredstvo lahko vsakdo ne da bi bil moten v svojem poklicu, porablja doma. Pri splošni živčni slabosti, glavobolu, pomanjkanju spanja, potlosti, revmatizmu, ohromelosti ter različnih ženskih boleznih se enakomerni, galvanski tok rabi z uspehom! — Temeljni principi električne zdravlilne metode so opisani v sijajno opremljeni, 80 strani obsegajoči knjigi, ki jo vsakdo lahko dobi **gratis in franko** brez vsake obveznosti. 2128

Elektro-Vitalizer, zdravniški zavod
Budapešta, VI., Theresienring 7, Mezzanin 173.

SUKNA

in modno blago za gospode in gospe pripadajočih roba izvozna hiša

ZEFIRE

Millijoni rabijo proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

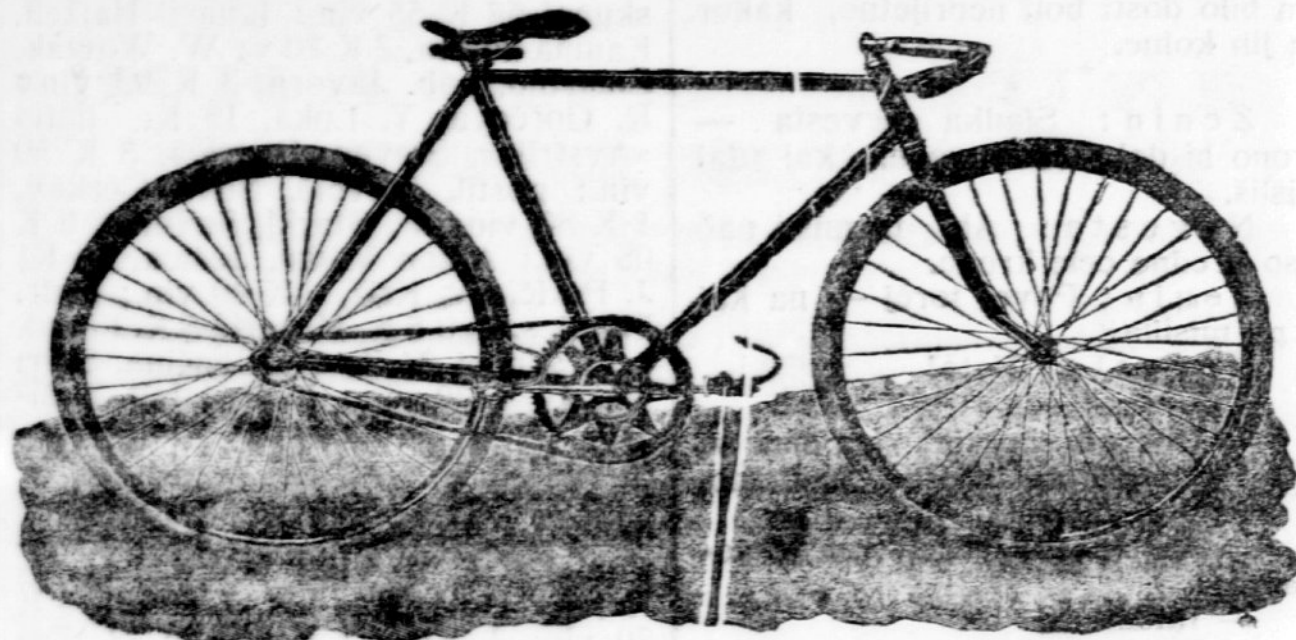
Keiserjeve prsne karamelo
s „trema jelkami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov zamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni.

Zavitok 20 in 40 vin. **akutija 60 v. Prodaja jih v Ljubljani:**
Ubal pl. Trnkoczy, lekarna, Rih. Sušnik, lekarna, Dr. O. Piccoli, lekarna, Deželna lekarna, Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čičmar, lekarna, Ant. Kane, drogerija, S. Cvancar, drogerija „Adrija“.
Daniel Pire, lekarna Idrja, J. Bergmann, lekarna, Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna, Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vipava. Milan Wacita, lekarna, Melika. A. Roblek, lekarna, Radovljica. Hinko Brili, lekarna, Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“, Kranj. Fr. Baccarich, lek., Postojna. Jos. Močnik, lekarna, Kamnik. E. Burdych, lekarna v St. Luki. Mg. Ph. B. Lavica, lekarna, Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna, Jesenice. V. Arko, trgovec, Senožec. Jos. Rudolf, drog. Litija. J. Kandabar, trg. Mengeš. Jos. Ancik, lekarna v Ribnici. 1965

PUCH-KOLO Model 1912

Najboljše kolo sveta

Ako rabite trpežno, luksuzno, lahko, dirkalno ali službeno kolo, potem izberite brez premisleka le PUCH-KOLO, do danes nepreoklono, zanesljivo, trpežno, fino in elegantno.

Fr. Čuden - Ljubljana

Edino zastopstvo originalnih PUCH-koles za Kranjsko.

Cenik brezplačno in poštne prosto.

Lastna delavnica za popravila.

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani,

Tomanova ulica, št. 10, zraven „Narodnega doma“ bode

— vpisovanje za I. razred v nedeljo, dne 30. junija —

dopoldne od pol 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. S seboj je prinesiti krstni ali rojstni list in zadnje šolsko oziroma obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti bodo v soboto, 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pisмено zglašajo, ako dopolnjevanje imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; morajo se pa potem pred izpitom osebno oglasiti v ravnateljevi pisarni.

Po odloku c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894, št. 2354, se smejo učenci, ki pripadajo po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah c. kr. okr. glavarstvu v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okrajnim sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. Dotični roditelji naj si torej pravočasno izposlušajo to dovoljenje.

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

V Ljubljani, dne 15. junija 1912.

2162

Narodna knjigarna.

Prešernova ulica št. 7 v Ljubljani Prešernova ulica št. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palette, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na pisalne stroje

vseh sistemov po tovarniških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.